

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

SPRÁVA O ČINNOSTI
ÚTVARU DOHĽADU NAD
FINANČNÝM TRHOM
NÁRODNEJ BANKY
SLOVENSKA

DOKUMENTY
SPRÁVY
ANALÝZY
INFORMÁCIE

2008

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Vydala:

© Národná banka Slovenska, máj 2009

Adresa:

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Kontakt:

Odbor regulácie a metodiky riadenia rizík
02/5787 3301

Fax:

02/5787 1118

[http:// www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)

Spracované na základe materiálu Správa o činnosti
útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
za rok 2008, schváleného Bankovou radou
Národnej banky Slovenska 12. mája 2009.

Všetky práva vyhradené.

Reprodukovanie na vzdelávanie a nekomerčné
účely je povolené s uvedením zdroja.

OBSAH

1. Úvod.....	5
2. Zhrnutie.....	6
3. Normotvorná a metodická činnosť.....	8
3.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	8
3.2 Kapitálový trh.....	11
3.3 Poistný sektor.....	13
3.4 Dôchodkové sporenie.....	16
4. Povoľovacia činnosť a konania pred NBS.....	19
4.1 Povoľovacia činnosť.....	19
4.1.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	20
4.1.2 Kapitálový trh.....	21
4.1.3 Poistný sektor.....	26
4.1.4 Dôchodkové sporenie.....	29
4.1.5 Devízová činnosť.....	30
4.1.6 Platobný styk.....	32
4.2 Konania o uložení sankcií a opatrení na nápravu.....	32
4.2.1 Konania začaté v roku 2008.....	32
4.2.2 Rozhodnutia vydané v roku 2008.....	32
4.2.3 Druhostupňové rozhodnutia Bankovej rady NBS.....	33
4.3 Ochrana klienta.....	33
5. Výkon dohľadu.....	35
5.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	36
5.2 Kapitálový trh.....	41
5.3 Poistný sektor.....	44
5.4 Dôchodkové sporenie.....	46
5.5 Devízový dohľad.....	49
5.6 Preverenie pripravenosti dohliadaných subjektov na prechod na euro.....	49
6. Iné aktivity.....	50
6.1 Spolupráca s regulátormi z iných krajín.....	50
6.1.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	51
6.1.2 Poistný sektor.....	51
6.1.3 Dôchodkové sporenie.....	52
6.2 Účasť v pracovných skupinách.....	52
6.2.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	52
6.2.2 Kapitálový trh.....	55
6.2.3 Poistný sektor.....	58
6.2.4 Dôchodkové sporenie.....	60
6.3 Spolupráca so sektorovými asociáciami a inými inštitúciami.....	61
6.3.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	61
6.3.2 Kapitálový trh.....	62
6.3.3 Poistný sektor.....	63
6.3.4 Dôchodkové sporenie.....	63
6.4 Sektorové zisťovania.....	64
6.5 Analytická činnosť útvaru dohľadu.....	65
6.6 Organizačné aktivity.....	67

6.6.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi.....	67
6.6.2 Dôchodkové sporenie.....	67
6.7 Iné.....	68
7. Prílohy.....	69

1. Úvod

Cieľom Správy o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska (ďalej len „správa“) je informovať odbornú verejnosť o činnostiach, ktoré útvary dohľadu nad finančným trhom (ďalej len „útvary dohľadu“) vo svojej pôsobnosti vykonáva, zhodnotiť jeho normotvornú, povoločnú, dohľadaciu, analytickú a medzinárodnú činnosť a spoluprácu, prípadne informovať o iných vykonávaných aktivitách.

Všeobecné pravidlá postupu pri dohľade nad finančným trhom v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia, ktorý vykonáva Národná banka Slovenska, sú stanovené zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dohľade nad finančným trhom“). Tento zákon je účinný od 1. januára 2006 a Národná banka Slovenska ním získala kompetencie jednotného regulátora a orgánu dohľadu nad celým finančným trhom. Do 31. decembra 2005 totiž uvedenú pôsobnosť vo vzťahu k sektoru poisťovníctva, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia vykonával Úrad pre finančný trh.

Podľa vyššie citovaného zákona o dohľade nad finančným trhom útvary dohľadu vykonáva dohľad na mieste, dohľad na diaľku, vedie konania a rozhoduje v prvom stupni a pripravuje návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov Národnej banky Slovenska v oblasti finančného trhu, najmä návrhy na ustanovenie pravidiel obozretného podnikania, pravidiel bezpečnej prevádzky a ďalších požiadaviek na podnikanie dohliadaných subjektov.

Útvary dohľadu patrí do riadiacej pôsobnosti viceguvernéra Národnej banky Slovenska. Zoznam zákonov, na základe ktorých Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad finančným trhom, zoznam dohliadaných subjektov a skupín subjektov a organizačná štruktúra útvaru dohľadu v roku 2008 sú uvedené v prílohe správy.

Útvary dohľadu pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi postupuje samostatne, nezávisle a nestranne, v súlade so zákonom o dohľade nad finančným trhom, osobitnými zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Útvary dohľadu je pri konaní a rozhodovaní v prvom stupni viazaný rozhodnutiami Bankovej rady NBS vydanými v druhom stupni a rozhodnutiami súdu vydanými pri preskúmaní zákonitostí právoplatných rozhodnutí NBS v správnom súdnom konaní. O rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu útvaru dohľadu rozhoduje Banková rada NBS.

Výkon dohľadu Národnej banky Slovenska nad dohliadanými subjektmi je spoplatnený, dohliadané subjekty uhrádzajú Národnej banke Slovenska tak ročné príspevky, ako i poplatky za úkony alebo za konanie Národnej banky Slovenska pri dohľade nad dohliadanými subjektmi. Výšku ročných príspevkov určuje na príslušný rok Banková rada NBS rozhodnutím, výšku poplatkov upravuje opatrenie NBS č. 8/2008 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska.

Správa je rozdelená do piatich častí. V prvej časti sa zaoberá normotvornou činnosťou útvaru dohľadu ako aj zmenami v legislatíve týkajúcej sa finančného sektora. V druhej časti správy je popísaná povoločná činnosť útvaru dohľadu, ako aj oblasť týkajúca sa konaní pred Národnou bankou Slovenska a ochrany klienta. Ďalšia časť správy sa venuje výkonu dohľadu nad subjektmi finančného sektora. V správe sú uvedené informácie o dohľade vykonanom na mieste a na diaľku. Štvrtá časť správy je zameraná na spoluprácu útvaru dohľadu s regulátormi z iných krajín, aktivity pracovníkov útvaru dohľadu v medzinárodných inštitúciách, spoluprácu so sektorovými asociáciami, rôzne zisťovania a iné aktivity. Piatu časť správy tvoria prílohy.

2. Zhrnutie

Činnosť útvaru dohľadu nad finančným trhom v roku 2008 bola ovplyvnená viacerými významnými udalosťami. Prijatie spoločnej meny euro, prebiehajúca finančná kríza ako aj ďalšie udalosti výrazne ovplyvnili normotvornú činnosť. Negatívny vývoj na finančných trhoch a prijatie eura vplývali aj na činnosť výkonu dohľadu a analytickú činnosť.

V priebehu roka 2008 sa útvar dohľadu nad finančným trhom aktívne zapájal do diskusií o zmenách v regulácii finančných trhov v EÚ. Cieľom útvaru je zachovať si dostatočné právomoci pri výkone dohľadu za účelom prispievania k udržiavaniu finančnej stability v SR.

Jednou z hlavných úloh zákonných a podzákonných noriem, prijatých v roku 2008, bolo vytvoriť právne predpoklady na bezproblémový prechod na novú menu – euro, platnú od 1.1.2009. Za týmto účelom bola na útvare dohľadu nad finančným trhom zriadená pracovná skupina, ktorá sa venovala tvorbe podzákonných predpisov pre všetky regulované subjekty finančného trhu, súvisiacich s prijatím eura.

V bankovom sektore má v súvislosti s rozrastajúcou sa krízou finančného sektora z podzákonných noriem prijatých v roku 2008, najväčší význam prijatie opatrenia NBS č. 18/2008, ktoré pomohlo zabezpečiť dostatočnú likviditu bánk a pobočiek zahraničných bánk slovenského bankového sektora, riadením ich aktív a pasív.

Najdôležitejším právnym predpisom pre bankový sektor a sektor investičných služieb v roku 2008 bolo prijatie zákona č. 552/2008 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon o cenných papieroch. V súvislosti s krízou finančného sektora ním boli napr. upravené niektoré ustanovenia zákona o bankách v oblasti oprávnení NBS ukladať sankčné a preventívne opatrenia.

Väčšina zmien, ktoré sa udiali v oblasti regulácie poisťného sektora na Slovensku v roku 2008, bola spôsobená tým, že do účinnosti vstúpil zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve, pričom v priebehu roka 2008 boli z dôvodu aplikačnej praxe uskutočnené dve novely tohto zákona a prijatých viacero podzákonných noriem.

V oblasti dôchodkového sporenia bol aj v súvislosti s otvorením druhého piliera dôchodkového sporenia pre sporiteľov viac krát novelizovaný zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení. Zákonom č. 449/2008 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon o sociálnom poistení, došlo k zmene regulačného rámca v oblasti investovania majetku v dôchodkových a doplnkových dôchodkových fondoch.

V oblasti povoľovacej činnosti a licencovania dohliadaných subjektov bolo v roku 2008 útvaram dohľadu nad finančným trhom vydaných spolu 987 rôznych rozhodnutí, pričom väčšina z nich sa týkala kapitálového trhu (488) a bankového sektora a obchodníkov s cennými papiermi (203). V poisťnom sektore bolo vydaných 159 rozhodnutí a 103 rozhodnutí sa týkalo dôchodkového sporenia. Okrem vydania predmetných rozhodnutí bolo útvaram dohľadu v roku 2008 za všetky sektory finančného trhu prijaté množstvo oznámení od dohliadaných subjektov, boli schválené prospekty cenných papierov, posudzované ponuky na prevzatie a bolo vydaných ďalších 34 rozhodnutí týkajúcich sa devízovej činnosti. V oblasti bankového sektora bolo zaevidovaných 64 úverových inštitúcií a 318 obchodníkov s cennými papiermi, ktorí oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti a investičné služby na území SR.

Útvar dohľadu NBS plní v zmysle zákona o Národnej banke Slovenska a zákona o dohľade nad finančným trhom aj úlohu ochrany klientov subjektov finančného trhu, a to tak, že vybavuje podania klientov finančných inštitúcií, nad ktorými vykonáva dohľad NBS. Za rok 2008 bolo útvaram dohľadu doručených 871 podaní klientov inštitúcií finančného trhu, ktorých obsahom bola nespokojnosť fyzických a právnických osôb s postupom poskytovateľov

finančných služieb. Z tohto množstva sa v priebehu roka 2008 podarilo uzavrieť 830 spisov, čo predstavuje 95,29% vybavenosť podaní. Väčšina podaní (561) sa týkala poisťného sektora. Podania klientov dohliadaných subjektov sú zdrojom informácií o spôsobe vykonávania činnosti dohliadaných subjektov, pričom tieto informácie využíva útvar dohľadu aj pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

Dôležitou úlohou útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska je výkon dohľadu nad dohliadanými subjektmi finančného trhu, a to formou dohľadu na mieste, ako i dohľadu na diaľku. V roku 2008 uskutočnil útvar dohľadu 65 dohľadov na mieste, z nich najväčšie množstvo, 22 dohľadov, bolo vykonaných v bankách. Z celkového počtu dohľadov bolo 34 zameraných komplexne, 28 dohľadov bolo tematických a 3 dohľady dosledovacie. Vykonanie dohľadu na mieste vychádza z ročného plánu dohľadu, v ktorom je určený časový plán a hlavné zameranie dohľadu. NBS pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti, najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky. V roku 2008 útvar dohľadu vykonal aj preverenie stavu pripravenosti dohliadaných subjektov na zavedenie meny euro, a to najmä so zameraním na povinnosť duálneho zobrazovania vyplývajúcej zo zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR, pričom preverované boli všetky dohliadané subjekty finančného trhu. Dohľad na diaľku, okrem spracovania výkazov dohliadaných subjektov a podpory dohľadu na mieste v procese jeho prípravy a samotného výkonu, bol zameraný aj na analýzy jednotlivých subjektov finančného trhu, najmä v súvislosti s negatívnym vývojom na finančných trhoch.

Významná časť analytickej činnosti útvaru dohľadu je orientovaná na kvantifikáciu rizík vo finančnom sektore, vzhľadom na vývoj na finančných trhoch a domácej a zahraničnej ekonomiky. Cieľom vykonávaných analýz je najmä identifikovanie stredno a dlhodobých rizík ako aj prepojenie na zmeny v regulácii. V súvislosti s negatívnym vývojom na svetových finančných trhoch v roku 2008 boli v prvej fáze hypotekárnej krízy vykonané analýzy dopadu na slovenský bankový sektor a na II. pilier dôchodkového sporenia. Analýzy sa podrobne venovali citlivosti portfólií cenných papierov týchto subjektov na pokles hodnoty vybraných skupín finančných aktív. Z hľadiska posúdenia dopadov krízy sa pozornosť zamerala tiež na hodnotenie systémového rizika, vystavenie inštitúcií slovenského finančného trhu voči protistranám, ktorých riziko sa v čase krízy zvýšilo, ako aj sledovaniu rôznych trhových ukazovateľov. Osobitne bola pozornosť venovaná zdokonaleniu modelov a systému hodnotenia rizík, so zameraním najmä na stresové testovanie. V súvislosti so zavedením meny euro k 1.1.2009 bola v roku 2008 vypracovaná analýza dopadov prijatia eura na finančný sektor.

V súvislosti s prebiehajúcou krízou sa väčšia pozornosť venovala krízovému manažmentu. Na medzinárodnej úrovni útvar dohľadu spolupracoval najmä na vypracovaní spoločného analytického nástroja pre prípad krízových situácií a v tejto oblasti sa uskutočnilo niekoľko stretnutí s predstaviteľmi centrálnych bánk okolitých štátov.

Významnú časť aktivít útvaru dohľadu v roku 2008 tvorila spolupráca so zahraničnými regulátormi, najmä v súvislosti s výkonom dohľadu nad bankovými a poisťovacími skupinami, účasťou v pracovných skupinách a výboroch medzinárodných inštitúcií. Okrem spolupráce s medzinárodnými inštitúciami spolupracuje útvar dohľadu aj so sektorovými asociáciami a rôznymi vládnymi inštitúciami.

3. Normotvorná a metodická činnosť

Podľa čl. 56 ods. 1 Ústavy SR Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“) môže v rámci svojej pôsobnosti vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom. Všeobecne záväzné právne predpisy NBS sa vyhlasujú a zverejňujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Národná banka Slovenska vydáva Vestník NBS, v ktorom zverejňuje opatrenia NBS vydané na vykonanie zákona o Národnej banke Slovenska a osobitných zákonov, ktoré sa vyhlasujú oznámením v Zbierke zákonov, výroky vykonateľných rozhodnutí alebo odôvodnenia rozhodnutí NBS alebo ich časti, ak sú určené na zverejnenie vo Vestníku podľa zákona o Národnej banke Slovenska alebo osobitného zákona a metodické usmernenia a odporúčania vysvetľujúce uplatňovanie zákona o Národnej banke Slovenska, osobitných zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa na dohliadané subjekty alebo na ich činnosti, ak sú určené na zverejnenie vo Vestníku.

NBS úzko spolupracuje s viacerými ministerstvami, najmä s Ministerstvom financií SR a s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR pri príprave návrhov zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti finančného trhu, a to najmä v oblasti legislatívnych zmien vyplývajúcich z implementácie legislatívy Európskej únie a taktiež zo zmien vyplývajúcich z aplikačnej praxe.

3.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

Hlavnými úlohami zákonných a podzákonných noriem, prijatých v roku 2008, bolo vytvoriť právne predpoklady na bezproblémové a úspešné zavedenie eura na Slovensku. Okrem toho vznikla nová požiadavka na bankový sektor v súvislosti s rozrastajúcou sa najskôr úverovou krízou a potom krízou finančného sektora, a to požiadavka na zabezpečenie dostatočnej likvidity bánk. S tým súvisí aj trvalá požiadavka na ďalšie zdokonaľovanie kritérií obozretnosti pre banky a obchodníkov s cennými papiermi.

Najdôležitejším právnym predpisom pre bankový sektor a sektor investičných služieb v roku 2008 bolo prijatie **zákona č. 552/2008 Z. z.** z 26. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Okrem toho, že bola týmto zákonom prevzatá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/44/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 92/49/EHS a smernice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES v súvislosti s procesnými pravidlami a kritériami hodnotenia obozretného posudzovania nadobudnutí a zvýšení podielov vo finančnom sektore, boli ním prijaté viaceré úpravy vyplývajúce z aplikačnej praxe pri vykonávaní dohľadu nad subjektmi finančného trhu. V súvislosti s krízou finančného sektora boli upravené niektoré ustanovenia zákona o bankách v oblasti oprávnení NBS ukladať sankčné a preventívne opatrenia a v oblasti posilnenia práv majiteľov hypotekárnych záložných listov, čo bolo sprevádzané aj tomu zodpovedajúcou úpravou zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Daný zákon novelizoval aj viaceré zákony ostatných sektorov finančného trhu. V oblasti kolektívneho investovania sa týmto zákonom novelizoval zákon č. 594/2004 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kde sa nanovo upravili ustanovenia vo veci udelenia predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na správcovskej spoločnosti

a odstránili sa niektoré problémy pri výkone dohľadu, ako aj činnosti správcovsých spoločností vyplývajúce z aplikačnej praxe.

Z podzákonných noriem má najväčší význam **opatrenie NBS č. 18/2008** o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk a o zmene opatrenia NBS č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely. Hlavným dôvodom vypracovania opatrenia bolo zabezpečiť v bankách a pobočkách zahraničných bánk riadenie ich aktív a pasív tak, aby vzájomný pomer aktív likvidných a volatilných zdrojov zodpovedal nepretržitej likvidite v horizonte do 1 mesiaca, a to adekvátne podľa okolností a očakávaných ekonomických ukazovateľov v období odo dňa zavedenia meny euro v Slovenskej republike. V tejto súvislosti sa očakávalo prijatie tohto opatrenia s účinnosťou najskôr od 1. januára 2009, resp. v prvom štvrtroku 2009. Požiadavka nepretržitej likvidity nadobudla osobitný rozmer aj z dôvodu globálneho rozširovania sa finančnej krízy, čo viedlo aj k zmene účinnosti opatrenia (15. novembra 2008) oproti pôvodným predpokladom v čase jeho tvorby.

Ďalšou významnou podzákonnou normou je **opatrenie NBS č. 17/2008**, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení opatrenia NBS č. 10/2007. Dôvodom na vypracovanie tohto opatrenia bolo spresnenie textu platného opatrenia NBS č. 4/2007 a doplnenie niektorých nových ustanovení do textu opatrenia. Tieto návrhy zmien a doplnení sú výsledkom aplikačnej praxe a zistení NBS pri vykonávaní dohľadu, viacerých rokovaní so zástupcami Slovenskej bankovej asociácie a Asociácie obchodníkov s cennými papiermi. Prax ukázala najmä nutnosť úprav v oblasti definovania využiteľných zabezpečení na účel zmiernovania kreditného rizika vrátane definovania pojmu nezávislého oceňovateľa, nutnosť viacerých opráv textu pokiaľ ide o používanie vnútorných odkazov, nutnosť viacerých zásahov v oblasti výpočtu majetkových angažovaností a nutnosť úprav v oblasti výpočtu rizikovo vážených expozícií voči iným orgánom verejnej moci a právnickým osobám iným ako podnikateľom.

V oblasti zavedenia meny euro v Slovenskej republike bolo vydané **opatrenie NBS č. 24/2008**, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré opatrenia NBS v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike, a to v nadväznosti na zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike. Dôvodom uvedeného opatrenia bolo s účinnosťou od 1. januára 2009 upraviť výkazy, hlásenia a iné správy, ktoré dohliadané subjekty predkladajú NBS na účely výkonu dohľadu a na štatistické účely tak, aby príslušné informácie, hodnoty a iné údaje v nich obsiahnuté reflektovali na zmeny súvisiace so zavedením meny euro v Slovenskej republike.

V súvislosti s procesom prechodu na menu euro bola prijatá aj **vyhláška NBS č. 221/2008 Z. z.**, ktorou sa ustanovujú niektoré pravidlá pre duálne zobrazovanie niektorých cien, platieb a iných hodnôt pre oblasť finančného trhu a služieb finančných inštitúcií v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia.

Legislatíva prijatá v roku 2008

- Zákon č. 270/2008 Z. z. z 18. júna 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. augusta 2008) – **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**

- Zákon č. 552/2008 Z. z. z 26. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. januára 2009) – **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**

Opatrenia alebo Vyhlášky NBS prijaté v roku 2008

- Opatrenie NBS zo 6. januára 2008 č. 8/2008 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska (účinnosť od 1. júna 2008) - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**
- Opatrenie NBS z 20. mája 2008 č. 12/2008, ktorým sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb (účinnosť od 1. júla 2008)
- Opatrenie NBS zo 7. júla 2008 č. 15/2008, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 70 ods. 1 zákona o cenných papieroch (účinnosť od 15. augusta 2008)
- Opatrenie NBS z 9. septembra 2008 č. 16/2008, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o vydanie povolenia na vydávanie platobných prostriedkov elektronických peňazí podľa § 21d ods. 1 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. októbra 2008)
- Opatrenie NBS z 21. októbra 2008 č. 17/2008, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi v znení opatrenia NBS č. 10/2007 (účinnosť od 15. novembra 2008)
- Opatrenie NBS z 28. októbra 2008 č. 18/2008 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk a o zmene opatrenia Národnej NBS č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely (účinnosť od 15. novembra 2008)
- Opatrenie NBS z 25. novembra 2008 č. 24/2008, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré opatrenia NBS v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike (účinnosť od 1. januára 2009) - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**
- Vyhláška NBS z 10. júna 2008 č. 221/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú niektoré pravidlá pre duálne zobrazovanie niektorých cien, platieb a iných hodnôt pre oblasť finančného trhu a služieb finančných inštitúcií v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia (účinnosť od 1. júla 2008) - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**
- Vyhláška NBS z 24. júna 2008 č. 240/2008 Z. z., ktorou sa určuje počet desatinných miest pri zaokrúhľovaní pri premene menovitej hodnoty niektorých druhov cenných papierov zo slovenskej meny na eurá (účinnosť od 8. júla 2008) - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**

Metodické usmernenia a odporúčania prijaté v roku 2008

- Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS zo 7. júla 2008 č. 3/2008 k výkladu informačných povinností finančných inštitúcií pri prechode na euro podľa ustanovení zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**
- Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS z 19. decembra 2008 č. 7/2008 k ochrane banky a pobočky zahraničnej banky pred praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu.

3.2 Kapitálový trh

V priebehu roka 2008 bolo v oblasti kapitálového trhu prijatých viacero opatrení Národnej banky Slovenska.

Vo februári 2008 Banková rada NBS schválila **opatrenie NBS č. 64/2008 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú rovnocenné požiadavky pre emitentov so sídlom v nečlenských štátoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu. Týmto opatrením NBS stanovila čo sa rozumie rovnocennými požiadavkami. Cieľom opatrenia bolo zabezpečiť plnú implementáciu Smernice Komisie 2007/14/ES, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá implementácie určitých ustanovení smernice 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a to prevzatím článkov upravujúcich rovnocenné požiadavky pre nečlenské štáty do textu opatrenia.

V máji 2008 Banková rada NBS schválila **opatrenie NBS č. 9/2008** o predkladaní výkazov subjektmi zabezpečujúcimi distribúciu cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania na účely dohľadu. Týmto opatrením bolo zrušené opatrenie Národnej banky Slovenska z 23. januára 2007 č. 3/2007 o predkladaní výkazov subjektmi zabezpečujúcimi distribúciu cenných papierov vydávaných zahraničnými správčovskými spoločnosťami a zahraničnými investičnými spoločnosťami na základe verejnej ponuky investorom na území Slovenskej republiky na štatistické účely. Podnetom na vypracovanie opatrenia boli skúsenosti odborných útvarov NBS, ako aj potreba zjednodušenia predkladania výkazov a nezaťažovania subjektov predkladaním údajov, ktoré je možné získať iným spôsobom.

V apríli 2008 Banková rada NBS schválila **opatrenie NBS č. 125/2008 Z. z.**, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o kolektívnom investovaní. Týmto opatrením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky plne implementovala Smernica Komisie 2007/16/ES zo dňa 19. marca 2007, ktorou sa implementuje smernica Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), pokiaľ ide o objasnenie niektorých vymedzení pojmov, a to prevzatím jej článkov do textu opatrenia. Opatrenie nadobudlo účinnosť dňa 1. júla 2008.

V júli 2008 Banková rada NBS schválila **opatrenie NBS č. 288/2008 Z. z.** o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa

zákona o kolektívnom investovaní. Opatrenie upravuje udeľovanie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o kolektívnom investovaní pre správčovské spoločnosti, otvorené, uzavreté a špeciálne podielové fondy a pre zahraničné subjekty kolektívneho investovania a zahraničné správčovské spoločnosti. V júli 2008 Banková rada NBS taktiež schválila **opatrenie NBS č. 310/2008 Z. z.** o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správčovskej spoločnosti, ktoré nadobudlo účinnosť 1. septembra 2008. Týmto opatrením sa zrušila Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 616/2003 Z. z., nakoľko jej znenie nezodpovedalo viackrát novelizovanému ustanoveniu § 6 zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V septembri 2008 Banková rada NBS schválila **opatrenie NBS č. 357/2008 Z. z.** o majetkovej angažovanosti týkajúcej sa finančných derivátov. Cieľom tohto opatrenia bolo určiť podrobnosti o výpočte majetkovej angažovanosti pri investovaní majetku v podielovom fonde do finančných derivátov na účely výpočtov limitov obmedzenia a rozloženia rizika podľa zákona o kolektívnom investovaní. Zároveň sa opatrením zrušila Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 594/2004 Z. z., nakoľko jej znenie nezodpovedalo zaužívanej praxi v sektore kolektívneho investovania a ani obdobným právnym úpravám tejto problematiky v iných členských štátoch EÚ.

Útvar dohľadu vydal v roku 2008 dve metodické usmernenia pre oblasť kolektívneho investovania, pričom jedným z nich novelizoval už existujúce metodické usmernenie a druhé vydal ako úplne nové metodické usmernenie. **Metodickým usmernením útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 2/2008** útvar novelizoval Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 4/2007 k pôsobeniu subjektov v oblasti kolektívneho investovania v rámci jednotného európskeho povolenia. Novelou metodického usmernenia sa precíznejšie upravili povinnosti notifikovaných subjektov.

Vydaním **Metodického usmernenia útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 4/2008** k pravidlám investovania majetku v podielových fondoch útvar reagoval na vydanie opatrenia NBS z 1. apríla 2008 č. 125/2008 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o kolektívnom investovaní. V dôsledku toho sa v súčasnosti pravidlá investovania majetku v podielových fondoch opierajú o dva právne predpisy Slovenskej republiky a dva právne predpisy EÚ. Okrem toho, že cieľom metodického usmernenia je poskytnúť dohliadaným subjektom komplexný pohľad na súčasné existujúce pravidlá pre investovanie majetku v podielových fondoch, návrh aplikuje aj dve usmernenia Výboru európskych regulátorov cenných papierov CESR, ktoré boli prijaté na tretej úrovni Lamfalussyho procesu ako spoločný regulačný výklad CESR k Smernici Komisie 2007/16/ES.

Legislatíva prijatá v roku 2008

- Zákon č. 70/2008 Z. z. z 31. januára 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. apríla 2008)

Opatrenia alebo Vyhlášky NBS prijaté v roku 2008

- Opatrenie NBS z 19. februára 2008 č. 64/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú rovnocenné požiadavky pre emitentov so sídlom v nečlenských štátoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu (účinnosť od 1. marca 2008)

- Opatrenie NBS z 1. apríla 2008 č. 125/2008 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o kolektívnom investovaní (účinnosť od 1. júla 2008)
- Opatrenie NBS z 13. mája 2008 č. 9/2008 o predkladaní výkazov subjektmi zabezpečujúcimi distribúciu cenných papierov zahraničných subjektov kolektívneho investovania na účely dohľadu (účinnosť od 1. júna 2008)
- Opatrenie NBS zo 7. júla 2008 č. 288/2008 Z. z. o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o kolektívnom investovaní (účinnosť od 1. septembra 2008)
- Opatrenie NBS z 29. júla 2008 č. 310/2008 Z. z. o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti (účinnosť od 1. septembra 2008)
- Opatrenie NBS z 9. septembra 2008 č. 357/2008 Z. z. o majetkovej angažovanosti týkajúcej sa finančných derivátov (účinnosť od 1. októbra 2008)

Metodické usmernenia a odporúčania prijaté v roku 2008

- Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 4/2007 k pôsobeniu subjektov v oblasti kolektívneho investovania v rámci jednotného európskeho povolenia v znení Metodického usmernenia Útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS zo 7. mája 2008 č. 2/2008
- Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS z 19. augusta 2008 č. 4/2008 k pravidlám investovania majetku v podielových fondoch

3.3 Poistný sektor

Väčšina zmien, ktoré sa udiali v oblasti regulácie poistného sektora na Slovensku v roku 2008 bola spôsobená tým, že do účinnosti vstúpil **zákon č. 8/2008 Z. z.** o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“). Tento zákon v nadväznosti na európsku legislatívu zmenil právnu úpravu činnosti poisťovní, pobočiek zahraničných poisťovní, zaistovní a pobočiek zahraničných zaistovní na území Slovenskej republiky. Nakoľko prax si už v prvých mesiacoch účinnosti vyžiadala dodatočnú úpravu zákonných ustanovení, boli v roku 2008 prijaté dve novely zákona o poisťovníctve. Prvá novela, **zákon č. 270/2008 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravila najmä solventnosť poisťovne, solventnosť pobočky zahraničnej poisťovne, solventnosť zaistovne a solventnosť pobočky zahraničnej zaistovne. Druhá novela, **zákon č. 552/2008 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, upravila najmä ustanovenia o internom audite v poisťovníctve, ustanovenia upravujúce predchádzajúci súhlas NBS a ustanovenia upravujúce niektoré aspekty prechodu na menu euro. V súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona o poisťovníctve bolo potrebné na základe splnomocňujúcich ustanovení vydať v pomerne krátkom čase väčšie množstvo podzákonných právnych noriem.

Národná banka Slovenska v priebehu roku 2008 vydala jednu vyhlášku a deväť opatrení pre oblasť poistného sektora. V **opatrení NBS č. 1/2008** sa stanovila maximálna výška technickej úrokovej miery na 2,5 %. **Opatrením NBS č. 2/2008** bola upravená minimálna výška garančného fondu poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne v členení podľa poistných odvetví. **Opatrenie NBS č. 4/2008** a **opatrenie NBS č. 6/2008** stanovili formu výkazov, hlásení,

prehľadov a iných správ poisťovní a pobočiek zahraničných poisťovní, rovnako upravili periodicitu a pravidlá predkladania týchto dokumentov NBS. Z dôvodu efektívneho dohľadu nad poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní bolo potrebné dohľad nad poisťovníctvom vykonávaný NBS prispôsobiť výraznému rozvoju techník, metód sledovania a merania rizík. Preto NBS zaviedla sledovanie pomerových ukazovateľov, tzv. early warning system, a z tohto dôvodu vyplynula aj potreba zberu dát, ktorého obsahovú a formálnu stránku upravili vyššie uvedené opatrenia. **Opatrením NBS č. 5/2008** sa stanovili náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 45 ods. 1 zákona o poisťovníctve. Opatrenie stanovilo podrobným spôsobom vymedzenie náležitosti nasledovných žiadostí o predchádzajúci súhlas: na splatenie cenných papierov, na tvorbu ďalšej technickej rezervy, na zmenu úveru, na predčasné splatenie úveru, na vykonávanie sprostredkovania poistenia a iných sprostredkovateľských činností pre finančné inštitúcie, na zahrnutie položiek podľa § 34 ods. 5 zákona a § 94 ods. 4 zákona do skutočnej miery solventnosti poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne alebo zaistovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne, na predaj podniku poisťovne alebo zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne, alebo pobočky zahraničnej zaistovne, alebo ich časti, na vrátenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti alebo zaistovacej činnosti, na zlúčenie alebo splynutie poisťovne alebo zaistovne, na voľbu osoby navrhovanej za člena predstavenstva, za prokuristu poisťovne alebo zaistovne, vedúceho pobočky a prokuristu zahraničnej poisťovne alebo vedúceho pobočky a prokuristu zahraničnej zaistovne a na zníženie základného imania poisťovne alebo zaistovne.

V **opatrení NBS č. 7/2008** sa ustanovili limity jednotlivých spôsobov umiestnenia prostriedkov technických rezerv poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne. Dôvodom pre ich ustanovenie bolo stanoviť také pravidlá, aby poisťovňa, pobočka zahraničnej poisťovne, Slovenská kancelária poisťovateľov, zaistovňa alebo pobočka zahraničnej zaistovne nebola neprimerane závislá na určitej kategórii aktív, investičnom trhu alebo umiestnení. V **opatrení NBS č. 10/2008** sa ustanovil spôsob určenia hodnoty cenných papierov a nehnuteľností, v ktorých sú umiestnené prostriedky technických rezerv v poisťovníctve. Pre dohľad nad poisťovníctvom vykonávaný Národnou bankou Slovenska je nevyhnutné poznať metódy ohodnocovania poistných rizík a záväzkov poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne ako aj všetky nedostatky poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne, ktoré súvisia s výkonom činnosti zodpovedného aktuára, a ktoré zodpovedný aktuár zistil. Tieto informácie sú dostupné v správe zodpovedného aktuára o činnosti poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne. Náležitosti správy zodpovedného aktuára o činnosti pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne boli upravené **opatrením NBS č. 11/2008**.

Zodpovedný aktuár poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaistovne je zodpovedný za správnosť výpočtu sadzieb poistného a zaistného a ich primeranosť, určenia výšky technických rezerv a ich umiestnenia, výpočtu požadovanej miery solventnosti, rozdelenia výnosov z investovania finančných prostriedkov v mene poistených. Cieľom **Opatrenia NBS č. 13/2008** o odbornej skúške aktuára bolo ustanoviť obsah odbornej skúšky aktuára, spôsob jej vykonania, spôsob a termíny na prihlásenie sa na odbornú skúšku aktuára, výšku poplatku za jej vykonanie ako aj ďalšie podrobnosti o odbornej skúške.

Smernicou Rady 2004/113/ES zo dňa 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a ich poskytovaní v platnom znení (ďalej len „smernica“) sa stanovila povinnosť pre členské štáty zabezpečiť, aby vo všetkých nových zmluvách uzavretých najneskôr po 21. decembri 2007, nemalo použitie

pohlavia ako faktora pre výpočet poistného a poistného plnenia za následok rozdiely v poistnom jednotlivcov, ale taktiež členským štátom bola poskytnutá možnosť odložiť vykonávanie týchto opatrení, ktoré sú potrebné na dosiahnutie súladu s uvedenou povinnosťou, najneskôr o dva roky po 21. decembri 2007. **Opatrením NBS č. 20/2008** si Slovenská republika splní povinnosť zhromažďovania údajov, ktoré sa týkajú použitia pohlavia ako určujúceho poistno-matematického faktora vyplývajúcu zo smernice. Na základe získaných údajov bude potom možné analyzovať, uverejňovať a aktualizovať údaje, ktoré sa týkajú použitia pohlavia ako určujúceho poistno-matematického faktora.

Opatrením NBS č. 25/2008 bol ustanovený spôsob výpočtu vykazovania solventnosti. Solventnosťou poisťovne, pobočky zahraničnej poisťovne, zaistovne a pobočky zahraničnej zaistovne sa rozumie schopnosť v každom okamihu zabezpečiť úhradu záväzkov vyplývajúcich z vykonávania poisťovacej činnosti alebo zaistovacej činnosti.

Veľmi dôležitým bolo vydanie **metodického usmernenia** útvaru dohľadu nad finančným trhom **NBS č. 6/2008** k pôsobeniu poisťovní v oblasti poskytovania poisťovacej činnosti podľa ustanovení § 15 až § 22, § 81 a § 85 zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa niektorých ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a k pôsobeniu sprostredkovateľov poistenia a sprostredkovateľov zaistenia podľa ustanovení § 8 a § 16 zákona č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia. Toto metodické usmernenie upravuje posudzovanie zámeru a postup subjektov a NBS v súlade so Všeobecným protokolom týkajúcom sa spolupráce orgánov dohľadu nad poisťovníctvom členských štátov Európskej únie, tzv. „Siena Protocol“ a Protokolom o spolupráci príslušných orgánov členských štátov Európskej únie, a to najmä v súvislosti s uplatňovaním Smernice 2002/92/ES Európskeho parlamentu a Rady z 9. decembra 2002 o sprostredkovaní poistenia tzv. „Luxembourg Protocol“.

Odporúčanie útvaru dohľadu NBS č. 1/2008 vyšpecifikovalo spôsoby úhrad a ďalšie pravidlá platenia poplatkov za úkony alebo za konanie NBS pri dohľade nad dohliadanými subjektmi, za vykonanie odbornej skúšky aktuára a odbornej skúšky sprostredkovateľa poistenia.

Legislatíva prijatá v roku 2008

- Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 15. februára 2008)

Opatrenia alebo Vyhlášky NBS prijaté v roku 2008

- Opatrenie NBS č. 1/2008, ktorým sa ustanovuje maximálna výška technickej úrokovej miery (účinnosť od 1. apríla 2008)
- Opatrenie NBS č. 2/2008, ktorým sa ustanovuje minimálna výška garančného fondu poisťovne alebo pobočky zahraničnej poisťovne (účinnosť od 1. apríla 2008)
- Opatrenie NBS č. 4/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní (účinnosť od 15. apríla 2008)
- Opatrenie NBS č. 5/2008, ktorým sa ustanovujú náležitosti žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 45 ods. 1 zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. mája 2008)
- Opatrenie NBS č. 6/2008 o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ zaistovňami a pobočkami zahraničných zaistovní (účinnosť od 1. mája 2008)
- Opatrenie NBS č. 7/2008, ktorým sa ustanovujú limity umiestnenia prostriedkov technických rezerv v poisťovníctve (účinnosť od 1. júna 2008)

- Opatrenie NBS č. 10/2008, ktorým sa ustanovuje spôsob určenia hodnoty cenných papierov a nehnuteľností, v ktorých sú umiestnené prostriedky technických rezerv v poisťovníctve (účinnosť od 1. júna 2008)
- Opatrenie NBS č. 11/2008 o náležitostiach správy zodpovedného aktuára o činnosti poisťovne alebo zaisťovne a o náležitostiach správy zodpovedného aktuára o činnosti pobočky zahraničnej poisťovne alebo pobočky zahraničnej zaisťovne (účinnosť od 15. júna 2008)
- Opatrenie NBS č. 13/2008 o odbornej skúške aktuára (účinnosť od 1. júla 2008)
- Opatrenie NBS č. 14/2008, ktorým sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a na udelenie povolenia na vykonávanie zaisťovacej činnosti (účinnosť od 15. júla 2008)
- Opatrenie NBS č. 20/2008 o predkladaní poisťno-matematických údajov a štatistických údajov poisťovne a pobočky zahraničnej poisťovne (účinnosť od 1. decembra 2008)
- Opatrenie NBS č. 25/2008 o solventnosti a minimálnej výške garančného fondu poisťovne, pobočky zahraničnej poisťovne, zaisťovne a pobočky zahraničnej zaisťovne (účinnosť od 31. decembra 2008)

Metodické usmernenia a odporúčania prijaté v roku 2008

- Metodické usmernenie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS z 1. decembra 2008 č. 6 /2008 k pôsobeniu poisťovní v oblasti poskytovania poisťovacej činnosti podľa ustanovení § 15 až § 22, § 81 a § 85 zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa niektorých ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a k pôsobeniu sprostredkovateľov poistenia a sprostredkovateľov zaistenia podľa ustanovení § 8 a § 16 zákona č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia
- Odporúčanie útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 1/2008 zo dňa 6. augusta 2008 k plateniu poplatkov za úkony alebo za konanie NBS pri dohľade nad dohliadanými subjektmi, za vykonanie odbornej skúšky aktuára a odbornej skúšky sprostredkovateľa poistenia

3.4 Dôchodkové sporenie

V priebehu roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k novelizácii zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o SDS) niekoľko krát. Dve novelizácie sa uskutočnili výlučne v súvislosti s otvorením druhého piliera pre sporiteľov, pre ktorých je zotrvanie vo kapitalizačnom systéme z rôznych dôvodov nevýhodné. Zjednodušenie výstupu zaviedol **zákon č. 62/2008 Z. z.**, ktorým sa dopĺňa zákon o SDS, ktorý umožnil sporiteľom ukončiť účasť na starobnom dôchodkovom sporení (v tom období pri časovo obmedzenej možnosti výstupu do 30. júna 2008), a to bez potreby úradného osvedčenia podpisu.

Zákon č. 434/2008 Z. z. z 24. októbra 2008, ktorým sa dopĺňa zákon o SDS a ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý predložilo MPSVR, opätovne zaviedol od 15. novembra 2008 možnosť výstupu z kapitalizačného piliera. Prijatie zákona si podľa gestora zákona vyžiadala aktuálny vývoj na svetových finančných

trhoch, ktorý znehodnocuje úspory občanov zúčastnených na starobnom dôchodkovom sporení. Súčasne však zákon umožnil tým, ktorí v systéme nie sú, do tohto systému vstúpiť.

V súvislosti so zmenami všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti dôchodkového sporenia bolo najdôležitejšou zmenou prijatie **zákona č. 449/2008 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento predpis zmenil a doplnil zákon o SDS ako aj zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o DDS). Útvar dohľadu sa významnou mierou priamo podieľal na tvorbe tejto zmeny regulačného rámca v oblasti investovania majetku v dôchodkových fondoch ako aj doplnkových dôchodkových fondoch. Osobitný význam má zmena v regulácii predovšetkým z dôvodu zrušenia povinnosti investovať 30% majetku v dôchodkovom fonde v Slovenskej republike. Ďalšie prijaté limity zabezpečujú lepšie rozloženie rizika v dôchodkovom fonde, pričom ide predovšetkým o limit na hodnotu jednej emisie, limit na finančnú skupinu (konsolidovaný celok) a limit na výšku vkladu v jednej banke. Novým prvkom v regulácii sú aj detailné kritériá pre používanie ratingu. Zdokonalenie legislatívneho rámca predstavuje aj skvalitnenie informácií poskytovaných sporiteľom a ostatným subjektom podieľajúcim sa na starobnom dôchodkovom sporení. Doplnkové dôchodkové sporenie zaznamenalo najvýznamnejšiu zmenu odlúčením naviazania investičných pravidiel na zákon o SDS. Nový regulačný rámec tvorí od 1. januára 2009 úprava, ktorá prebrala niektoré štandardy a princípy správy aktív v kolektívnom investovaní.

Dôchodková správcovská spoločnosť a jej depozitár sú povinní každý pracovný deň poskytovať Národnej banke Slovenska informácie o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde, a to elektronickým prevodom dát bezpečnou komunikáciou. V tejto súvislosti bola preto vydaná **vyhláška NBS č. 91/2008 Z. z.** z 19. februára 2008 o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a jej depozitárom a o zmene vyhlášky NBS č. 567/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde.

Vyhláška NBS č. 101/2008 Z. z. z 18. marca 2008 o vlastných zdrojoch dôchodkovej správcovskej spoločnosti ustanovuje najmä vymedzenie vlastných zdrojov, ktoré je dôchodková správcovská spoločnosť povinná dodržiavať, spôsob výpočtu sumy vlastných zdrojov, vymedzenie všeobecných prevádzkových výdavkov, likvidných aktív, záväzkov a pohľadávok, spôsob výpočtu sumy likvidných aktív a spôsob preukazovania splnenia podmienky o primeranosti vlastných zdrojov.

Z dôvodu prechodu Slovenskej republiky na menu euro bola vydaná **Vyhláška NBS č. 523/2008 Z. z.** z 25. novembra 2008, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré vyhlášky NBS v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike (účinnosť od 1. januára 2009), a to v nadväznosti na zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike. Dôvodom uvedenej vyhlášky bolo s účinnosťou od 1. januára 2009 upraviť výkazy, hlásenia a iné správy, ktoré dohliadané subjekty predkladajú NBS na účely výkonu dohľadu a na štatistické účely tak, aby príslušné informácie, hodnoty a iné údaje v nich obsiahnuté reflektovali na zmeny súvisiace so zavedením meny euro v Slovenskej republike.

V závere roka boli pripravené aj návrhy vyhlášky NBS o predkladaní oznámení o prekročení a zosúladení limitov v majetku dôchodkového fondu a doplnkového dôchodkového fondu a vyhlášky o poskytovaní informácie o čistej hodnote majetku v doplnkových

dôchodkových fondoch. Zámerom prvého vykonávacieho predpisu je zabezpečiť, aby dôchodková správcovská spoločnosť a jej depozitár za jednotlivé dôchodkové fondy spravované dôchodkovou správcovskou spoločnosťou ako aj doplnková dôchodková spoločnosť a jej depozitár za jednotlivé doplnkové dôchodkové fondy spravované doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou predkladali oznámenia o prekročení a zosúladení skladby majetku s limitmi a zákonnými obmedzeniami, oznámenia o porušení zákonov, všeobecných záväzných právnych predpisov a štatútov dôchodkového fondu a doplnkového dôchodkového fondu jednotným spôsobom prostredníctvom informačného systému Národnej banky Slovenska Status DFT. Hlavným cieľom vyhlášky o poskytovaní informácie o čistej hodnote majetku v doplnkových dôchodkových fondoch je získavanie a sledovanie denných informácií na účely dohľadu a na štatistické účely. Z dôvodu dlhšieho legislatívneho procesu však boli obe vyhlášky zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky až začiatkom roku 2009.

Návrh vyhlášky NBS o spôsobe stanovenia hodnoty majetku v dôchodkovom fonde a doplnkovom dôchodkovom fonde bol v závere roka 2008 taktiež vo finálnom štádiu legislatívneho procesu. Hlavným cieľom návrhu vyhlášky je spresnenie a zjednotenie spôsobu oceňovania majetku v dôchodkových fondoch a doplnkových dôchodkových fondoch. Primárnym účelom zjednotenia spôsobu oceňovania majetku v uvedených typoch fondov je zabezpečenie porovnateľnosti ocenenia jednotlivých zložiek majetku v maximálnej možnej miere a jeho reálnosť vzhľadom na hodnotu jednotlivých aktív dosiahnuteľnú pri obchode s nimi na relevantnom trhu. Návrh vyhlášky presným a jednoznačným spôsobom ustanovuje postupy stanovenia hodnoty jednotlivých zložiek majetku prípustných v dôchodkových ako aj doplnkových dôchodkových fondoch a bol vytvorený za účelom naplnenia hlavného zámeru, ktorým je zjednotenie spôsobu oceňovania v dôchodkových fondoch, doplnkových dôchodkových fondoch a podielových fondoch.

Veľmi dôležité v tomto sektore finančného trhu boli aj zásahy regulátora vyvolané potrebou dohliadaných subjektov na vydanie stanoviska alebo usmernenia v osobitných prípadoch, ktoré primárna ani sekundárna legislatíva nerieši, avšak pre výkon činnosti dôchodkových správcovských spoločností a doplnkových dôchodkových spoločností majú zásadný význam. Takýmto dokumentom bol predovšetkým návrh Metodической informácie, ktorou sa upravuje postavenie zamestnanca zodpovedného za riadenie rizík v dôchodkovom fonde v rámci organizačnej štruktúry dôchodkovej správcovskej spoločnosti a doplnkovej dôchodkovej spoločnosti a podrobnosti o systéme riadenia rizík v dôchodkovej správcovskej spoločnosti a doplnkovej dôchodkovej spoločnosti, ktorým bola dôchodkovým spoločnostiam komunikovaná základná predstava regulátora o význame a postavení risk manažmentu. Materiál bude napokon podkladom pre vydanie sekundárnej legislatívy upravujúcej túto problematiku. Ďalším dôležitým materiálom bolo stanovisko k oceňovaniu cenných papierov spoločnosti Lehman Brothers Holdings Inc., ktoré sa nachádzajú v portfóliách ako dôchodkových správcovských spoločností, tak i doplnkových dôchodkových spoločností, a ktoré v dôsledku vzniku nepriaznivej situácie u emitenta nebolo možné oceniť štandardným spôsobom. Rovnakým spôsobom, vydaním stanoviska, bolo nevyhnutné riešiť situáciu vzniknutú neexistenciou zákonného ustanovenia, v prípade, ak doplnková dôchodková spoločnosť nespĺňa požiadavku na minimálnu výšku čistej hodnoty majetku v doplnkovom dôchodkovom fonde ako aj uskutočnenie vkladu na osobný účet účastníka doplnkového dôchodkového sporenia treťou osobou.

Legislatíva prijatá v roku 2008

- Zákon č. 62/2008 Z. z. zo 14. februára 2008, ktorým sa dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (účinnosť od 1. marca 2008)
- Zákon č. 434/2008 Z. z. z 24. októbra 2008, ktorým sa dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (účinnosť od 15. novembra 2008)
- Zákon č. 449/2008 Z. z. z 30. októbra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinnosť od 1. januára 2009)

Vyhlášky alebo Opatrenia NBS prijaté v roku 2008

- Vyhláška NBS č. 91/2008 Z. z. z 19. februára 2008 o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a jej depozitárom a o zmene vyhlášky NBS č. 567/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah správ o hospodárení s majetkom v dôchodkovom fonde, správ o hospodárení s vlastným majetkom dôchodkovej správcovskej spoločnosti, spôsob a rozsah ich zverejňovania a obsah dennej informácie o každej transakcii s majetkom v dôchodkovom fonde (účinnosť od 1. apríla 2008)
- Vyhláška NBS č. 101/2008 Z. z. z 18. marca 2008 o vlastných zdrojoch dôchodkovej správcovskej spoločnosti (účinnosť od 1. apríla 2008)
- Vyhláška NBS č. 523/2008 Z. z. z 25. novembra 2008, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré vyhlášky NBS v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike (účinnosť od 1. januára 2009) - **týka sa viacerých sektorov finančného trhu**

4. Povoľovacia činnosť a konania pred NBS

4.1 Povoľovacia činnosť

Podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom NBS vedie konania, udeľuje povolenia, licencie, súhlasy a predchádzajúce súhlasy, ukladá sankcie a opatrenia na nápravu, vydáva iné rozhodnutia, stanoviská, metodické usmernenia a odporúčania podľa tohto zákona a osobitných zákonov a dohliada na plnenie svojich rozhodnutí vrátane dodržiavania podmienok určených v týchto rozhodnutiach.

Nemenej dôležitou úlohou je aj prijímanie, resp. zasielanie oznámení o zámeroch subjektov finančného trhu poskytovať svoje služby (napr. bankové činnosti, investičné služby, verejné ponuky cenných papierov, činnosti poisťovníctva) na území členských štátov európskeho hospodárskeho priestoru buď prostredníctvom pobočky, alebo bez založenia pobočky, na základe práva slobodného poskytovania služieb.

V roku 2008 vydal útvar dohľadu nad finančným trhom NBS 987 povoľovacích rozhodnutí. Členenie podľa jednotlivých sektorov je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

	Počet rozhodnutí
bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi	203
kapitálový trh	488
poistný sektor	159
dôchodkové sporenie	103
devízová činnosť	34
celkom	987

4.1.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

V roku 2008 bolo za bankový sektor a obchodníkov s cennými papiermi spolu vydaných 203 rôznych rozhodnutí, 4 osvedčenia o zápise do registra viazaných agentov a prijatých 389 oznámení, ktoré sú špecifikované v nižšie uvedenej tabuľke:

Názov rozhodnutia/ oznámenia	Počet rozhodnutí/ oznámení
zmena členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov, prokuristov banky	87
zmena stanov banky, zásady stavebného sporenia	25
zmena sídla banky	1
rozšírenie bankového povolenia, povolenie na výkon iných ako bankových činností	18
udelenie predchádzajúcich súhlasov podľa § 28 zákona o bankách	2
udelenie predchádzajúcich súhlasov podľa § 33 zákona o bankách	3
predchádzajúci súhlas na poskytnutie informácií chránených bankovým tajomstvom	5
udelenie povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi	2
zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi	15
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena predstavenstva obchodníka s cennými papiermi	30
udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu sídla obchodníka s cennými papiermi	1
udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie podielu na obchodníkovi s cennými papiermi	4
udelenie predchádzajúceho súhlasu na vrátenie povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi	2
zastavenie konania	3
prerušenie konania	3
rozdelenie konania	1
spojenie konaní	1
osvedčenie o zápise do registra viazaných agentov	4
oznámenie podmienok pôsobenia pobočky na území SR na základe jedného bankového povolenia	2
oznámenie o zámere zahraničných úverových inštitúcií poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území SR	64
oznámenie podmienok pôsobenia pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi na území SR na základe jedného povolenia	2
oznámenie o zámere zahraničných obchodníkov s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné služby na území SR	318
oznámenie o zámere obchodníkov s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné služby na území členských štátov EÚ	3
celkom rozhodnutí	203
celkom osvedčení	4
celkom oznámení	389

Právnické osoby a fyzické osoby boli povinné najneskôr do 1. mája 2008 zosúladiť svoju činnosť s tými ustanoveniami zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, ktoré transponujú smernicu 2004/39/ES (tzv. smernicu MiFID). Útvar dohľadu v priebehu roka 2008 zosúladiť pri väčšine nebankových obchodníkov s cennými papiermi na ich žiadosť povolenie na poskytovanie investičných služieb s účinným znením zákona o cenných papieroch, pokiaľ ide o investičné služby, investičné činnosti a vedľajšie služby tak, ako ich

vymedzuje smernica MiFID. V roku 2008 vykonal útvar dohľadu aj prvé zápisy osôb do registra viazaných agentov na návrh obchodníkov s cennými papiermi.

Medzi rozhodnutia NBS, týkajúce sa obchodníkov s cennými papiermi, patrili v roku 2008 nasledovné rozhodnutia:

- Rozhodnutím NBS zo dňa 21.2.2008 bol udelený predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia spoločnosti BHS Slovakia, o.c.p., a.s. na poskytovanie investičných služieb.
- Rozhodnutím NBS zo dňa 25.3.2008 bol udelený predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia spoločnosti J&T SECURITIES (SLOVAKIA), o.c.p., a.s. na poskytovanie investičných služieb.
- Rozhodnutím NBS zo dňa 28.4.2008 bolo udelené povolenie spoločnosti Blank Asset Managers, o.c.p., a.s. na poskytovanie investičných služieb.
- Rozhodnutím NBS zo dňa 19.12.2008 bolo udelené povolenie spoločnosti SFM Group, o.c.p., a.s. na poskytovanie investičných služieb.

Medzi významné rozhodnutia NBS, týkajúce sa bánk, patrili v roku 2008 tieto rozhodnutia:

- Udelenie predchádzajúceho súhlasu ČSOB, a.s. na nadobudnutie podielu a základnom imaní a hlasovacích právach v ČSOB stavebnej sporiteľni, a. s. zo dňa 14. januára 2008.
- Udelenie predchádzajúceho súhlasu na to, aby sa ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s. stala dcérskou spoločnosťou Československej obchodnej banky, a. s. zo dňa 14. januára 2008.
- Udelenie predchádzajúceho súhlasu Slovenskej sporiteľni, a. s. na používanie prístupu interných ratingov pre kreditné riziko zo dňa 28. júla 2008.
- Udelenie predchádzajúceho súhlasu na zlúčenie Citibank Europe plc., Írsko a Citibank (Slovakia) a. s. zo dňa 17. septembra 2008.
- Udelenie predchádzajúceho súhlasu Tatra banke, a. s. na používanie prístupu interných ratingov pre kreditné riziko zo dňa 29. decembra 2008.

V roku 2008 na základe oznámenia začali vykonávať investičnú činnosť prostredníctvom svojej pobočky nasledujúce spoločnosti – obchodníci s cennými papiermi: X-TRADE BROKERS DOM MAKLETSKY SPOŁKA AKCIJNA, organizačná zložka (od 14. mája 2008) a BUDA-CASH Zrt. - pobočka Bratislava (od 15. mája 2008).

NBS bolo v roku 2008 zaevidovaných 64 úverových inštitúcií (v tom sú zahrnuté aj inštitúcie elektronických peňazí a zahraničné finančné inštitúcie) a 318 obchodníkov s cennými papiermi, ktorí oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti a investičné služby na území Slovenskej republiky.

4.1.2 Kapitálový trh

Kolektívne investovanie

Tuzemské správckvé spoločnosti a nimi spravované podielové fondy

V oblasti kolektívneho investovania tuzemských subjektov bolo v roku 2008 spolu vydaných 319 rozhodnutí a doručených 34 oznámení, ktoré sú špecifikované v nižšie uvedenej tabuľke:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí/ oznámení
zmena povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti	3
povolenie na vytvorenie otvoreného podielového fondu (UCITS)	9
povolenie na vytvorenie špeciálneho podielového fondu	3
povolenie podľa § 75 ods. 1 ZKI	6
nadobudnutie podielu na základnom imaní správcovskej spoločnosti	2
predchádzajúci súhlas na predaj CP z majetku v o .p. f. akcionárovi správcovskej spoločnosti	5
predchádzajúci súhlas na vedenie samostatnej evidencie depozitárom a správcovskou spoločnosťou	3
predchádzajúci súhlas na zlúčenie otvorených podielových fondov	8
predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu	229
predchádzajúci súhlas na voľbu člena predstavenstva alebo dozornej rady	29
predchádzajúci súhlas na zmenu stanov	15
prerušenie konania	3
zastavenie konania	4
oznámenie podľa § 27 ZKI na výkon činností správcovskej spoločnosti bez zriadenia pobočky na území členského štátu	2
oznámenie zahraničných správcovských spoločností podľa § 29 ZKI	2
oznámenie európskeho fondu podľa § 61 ZKI	30
celkom rozhodnutí	319
celkom oznámení	34

Medzi rozhodnutia NBS, týkajúce sa kolektívneho investovania tuzemských subjektov, patrili v roku 2008 nasledovné rozhodnutia:

- Zmena povolenia na vznik a činnosť správcovskej spoločnosti bola udelená 3 správcovským spoločnostiam:
  - AIG Funds Central Europe správ. spol., a.s. si rozšírila predmet činnosti o činnosti podľa § 3 ods. 3 písm. a) až c) ZKI,
  - Allianz Asset Management, správ. spol., a.s. si rozšírila predmet činnosti o činnosti podľa § 3 ods. 3 písm. a),b) ZKI,
  - VÚB Asset Management, správ. spol., a.s., ktorá požiadala o vypustenie činnosti podľa § 3 ods. 3 písm. a),b) ZKI.
- Nasledovným spoločnostiam bolo udelených 9 povolení na vytvorenie otvoreného podielového fondu:
  - Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s. (3 otvorené podielové fondy),
  - ISTRO ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s. (1 otvorený podielový fond),
  - Tatra Asset Management, správ. spol., a.s. (2 otvorené podielové fondy),
  - VÚB Asset Management, správ. spol., a.s. (3 otvorené podielové fondy).
- Napriek tomu, že NBS vydala 3 rozhodnutia na vytvorenie špeciálneho podielového fondu (Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s. – 2 rizikové špeciálne podielové fondy, ČSOB Asset Management, správ. spol., a.s. 1 realitný špeciálny podielový fond), k ich samotnému vytvoreniu nedošlo.
- Dvomi zahraničnými investičnými spoločnosťami bolo udelené povolenie verejne ponúkať CP ňou spravovaného zahraničného subjektu kolektívneho investovania prostredníctvom svojej organizačnej zložky
  - AXA investiční společnost, a.s., Praha, Česká republika (3 podielové fondy),
  - ČP INVEST investiční společnost, a.s., Praha, Česká republika (6 podielových fondov).
- Správcovskej spoločnosti Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s. boli vydané predchádzajúce súhlasy na predaj cenných papierov z majetku v piatich

otvorených podielových fondoch akcionárovi správcovskej spoločnosti spravujúcej tieto podielové fondy Slovenskej sporiteľni, a.s.

- Nasledovným spoločnostiam bolo udelených 8 predchádzajúcich súhlasov na zlúčenie otvorených podielových fondov:
  - IAD Investments, správ. spol., a.s. (2 rozhodnutia - zlúčením zanikli podielové fondy Európa, o.p.f., Investičná a Dôchodková správ. spol., a.s. a Sprint, o.p.f., Investičná a Dôchodková, správ. spol., a.s.),
  - ISTRO ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s. (1 rozhodnutie – zlúčením zanikli podielové fondy ISTRO ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s. Globálny technologický otvorený podielový fond a ISTRO ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s. Rastový akciový otvorený podielový fond EURÓPA),
  - PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s. (2 rozhodnutia - zlúčením zanikli podielové fondy PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s. - Renta III-10 o.p.f. a Globálny akciový o.p.f. RENTA - PRVÁ PENZIJNÁ správ. spol., a.s.),
  - Tatra Asset Management, správ. spol., a.s. (2 rozhodnutia - zlúčením zanikli podielové fondy Tatra Asset Management, správ. spol., a.s., dolárový dlhopisový o.p.f., Tatra Asset Management, správ. spol., euro dlhopisový o.p.f., Tatra Asset Management, správ. spol., a.s., fond korporátnych dlhopisov o.p.f. a Tatra Asset Management, správ. spol., a.s., medzinárodný akciový-dlhopisový o.p.f.),
  - VÚB Asset Management, správ. spol., a.s. (1 rozhodnutie – zlúčením zanikol otvorený podielový fond VÚB AM Dlhopisový korunový fond, otvorený podielový fond VÚB Asset Management, správ. spol., a.s.
- NBS vydala osvedčenie spoločnosti PRVÁ PENZIJNÁ, správ. spol., a.s. v súlade s § 60 ods. 1 zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní v súvislosti so zámerom spoločnosti verejne ponúkať podielové listy ňou spravovaných otvorených podielových fondov na území Českej republiky.

Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.

V rámci povolovacej činnosti týkajúcej sa Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. (ďalej len „BCPB“) bolo v roku 2008 vydaných 12 rozhodnutí NBS:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
zmena povolenia na vznik a činnosť burzy	1
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena predstavenstva BCPB a.s.	5
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena DR BCPB a.s.	1
udelenie predchádzajúceho súhlasu na vymenovanie vedúceho inšpekcie burzových obchodov	1
schválenie zmien Burzových pravidiel BCPB a.s.	4
celkom rozhodnutí	12

Medzi rozhodnutia NBS, týkajúce sa činnosti BCPB, patrili v roku 2008 nasledovné rozhodnutia:

- V marci 2008 bolo vydané rozhodnutie o zmene povolenia na vznik a činnosť burzy, ktorým bol doplnený predmet činnosti BCPB, a.s. o organizovanie mnohostranného obchodného systému.
- V roku 2008 boli 4 rozhodnutiami schválené zmeny burzových pravidiel BCPB, a.s.

Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.

V roku 2008 bolo v rámci licenčnej činnosti NBS vydaných 9 rozhodnutí týkajúcich sa činnosti Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. (ďalej len „CDCP“):

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
zmena povolenia na vznik a činnosť centrálného depozitára	1
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena DR CDCP	4
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu člena CDCP	2
schválenie zmien prevádzkového poriadku CDCP	2
celkom rozhodnutí	9

Medzi rozhodnutia NBS, týkajúce sa činnosti CDCP, patrili v roku 2008 nasledovné rozhodnutia:

- NBS rozhodla v apríli 2008 o zmene povolenia na vznik a činnosť povolenia centrálného depozitára.
- V roku 2008 boli vydané 2 predchádzajúce súhlasy na člena CDCP (Patria Finance, a.s., Citibank Europe plc.).
- V roku 2008 boli 2 rozhodnutiami schválené zmeny prevádzkového poriadku CDCP.

Verejná ponuka cenných papierov

V priebehu roka 2008 bolo schválených celkom 38 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách v nasledujúcej štruktúre:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
prospekt cenného papiera – akcie	3
prospekt cenného papiera – dlhopisy	8
prospekt cenného papiera – hypotekárne záložné listy	27
celkom rozhodnutí	38

V roku 2008 boli schválené 3 dodatky k prospektu cenného papiera podľa § 125c ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Prospekty cenných papierov – dlhopisy boli schválené pre 7 emitentov, pričom celková menovitá hodnota emisií podľa vydaných rozhodnutí dosiahla 3,09 mld. Sk, 30 mil. BGN a 1,5 mil. EUR.

Prospekty cenných papierov – hypotekárne záložné listy boli schválené pre 6 bánk, pričom celková menovitá hodnota emisií podľa vydaných rozhodnutí dosiahla 14,19 mld. Sk.

Za účelom prijatia príslušných cenných papierov na obchodovanie na regulovanom trhu bolo celkovo schválených 30 prospektov CP (z toho 1 za účelom prijatia na obchodovanie na zahraničnom regulovanom trhu – Warsaw Stock Exchange) a za účelom verejnej ponuky cenných papierov a ich následného prijatia na obchodovanie na regulovanom trhu bolo schválených 8 prospektov CP (z toho 1 za účelom verejnej ponuky a prijatia na obchodovanie na zahraničnom regulovanom trhu – Warsaw Stock Exchange).

Verejná ponuka majetkových hodnôt

V priebehu roka 2008 boli schválené 4 dodatky k prospektu investície podľa § 127 ods. 2 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách 4 vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt vystupujúcich pod spoločným logom Slovenské investície.

Notifikácie prospektov cenných papierov

V priebehu roku 2008 bolo spolu prijatých 99 nasledovných oznámení:

Názov oznámenia	Počet oznámení
oznámenie o schválení prospektu cenného papiera, resp. základného prospektu od orgánov dohľadu členských štátov	22
oznámenie o schválení dodatku k prospektu cenného papiera, resp. základnému prospektu od orgánov dohľadu členských štátov	77
celkom oznámení	99

Ponuky na prevzatie a uplatnenie práva výkupu

V roku 2008 bolo v rámci povoľovacej činnosti NBS, týkajúcej sa činnosti emitentov cenných papierov s akciami, ktoré sa obchodujú na BCPB, vydaných 13 rozhodnutí v konaniach o návrhoch ponúk na prevzatie a udelení súhlasu na uplatnenie práva výkupu.

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
schválenie povinnej ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti	10
zamietnutie povinnej ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti	0
schválenie ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti vyhlásenej navrhovateľom dobrovoľne	1
udelenie súhlasu na uplatnenie práva výkupu „squeeze-out“	1
uloženie povinnosti doplniť a opraviť údaje v návrhu ponuky na prevzatie (procesné rozhodnutia)	1
celkom rozhodnutí	13

Výrazný vplyv na stanovenie primeraného protiplnenia v návrhoch povinných ponúk na prevzatie a v návrhoch kúpnopredajných zmlúv na kúpu akcií pri využití práva výkupu majú ocenenia akcií znalcom v znaleckých posudkoch, v ktorých je určená všeobecná hodnota akcií. Spôsob určenia všeobecnej hodnoty akcií je stanovený vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. Z účinnosťou od 1. januára 2008 bola uvedená vyhláška novelizovaná práve o časť, ktorá určuje stanovenie všeobecnej hodnoty akcií na účely zistenia primeranej hodnoty protiplnenia podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách. Novela vyhlášky v značnej miere obmedzila voľné úvahy znalcov pri spracovávaní znaleckých posudkov pre účely povinných ponúk na prevzatie a uplatnenia práva výkupu. Pokiaľ v roku 2007 znalci v posudkoch vygenerovali povinnú minimálnu ponúkanú cenu určovanú v súlade s ustanovením § 118g ods. 5), 6) a § 118i ods. 7) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách len u 7,7 % všetkých návrhov, v roku 2008, za účinnosti novelizovanej vyhlášky, sa od znaleckých posudkov odvodila minimálna cena u 58,3% všetkých schvaľovaných návrhov, u ktorých sa vypracovanie znaleckého posudku vyžadovalo. Toto obmedzenie voľných úvah znalcov spôsobilo aj to, že vypočítanie ceny akcií v znaleckých posudkoch nebolo možné umelo znižovať. Táto zmena výrazne ovplyvnila celkový počet konaní o ponukách na prevzatie, resp. záujem navrhovateľov využívať práva, ktoré im vznikajú v dôsledku vyhlásenia povinnej ponuky na prevzatie. Je zrejmé, že novela predmetnej vyhlášky, ktorá upravovala režim spracovania znaleckých posudkov pre účely povinných ponúk na prevzatie a uplatnenie práva výkupu, a ktorú iniciovala NBS, bola výrazným prínosom z hľadiska ochrany záujmov minoritných akcionárov.

V priebehu roka 2008 posudzovala NBS 11 ponúk na prevzatie a v súvislosti s nimi vydala v konaniach 12 rozhodnutí, pričom 1 bolo procesné o oprave alebo doplnení návrhu ponuky na prevzatie. Povinných ponúk na prevzatie bolo schválených 10, ponuka na prevzatie vyhlásená dobrovoľne bola schválená 1 a zamietnutá nebola žiadna, čo je v porovnaní s rokom 2007 takmer rovnaké množstvo. Navrhovatelia týchto povinných ponúk na prevzatie ich vyhlasovali buď z dôvodu prekročenia zákonom ustanoveného podielu na hlasovacích právach

spojených s akciami jedného emitenta podľa ustanovenia § 118g zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, alebo na základe rozhodnutia valného zhromaždenia emitenta o tom, že akcie tohto emitenta prestanú byť kótované, resp. že s akciami tohto emitenta sa prestane obchodovať na burze cenných papierov v súlade s ustanovením § 119, resp. s ustanovením § 170 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Za účelom uplatnenia práva výkupu podľa § 118i zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, ktorého uplatnenie podlieha udeleniu súhlasu NBS, schválila NBS jednu ponuku na prevzatie vyhlásenú navrhovateľom dobrovoľne a následne udelila jeden súhlas na uplatnenie práva výkupu podľa § 118i zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

V roku 2008 NBS dostala od 5 spoločností oznámenie o rozhodnutí ich valného zhromaždenia o tom, že prijalo rozhodnutie, že s akciami spoločnosti sa prestane obchodovať na BCPB. NBS tieto oznámenia preverovala z hľadiska vzniku povinnosti uskutočniť povinnú ponuku na prevzatie. Uvedené spoločnosti povinnú ponuku na prevzatie neboli povinné vyhlásiť, keďže valného zhromaždenia sa zúčastnili všetci akcionári jednotlivých emitentov a za predmetné rozhodnutie hlasovalo 100 % všetkých akcionárov s hlasovacím právom spojeným s akciami.

Sprostredkovatelia investičných služieb

V roku 2008 bolo vydaných 50 rozhodnutí o udelení povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre fyzické osoby a 17 rozhodnutí pre právnické osoby. Všetky uvedené rozhodnutia nadobudli v uvedenom roku právoplatnosť. NBS udelila v uvedenom roku 30 predchádzajúcich súhlasov na vrátenie povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb. Následne bolo 28 povolení vrátených fyzickými osobami a dve právnickými osobami. Vo všetkých prípadoch subjekty zdôvodňovali vrátenie povolenia nevykonávaním činnosti sprostredkovateľa investičných služieb, resp. jej ukončením. Jedno povolenie udelené pre právnickú osobu zaniklo podľa § 61 ods. 15 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách iným spôsobom ako vrátením.

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
povolenie na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre fyzické osoby	50
povolenie na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre právnické osoby	17
predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre fyzické osoby	28
predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb pre právnické osoby	2
celkom rozhodnutí	97

4.1.3 Poistný sektor

V roku 2008 bolo za sektor poisťovní spolu vydaných 159 rôznych rozhodnutí a prijatých 776 oznámení, ktoré sú špecifikované v nižšie uvedených tabuľkách:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
udelenie predchádzajúceho súhlasu na voľbu osoby navrhovanej za člena predstavenstva poisťovne	20
udelenie predchádzajúceho súhlasu na výkon sprostredkovateľskej činnosti pre finančné inštitúcie	2
udelenie predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie podielu na základnom imaní a na hlasovacích právach	7
udelenie predchádzajúceho súhlasu na zlúčenie poisťovne s inou	3
rozšírenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti	3
schválenie prevodu časti poistného kmeňa životného poistenia	1
udelenie povolenia na výkon poisťovacej činnosti	1
udelenie povolenia na sprostredkovanie poistenia ako poisťovací agent – fyzická osoba	15
udelenie povolenia na sprostredkovanie poistenia ako poisťovací agent – právnická osoba	95
udelenie povolenia na sprostredkovanie poistenia ako poisťovací maklér – právnická osoba	1
udelenie povolenia na sprostredkovanie zaistenia	1
rozhodnutie o udelení sankcie	
zápis do zoznamu zodpovedných aktuárov	5
zastavenie konania	5
celkom rozhodnutí	159

Názov oznámenia	Počet oznámení
notifikácie poisťovní so sídlom v inom členskom štáte o zámere poskytovať poisťovacie služby prostredníctvom pobočky na území SR	2
notifikácie poisťovní so sídlom v inom členskom štáte o zámere poskytovať poisťovacie služby bez zriadenia pobočky na území SR	71
oznámenie o zámere sprostredkovateľa poistenia so sídlom v SR poskytovať sprostredkovateľské služby v inom členskom štáte EU	18
oznámenie o zámere sprostredkovateľa poistenia so sídlom v inom členskom štáte EU poskytovať sprostredkovateľské služby v SR prostredníctvom pobočky	2
oznámenie o zámere sprostredkovateľa poistenia so sídlom v inom členskom štáte EU poskytovať cezhranične sprostredkovateľské služby v SR	683
celkom oznámení	776

Medzi rozhodnutia NBS, týkajúce sa sektora poisťovní, patrili v roku 2008 nasledovné rozhodnutia:

- Dňa 25. januára 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. schválený prevod časti poistného kmeňa životného poistenia patriaceho jej pobočke Wüstenrot pojišťovna, pobočka pro Českou republiku, na spoločnosť Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s..
- Dňa 12. februára 2008 bolo na základe žiadosti spoločnosti ERGO Austria International AG ako zakladateľa spoločnosti TEDA životná poisťovňa, a.s. udelené povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti pre poistný druh životného poistenia v rozsahu poistných odvetví uvedených v prílohe č. 1 zákona o poisťovníctve - Klasifikácia poistných odvetví podľa poistných druhov
  - A – životné poistenie Poistné odvetvie
  - 1. Poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad dožitia alebo poistenie pre prípad smrti alebo dožitia.
  - 4 . Poistenie podľa bodu 1 spojené s investičným fondom.
  - 6. Poistenie pre prípad úrazu alebo choroby, ak je pripoistením niektorého poistného odvetvia uvedeného v bodoch 1 a 4.
- Dňa 27. marca 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti Wüstenrot Verwaltungs-und Dienstleistungen GmbH, Rakúsko udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie

podielu na základnom imaní a na hlasovacích právach spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. tak, že sa prvýkrát dostane nad limit 33 % podielu na základnom imaní poisťovne a na hlasovacích právach v poisťovni priamo.

- Dňa 2. mája 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti Poštová banka, a.s. udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti Poisťovňa TATRA a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.
- Dňa 3. júna 2008 bolo na základe žiadosti spoločnosti Poisťovňa TATRA a.s., rozšírené povolenie na výkon poisťovacej činnosti o poistné odvetvia neživotného poistenia odvetvie B 16. Poistenie rôznych finančných strát vyplývajúcich z: výkonu povolania, nedostatočného príjmu, zlých poveternostných podmienok, straty zisku, trvalých všeobecných nákladov, neočakávaných obchodných výdajov, straty trhovej hodnoty, straty pravidelného zdroja príjmov, inej nepriamej obchodnej finančnej straty, ostatných finančných strát a odvetvie B 18. Poistenie pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu.
- Dňa 3. júna 2008 bolo na základe žiadosti spoločnosti VICTORIA -VOLKSBANKEN Poisťovňa, a.s., rozšírené povolenie na výkon poisťovacej činnosti o poistné odvetvia neživotného poistenia B18. Poistenie pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu.
- Dňa 17. júna bol udelený predchádzajúci súhlas na zlúčenie spoločnosti POISŤOVŇA HDI-GERLING Slovensko, a.s. a spoločnosti HDI Hannover Versicherung Aktiengesellschaft, Rakúsko. Spoločnosť HDI Hannover Versicherung Aktiengesellschaft, Rakúsko sa zlúčením stane právnym nástupcom spoločnosti POISŤOVŇA HDI-GERLING Slovensko, a.s.
- Dňa 21. augusta 2008 bol udelený predchádzajúci súhlas na zlúčenie spoločnosti Generali Poisťovňa, a.s. a spoločnosti Česká poisťovňa – Slovensko, akciová spoločnosť, skratka: ČPS, a. s.. Spoločnosť Generali Poisťovňa, a.s. sa zlúčením stala právnym nástupcom spoločnosti Česká poisťovňa – Slovensko, akciová spoločnosť, skratka: ČPS, a. s.
- Dňa 21. augusta 2008 bolo na základe žiadosti spoločnosti Generali Poisťovňa, a.s. menené povolenie na vykonávanie poisťovacej činnosti tak, že bolo rozšírené o poistné odvetvie neživotného poistenia B 14 Poistenie úveru a menené podľa klasifikácie poistných odvetví podľa poistných druhov uvedenej v Prílohe č. 1 k zákonu o poisťovníctve.
- Dňa 28. augusta 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti spoločnosti Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.
- Dňa 3. septembra 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti GROUPAMA INTERNATIONAL Sociétés anonymes udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti OTP Garancia životná poisťovňa, a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.
- Dňa 3. septembra 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti GROUPAMA INTERNATIONAL Sociétés anonymes udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti OTP Garancia poisťovňa, a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.

- Dňa 4. septembra 2008 bol udelený predchádzajúci súhlas spoločnosti KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group na vykonávanie sprostredkovateľských činností pre finančnú inštitúciu Slovenská sporiteľňa, a.s. v skratke SLSP, a.s.
- Dňa 25. novembra 2008 bol udelený predchádzajúci súhlas na zlúčenie spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group a spoločnosti I.V. s.r.o. Spoločnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group sa zlúčením stala právnym nástupcom spoločnosti I.V. s.r.o.
- Dňa 26. novembra 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti GROUPAMA Société anonyme udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti OTP Garancia životná poisťovňa, a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.
- Dňa 26. novembra 2008 bol na základe žiadosti spoločnosti GROUPAMA Société anonyme udelený predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní spoločnosti OTP Garancia poisťovňa, a.s. tak, že sa po prvý krát dostane nad 50% podielu na základnom imaní poisťovne.
- Dňa 4. decembra 2008 bol udelený predchádzajúci súhlas spoločnosti KONTINUITA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group na vykonávanie sprostredkovateľských činností pre finančnú inštitúciu Slovenská sporiteľňa, a.s.

4.1.4 Dôchodkové sporenie

Starobné dôchodkové sporenie

Počas roka 2008 bolo NBS vydaných podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení 54 predchádzajúcich súhlasov v nasledujúcom členení:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní a hlasovacích právach	1
predchádzajúci súhlas na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva, dozornej rady, vedúceho zamestnanca zodpovedného za výkon odborných činností a vedúceho zamestnanca zodpovedného za útvary vnútornej kontroly	23
predchádzajúci súhlas na zmenu stanov	8
predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu dôchodkového fondu	21
predchádzajúci súhlas na zmenu depozitára	1
celkom rozhodnutí	54

Medzi najdôležitejšie rozhodnutia NBS v oblasti starobného dôchodkového sporenia v roku 2008 patrili:

- Rozhodnutím zo dňa 18. januára 2008 udelila NBS spoločnosti ČSOB, d.s.s., a.s., predchádzajúci súhlas na nadobudnutie podielu na základnom imaní a hlasovacích právach dôchodkovej správcovskej spoločnosti ČSOB d.s.s., a.s. vo výške 66%, aby sa ČSOB, d.s.s., a.s. stala dcérskou spoločnosťou spoločnosti Československá obchodná banka, a.s.
- Rozhodnutím zo dňa 28. apríla 2008 udelila NBS spoločnosti ČSOB d.s.s., a.s. predchádzajúci súhlas na to, aby sa depozitárom spoločnosti stala ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky.

Doplňkové dôchodkové sporenie

Počas roka 2008 vydala NBS 40 predchádzajúcich súhlasov podľa zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení, a to v nasledovnej štruktúre:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
predchádzajúci súhlas na voľbu členov predstavenstva, dozornej rady a vedúceho zamestnanca riadiaceho útvar vnútornej kontroly	16
predchádzajúci súhlas na zmenu stanov	6
predchádzajúci súhlas na zmenu štatútu doplnkového dôchodkového fondu	13
predchádzajúci súhlas na zmenu dávkového plánu	3
zastavenie konania	1
rozhodnutie, ktorým sa zmenilo povolenie na vznik a činnosť spoločnosti	1
celkom rozhodnutí	40

Medzi najdôležitejšie rozhodnutia NBS v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia v roku 2008 patrili:

- Rozhodnutím NBS zo dňa 17. júna 2008 sa zmenilo povolenie na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti STABILITA, d.d.s., a.s.
- Rozhodnutím zo dňa 5. mája 2008 udelila NBS spoločnosti Doplnková Dôchodková Spoločnosť Tatra banky, a.s. predchádzajúci súhlas na zmenu dávkového plánu.
- Rozhodnutím zo dňa 6. mája 2008 udelila NBS spoločnosti STABILITA, d. d. s., a. s. predchádzajúci súhlas na zmenu dávkového plánu.
- Rozhodnutím zo dňa 6. júna 2008 udelila NBS spoločnosti ING Tatry - Sympatia, d. d. s., a. s. predchádzajúci súhlas na zmenu dávkového plánu.

V roku 2008 udelila NBS 9 povolení na sprostredkovanie doplnkového dôchodkového sporenia, z toho 2 povolenia boli udelené fyzickým osobám a 7 povolení bolo udelených právnickým osobám. K 31.12.2008 malo oprávnenie na vykonávanie sprostredkovania doplnkového dôchodkového sporenia 39 právnických osôb a 3 fyzické osoby.

Od začiatku roka 2007 začali doplnkové dôchodkové spoločnosti registrovať sprostredkovateľov doplnkového dôchodkového sporenia, ktorí vykonávajú sprostredkovanie doplnkového dôchodkového sporenia výhradne pre jednu doplnkovú dôchodkovú spoločnosť, prostredníctvom programu STATUS DFT. V roku 2008 bolo do registra sprostredkovateľov vykonávajúcich sprostredkovanie doplnkového dôchodkového sporenia výhradne pre jednu doplnkovú dôchodkovú spoločnosť zapísaných 66 fyzických osôb a 3 právnické osoby.

4.1.5 Devízová činnosť

Útvar dohľadu ako útvar príslušný na konanie v prvom stupni podľa ustanovenia § 29 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom v spojení s ustanovením § 40 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov vydáva devízové licencie na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu:

- zmenárenskej činnosti,
- bezhotovostných obchodov s peňažnými prostriedkami v cudzej mene a na
- poskytovanie devízových peňažných služieb

Zmenárenská činnosť

Devízové licencie na zmenárenskú činnosť sa môžu podľa platnej legislatívy udeľovať v rozsahu nákupu peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti alebo v rozsahu predaja peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti, pričom

podmienkou na vydanie devízovej licencie na predaj peňažných prostriedkov (okrem iného) je vykonávanie nákupu cudzej meny najmenej 12 mesiacov v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a podmienkami devízovej licencie na nákup cudzej meny za slovenskú menu v hotovosti.

V roku 2008 NBS na základe právneho a vecného posúdenia žiadostí a priložených dokladov udelila 32 devízových licencií na zmenárenskú činnosť, ktoré sú špecifikované v nižšie uvedenej tabuľke:

Názov rozhodnutia	Počet rozhodnutí
devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti PO	21
devízové licencie na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti FO	6
devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti PO	2
devízové licencie na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti FO	3
celkom rozhodnutí	32

Bezhotovostné obchody s peňažnými prostriedkami

Bezhotovostnými obchodmi s peňažnými prostriedkami sa rozumie vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami, ktorých predmetom je nákup alebo predaj peňažných prostriedkov v jednej mene za peňažné prostriedky v inej mene vykonávaný na vlastný účet alebo cudzí účet bezhotovostným prevodom, prípadne sprostredkovanie alebo iné obstaranie takéhoto nákupu alebo predaja vrátane prijímania a odovzdávania pokynov na jeho vykonávanie alebo zabezpečenie.

V roku 2008 bola udelená 1 devízová licencia na bezhotovostné obchody s peňažnými prostriedkami, ktorá oprávňuje držiteľa tejto licencie vykonávať bezhotovostné obchody s cudzou menou, ktorých predmetom je nákup alebo predaj cudzej meny, vykonaný na vlastný alebo cudzí účet bezhotovostným prevodom.

V žiadosti, resp. v dokladoch prikladaných k žiadosti o tento druh devízových licencií žiadatelia deklarujú možnosť získania lepších podmienok pri získavaní menových konverzií pre svojich klientov ako ponúkajú banky. Svojich klientov hľadajú v segmente malých a stredných výrobných podnikov a obchodných organizácií, ktoré nemajú, alebo z akýchkoľvek dôvodov nevyužívajú možnosť dohodnúť so svojou komerčnou bankou individuálne kurzy pri konverzii cudzích mien získaných vývozom tovarov alebo služieb alebo pri konverzii slovenských korún na cudzie meny pri úhradách svojich záväzkov vo vzťahu k zahraničiu.

Devízové peňažné služby

Devízovými peňažnými službami sa rozumie poskytovanie služieb tretím osobám v rámci podnikania, ktorých predmetom je vykonávanie alebo sprostredkovanie cezhraničných prevodov peňažných prostriedkov v hotovosti v slovenskej alebo v cudzej mene, prípadne prevádzkovanie obchodných zastúpení na vykonávanie alebo sprostredkovanie cezhraničných prevodov.

V roku 2008 NBS udelila 1 licenciu na devízové peňažné služby, ktorá oprávňuje žiadateľa tejto licencie sprostredkovať pre klientov cezhraničné prevody peňažných prostriedkov v hotovosti v SKK, EUR a USD z tuzemska do zahraničia a prevody peňažných prostriedkov v hotovosti v SKK, EUR a USD zo zahraničia do tuzemska.

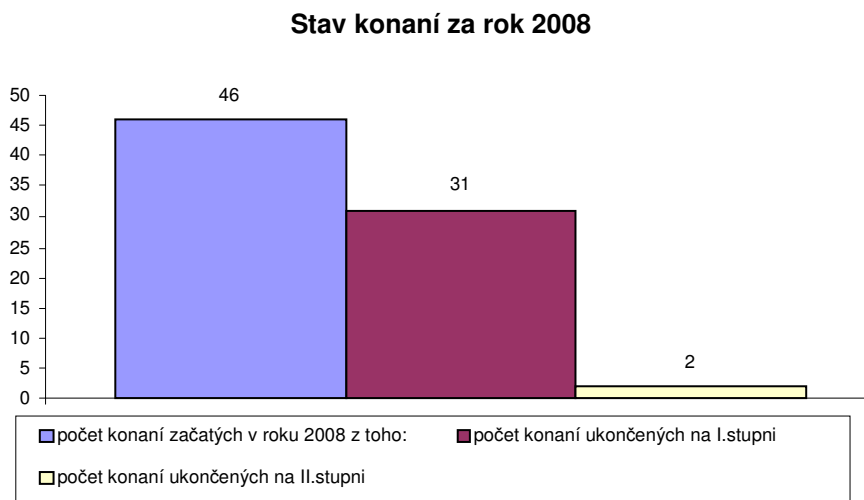
4.1.6 Platobný styk

NBS je orgánom dohľadu nad platobnými systémami podľa ustanovenia § 59 ods. 3 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku. V roku 2008 NBS udelila spoločnosti T – Mobile Slovensko, a.s. podľa ustanovenia § 21d zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku povolenie na vydávanie platobných prostriedkov elektronických peňazí.

4.2 Konania o uložení sankcií a opatrení na nápravu

NBS je orgánom dohľadu nad platobnými systémami podľa ustanovenia § 59 ods. 3 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku. V roku 2008 NBS udelila spoločnosti T – Mobile Slovensko, a.s. podľa ustanovenia § 21d zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku povolenie na vydávanie platobných prostriedkov elektronických peňazí.

4.2.1 Konania začaté v roku 2008

Členenie podľa jednotlivých sektorov je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Sektory	Počet konaní
Bankový sektor a o.c.p.	17
Kapitálový trh	5
Poistný sektor	19
Dôchodkové sporenie	0
Devízová činnosť	5
Celkom	46

4.2.2 Rozhodnutia vydané v roku 2008

Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

V roku 2008 bolo za bankový sektor celkom vydaných 18 rozhodnutí, z toho 17 rozhodnutí o uložení predbežného opatrenia a 1 rozhodnutie o uložení nápravného opatrenia (v tomto prípade bolo konanie začaté ešte v roku 2007).

Kapitálový trh

V priebehu roka 2008 bolo v oblasti kapitálového trhu vydaných 7 rozhodnutí, z toho bolo vydaných 5 právoplatných rozhodnutí o uložení sankcie a 2 právoplatné rozhodnutia o zastavení konania. Za sektor kolektívneho investovania boli v roku 2008 vydané 2 právoplatné rozhodnutia o uložení nápravného opatrenia.

Poistný sektor

V roku 2008 bolo za poisťný sektor vydaných 8 rozhodnutí, z toho 7 právoplatných rozhodnutí o uložení sankcie a 1 rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia. Na rozhodnutie Bankovej rady NBS boli odstúpené 3 rozhodnutia.

Dôchodkové sporenie

V oblasti dôchodkového sporenia neboli v priebehu roka 2008 vydané žiadne rozhodnutia o uložení sankcií alebo nápravných opatrení.

Devízová činnosť

V roku 2008 NBS vydala spolu 5 právoplatných rozhodnutí o uložení sankcie.

4.2.3 Druhostupňové rozhodnutia Bankovej rady NBS

V roku 2008 boli zo strany útvaru dohľadu nad finančným trhom odstúpené Bankovej rade NBS na rozhodnutie 3 rozklady podané voči prvostupňovým rozhodnutiam NBS. V tomto roku z nich Banková rada NBS potvrdila 1 rozhodnutie vydané v I. stupni.

4.3 Ochrana klienta

Od 1.1.2008 do 31.12.2008 bolo na oddelenie ochrany klienta doručených 871 podaní, ktorých obsahom je nespokojnosť fyzických aj právnických osôb s postupom poskytovateľov finančných služieb. Oproti roku 2007 sa jedná o nárast o takmer 230 %. Z tohto počtu sa podarilo dokončiť a uzavrieť 830 spisov, čo predstavuje 95,29 % vybavenosti podaní.

Z celkového počtu 871 podaní sa 127 týkalo bankového sektora, 561 poisťovacieho sektora a 183 podaní sa týkalo iných oblastí finančného trhu (napr. obchodníci s cennými papiermi, DSS, DDS, sprostredkovatelia, žiadosti o informácie a iné)

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“) a podľa § 1 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len “zákon o dohľade”) je cieľom a úlohou Národnej banky Slovenska v oblasti finančného trhu a zároveň cieľom dohľadu nad finančným trhom prispievať k stabilite finančného trhu ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany klientov a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže.

Zákon o dohľade v § 2 ods. 1 ustanovuje, že Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti, najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky. Do agendy oddelenia ochrany klienta patrí preverovanie a vybavovanie rôznych druhov podaní, podnetov a oznámení fyzických osôb a právnických osôb, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov finančného trhu a činnosti dohliadaných subjektov finančného trhu (vrátane podaní klientov dohliadaných

subjektov finančného trhu), ale napríklad aj činnosti súvisiace s prípravou návrhov všeobecne záväzných predpisov na transpozíciu smerníc EÚ v oblasti ochrany klienta/spotrebiteľa so zameraním na ochranu klientov dohliadaných subjektov finančného trhu.

Oddelenie ochrany klienta, ako súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom (plniac úlohu ochrany klienta v zmysle zákona o NBS a zákona o dohľade) vybavuje podania klientov poisťovní a iných finančných inštitúcií, nad ktorými Národná banka Slovenska vykonáva dohľad na základe kompetencií vyplývajúcich z citovaných zákonov a Organizačného poriadku Národnej banky Slovenska. Pri vybavovaní podaní klientov postupuje Národná banka Slovenska v súlade so zákonom o dohľade § 2 ods. 1, zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách § 6 a zákonom č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve § 48 ods. 1, ods. 2, ods. 9 a ods. 10.

Podľa § 2 ods. 7 zákona o dohľade osoby podliehajúce dohľadu podľa odseku 1 sú v lehote určenej Národnou bankou Slovenska povinné predkladať Národnej banke Slovenska ňou požadované údaje, doklady, informácie a iné podklady a vysvetlenia, ktoré Národná banka Slovenska potrebuje na vykonávanie svojich úloh.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o poisťovníctve je poisťovňa okrem iného povinná vykonávať svoju činnosť

- s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov
- poskytnúť klientovi jasne a zrozumiteľne dôležité informácie súvisiace s uzavretím poistnej zmluvy a upozorniť ho na dôležité skutočnosti a riziká súvisiace s uzavretím poistnej zmluvy
- nepoužívať nepravdivé alebo zavádzajúce informácie pri propagácii svojej činnosti, nezamlčovať dôležité skutočnosti a neponúkať výhody, ktorých spoľahlivosť nemôžu zaručiť.

Podľa § 37 ods. 2 zákona o poisťovníctve je poisťovňa povinná na žiadosť klienta alebo Národnej banky Slovenska hodnoverne preukázať vynaloženie odbornej starostlivosti.

Podľa § 27 zákona o bankách sú banky a pobočky zahraničnej banky povinné okrem iného pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä sú povinné vykonávať obchody

- spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov,
- za výhodných ekonomických a právnych podmienok pre banku alebo pobočku zahraničnej banky a pre ich klientov pri nimi vykonávaných obchodoch na účet klienta a pri vynaložení odbornej starostlivosti; vynaloženie odbornej starostlivosti.

Vynaložením odbornej starostlivosti sa podľa uvedeného rozumie, okrem iného, ak dohliadaný subjekt dokumentuje spôsob vykonávania svojej činnosti v prospech klientov.

V zmysle uvedených ustanovení zákona o dohľade, zákona o bankách a zákona o poisťovníctve požaduje oddelenie ochrany klienta, ako súčasť útvaru dohľadu nad finančným trhom, pri vybavovaní podaní klientov vyjadrenia, stanoviská a iné informácie a tiež preukázanie skutočnosti, že dotknutý subjekt vykonáva svoju činnosť s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov.

Národná banka Slovenska (oddelenie ochrany klienta) tak koná v súlade s vymedzením predmetu dohľadu, v súlade s úlohou Národnej banky Slovenska pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi podľa 2 ods. 1 zákona o dohľade a v súlade s cieľom dohľadu Národnej banky Slovenska podľa § 2 ods. 3 zákona o NBS a § 1 ods. 1 zákona o dohľade - prispievať

okrem iného k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu aj ochrany klientov.

Oddelenie ochrany klienta, plniac úlohy v oblasti ochrany klienta, uložené Národnej banke Slovenska zákonom o NBS a zákonom o dohľade, a tiež rešpektujúc kompetencie Národnej banky Slovenska v uvedenej oblasti, v mnohých prípadoch zabezpečí nespokojným klientom poisťovní, bánk a iných dohliadaných subjektov finančného trhu “zjednanie nápravy” (napr. zmenu rozhodnutia poisťovne o neposkytnutí plnenia z poisťnej udalosti) bez toho, že by sa museli domáhať svojho nároku cestou súdu. Štandardne pôsobiace subjekty finančného trhu spolupracujú s Národnou bankou Slovenska, poskytujú jej informácie k podaniam klientov, rešpektujú názor prezentovaný Národnou bankou Slovenska a sú ochotné ku kompromisom, v niektorých prípadoch k prehodnoteniu svojich rozhodnutí.

Oddelenie ochrany klienta spolupracuje pri vybavovaní podaní klientov s odborom dohliadacím a odborom regulácie a metodiky riadenia rizík, od ktorých si v prípade nejasností vyžadava stanovisko a spätne tiež uvedeným odborom poskytuje informácie získané z podaní klientov.

Podania klientov bánk, poisťovní a iných dohliadaných subjektov vo všeobecnosti sú zdrojom informácií o spôsobe vykonávania činnosti týchto subjektov, ktorý využíva odbor dohliadací pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

5. Výkon dohľadu

NBS pri výkone dohľadu nad dohliadanými subjektmi zisťuje dôležité skutočnosti o dohliadaných subjektoch a ich činnosti, najmä nedostatky v činnosti dohliadaných subjektov, príčiny zistených nedostatkov, dôsledky zistených nedostatkov a osoby zodpovedné za zistené nedostatky.

Dohľad nad dohliadanými subjektmi sa vykonáva ako dohľad na individuálnom základe nad jednotlivými dohliadanými subjektmi, ako dohľad na konsolidovanom základe nad skupinami osôb a účelových združení majetku, ktorých súčasťou sú aj dohliadané subjekty, a ako doplňujúci dohľad nad finančnými konglomerátmi.

Dohľadom na mieste sa rozumie získavanie informácií spravidla priamo u dohliadaného subjektu alebo od jeho zamestnancov a vyhodnocovanie takto získaných informácií. Dohľadom na diaľku sa rozumie získavanie a vyhodnocovanie informácií o dohliadanom subjekte inak ako dohľadom na mieste, napríklad získavaním a vyhodnocovaním informácií predložených NBS na základe jej písomnej žiadosti a informácií uvedených v hláseniach, výkazoch a iných podkladoch predkladaných NBS.

V dohliadaných subjektoch sú vykonávané 3 základné typy dohľadov:

- komplexný dohľad - zahŕňa hodnotenie všetkých hlavných činností dohliadanej inštitúcie a po jeho vykonaní je možné vyhodnotiť celkový rizikový profil dohliadanej inštitúcie
- tematický dohľad - je zameraný na vybrané činnosti dohliadanej inštitúcie, alebo hodnotenie vybraného rizika; tematický dohľad sa môže vykonať aj pri schvaľovaní interných modelov bánk pre výpočet požiadaviek na vlastné zdroje
- dosledovací dohľad - je zameraný na vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých dohliadanou inštitúciou na základe komplexného alebo tematického dohľadu; dosledovací dohľad môže byť vykonaný súčasne s tematickým alebo komplexným dohľadom.

V roku 2008 bolo v dohliadaných subjektoch finančného trhu uskutočnených spolu 65 dohľadov na mieste v nasledujúcom členení¹:

Dohľad na mieste	Komplexný	Tematický	Dosledovací	Celkom
Banky	-	21	1	22
Obchodníci s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami	6	-	-	6
Správčovské spoločnosti	3	2	1	6
Dôchodkové správčovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti	5	2	1	8
Poisťovne	3	3	-	6
Sprostredkovatelia poistenia, zaistenia a sprostredkovatelia investičných služieb	10	-	-	10
Subjekty, nad ktorými sa vykonáva devízový dohľad	7	-	-	7
Celkom dohľadov	34	28	3	65

5.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

Dohľad na mieste

Vykonanie dohľadu na mieste v bankách vychádza z ročného plánu dohľadu, v ktorom je určený časový plán a hlavné zameranie dohľadu v jednotlivých bankách. Zamerania dohľadu na mieste u obchodníkov s cennými papiermi v r. 2008 a jeho zistenia boli nasledovné:

- **Tatra banka, a.s.** – v banke bol vykonaný dohľad v súvislosti s validáciou IRB modelu, v súlade so schváleným plánom dohľadu na rok 2008. Dohľad bol zameraný na overovanie kvality dát používaných pre výpočet a meranie kreditného rizika pokročilým prístupom interných modelov, v rozsahu nevyhnutnom na vydanie predchádzajúceho súhlasu na používanie prístupu interných ratingov pre kreditné riziko v súlade so zákonom o bankách. Výstupom z dohľadu bola správa NBS k overovaniu používania IRB prístupu pre kreditné riziko, vypracovaná ako podklad pre schválenie modelu pre skupinu RZB Group. V závere tejto správy NBS uviedla, že súhlasí so schválením používania IRB prístupu pre kreditné riziko pre skupinu aktív Corporate, Project Finance, Finance institutions, Insurance, Sovereigns, Purchased Receivables, Funds po splnení všetkých podmienok, ktoré uviedla v jednotlivých častiach správy.
- **VÚB banka, a.s.** – v banke bol vykonaný tematický dohľad, v súlade so schváleným plánom dohľadu na rok 2008. Predmetom dohľadu bolo preverenie systému riadenia operačného rizika, vybraných hlásení obozretného podnikania, informačného systému a systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.
- **VÚB banka, a.s.** – tematický dohľad v banke bol vykonaný v súlade so schváleným plánom dohľadov. V rámci dohľadu bol preverený systém riadenia kreditného rizika a vybrané štatistické výkazy a hlásenia obozretného podnikania.

¹ Súčasťou tabuľky nie sú dohľady na mieste vykonané v súvislosti s plnením zákonných a zmluvných podmienok predzásobenia eurovou hotovosťou v bankách a právnických osobách, podrobnejšie vid' časť 4.6.

- **Poštová banka, a.s.** – v banke bol vykonaný tematický dohľad v súlade s plánom, zameraný na preverenie systému riadenia operačného rizika, preverenie vybraných výkazov a hlásení obozretného podnikania, preverenie informačného systému banky, preverenie systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.
- **J&T Banka Slovensko, pobočka zahraničnej banky** – v banke bol vykonaný tematický dohľad, realizovaný na základe požiadavky domovského regulátora – ČNB. V rámci dohľadu bol preverený systém riadenia kreditného rizika a vybraní klienti úverového portfólia.
- **VÚB banka, a.s.** – v banke bol vykonaný tematický dohľad podľa plánu dohľadu, ktorý bol zameraný na preverenie činnosti depozitára, preverenie poskytovania investičných služieb klientom a preverenie vybraných výkazov a hlásení obozretného podnikania.
- **Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.** – tematický dohľad v banke bol vykonaný v zmysle schváleného plánu, v rámci ktorého bol preverený systém riadenia kreditného rizika a vybrané štatistické výkazy a hlásenia obozretného podnikania.
- **Tatra Banka, a.s.** – v banke bol vykonaný tematický dohľad podľa plánu, zameraný na preverenie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu. Overovanie systému hodnotenia primeranosti vnútorného kapitálu bolo vykonané na základe preverenia stratégie banky pre riadenie objemu vnútorného kapitálu a jej implementácie, posúdením organizácie a riadenia banky, informačného a komunikačného systému zavedeného bankou v rámci ICAAP vo vzťahu k rozsahu a zložitosti činností banky. Dohľad hodnotil metodológiu a systém identifikácie, merania významných rizík a ich zapracovanie do riadenia banky.
- **Poštová banka** – v banke bol vykonaný tematický dohľad, v rámci ktorého bol preverený postup a spôsob uzatvárania obchodov bankou na peňažnom trhu v období mesiacov máj až júl 2008. Predmetom vyhodnotenia dohľadu na mieste boli obchody typu forwardový menový obchod, ktoré banka uzatvorila vo vybrané dni mesiaca máj 2008 s dvoma osobami s osobitným vzťahom k banke a forwardové menové obchody uzatvorené bankou v rovnakom rozsahu a čase na medzibankovom trhu.
- **Dexia banka Slovensko** – v banke bol vykonaný tematický dohľad, zameraný na vybrané finančné operácie realizované bankou na peňažnom a devízovom trhu v období od 1. mája 2008 do 12. júna 2008 pre troch klientov banky. Okrem toho boli tiež posúdené vybrané medzibankové spotové operácie realizované dňa 28. mája 2008 s Tatra bankou, a.s.
- **Tatra Banka, a.s.** – dohľad vykonaný v banke v súvislosti s validáciou IRB modelu bol zameraný na overenie oblastí významných z hľadiska používania modelu pre skupinu RZB na lokálnej úrovni a aplikáciu modelu na lokálne podmienky, na overenie splnenia požiadaviek, ktoré boli v rámci prvého hodnotenia dohľadom (od 28.12.2007 do 31.3.2008) stanovené ako podmienky pre schválenie povolenia na používanie modelu.
- **Dexia banka Slovensko, a.s.** – tematický dohľad v banke bol vykonaný na základe informácie riaditeľky Odboru vnútornej kontroly a vnútorného auditu banky, ktorá v súlade s § 25 ods. 5 zákona o bankách informovala NBS o nedostatkoch zistených pri vykonávaní činnosti banky. Národná banka Slovenska bola informovaná o prekročení limitu angažovanosti banky voči klientovi banky a súčasne aj o nepriaznivom vývoji predmetnej pozície, ktorá banke vznikla z obchodov, ktoré s klientom uzatvárala na peňažnom a devízovom trhu.

- **UniCreditBank, a.s.** – tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie systému riadenia operačného rizika, systému riadenia trhového rizika, riadenia rizika likvidity a hodnotenie prevencie legalizácie príjmov z trestnej činnosti.
- **OTP Banka Slovensko, a.s.** – tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie systému riadenia operačného rizika a spojený s dosledovacím dohľadom zameraným na dosledovanie plnenia opatrení prijatých bankou v oblasti riadenia trhového rizika a rizika riadenia likvidity banky vyplývajúcich z dohľadu vykonaného v roku 2006.
- **ČSOB, a.s.** - tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie používania prístupu interných ratingov pre výpočet kapitálových požiadaviek pre kreditné riziko na základe žiadosti KBC Bank N.V.
- **Slovenská sporiteľňa, a.s.** – tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie používania prístupu interných ratingov pre výpočet kapitálových požiadaviek pre kreditné riziko na základe žiadosti Erste Bank Group.
- **ISTROBANKA, a.s.** – dosledovací dohľad v banke bol zameraný na dosledovanie plnenia opatrení prijatých bankou v oblasti činností depozitára na základe dohľadu vykonaného v roku 2007.
- **ČSOB, a.s.** - tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie činnosti depozitára.
- **OTP Banka Slovensko, a.s.** - v banke bol vykonaný tematický dohľad, cieľom ktorého bolo zhodnotenie vybraných obchodov banky, riadenia aktív a pasív a riadenia likvidity.
- **ČSOB, a.s.** - tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie systému riadenia trhového rizika, rizika likvidity a na činnosť obchodníka s cennými papiermi.
- **UniCreditBank, a.s.** - tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie systému riadenia kreditného rizika. Súčasťou dohľadu bolo aj hodnotenie pripravenosti banky na používanie prístupu interných ratingov pre výpočet kapitálových požiadaviek pre kreditné riziko.
- **Slovenská sporiteľňa, a.s.** – tematický dohľad v banke bol zameraný na hodnotenie pokročilého prístupu merania na účely výpočtu požiadavky na vlastné zdroje krytia operačného rizika (AMA), na základe žiadosti Erste Bank Group.

Dohľad na diaľku

V rámci výkonu dohľadu na diaľku boli štandardne spracovávané mesačné a štvrt'ročné hlásenia a výkazy 26 bankových subjektov (14 bánk, 3 stavebné sporiteľne, 8 pobočiek zahraničných bánk a 1 sporiteľné družstvo), z ktorých sa automatizovane pripravujú výstupy zo systému na zber a spracovávanie výkazov APS STATUS: FINAN (súbor finančných ukazovateľov) a KONCENTRÁCIA (odvetvová koncentrácia zlyhaných úverov). V priebehu roka 2008 boli do FINANu doplnené nové ukazovatele a taktiež bol pripravený nový výstup pre rok 2009: VKLADY A ÚVERY (členenie vkladov a úverov podľa druhu, splatnosti, ekonomických sektorov a geografickej príslušnosti). Štandardne raz ročne (príp. operatívne) sa vypracúva hodnotenie miery rizika a systému riadenia rizika bánk. Dohľad na diaľku je zodpovedný za rating stanovený na základe dosiahnutých finančných ukazovateľov.

Pri preverovaní správnosti hlásení obozretného podnikania neboli zaznamenané významné nedostatky. Chyby boli najčastejšie spôsobené zlyhaním ľudského faktora (napr. pri manuálnom zadávaní údajov) alebo informačných systémov, sporadicky nie je dodržaný termín doručenia výkazov.

Pre potreby odboru dohliadacieho a manažmentu sú na základe výkazov od bánk a implementovaných výstupov vypracovávané dohľadom na diaľku analýzy jednotlivých bánk.

Štandardne sa tieto analýzy vypracúvajú štvrťročne, v prípade potreby boli vypracované aj k ultimu iných mesiacov. V jednotlivých častiach analýza postupne popisuje vývoj aktív a pasív, medzibankové obchody, portfólio úverov, portfólio finančných nástrojov, vklady klientov, devízové pozície. Osobitnú časť tvorí analýza výsledku hospodárenia a analýza ukazovateľov obozretného podnikania.

V priebehu roka 2008 bolo pre banky dopracovaných sedem stresových scenárov, zameraných predovšetkým na simuláciu nárastu zlyhaných pohľadávok v úverovom portfóliu, simuláciu poklesu vkladov klientov, sledovanie závislosti banky na zdrojoch z medzibankového trhu, zlyhanie štyroch najväčších dlžníkov, či schopnosť banky pokryť likvidnými aktívami jej volatilné zdroje.

V priebehu roku 2008 prispieval odbor dohliadací významnými pripomienkami a analýzami pri tvorbe opatrenia NBS č. 18/2008 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk a o zmene opatrenia Národnej banky Slovenska č. 11/2007 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu a na štatistické účely.

V súvislosti s finančnou krízou bol koncom septembra 2008 zavedený denný monitoring likvidity vydaním Rozhodnutia o uložení predbežného opatrenia Národnej banky Slovenska udržiavať denný objem likvidných aktív v minimálnej výške stanovenej s prihliadnutím na špecifiká každej banky. Banky boli povinné požiadať Národnú banku Slovenska o predchádzajúci súhlas, ak očakávali pokles aktív pod určenú minimálnu výšku.

Banky zároveň Národnú banku Slovenska informovali o vzniku akéhokoľvek záväzku vo výške nad 100 mil. Sk, ktorý by mohol spôsobiť nedodržanie ustanovenej minimálnej výšky likvidných aktív. Cieľom rozhodnutia bolo získanie relevantných informácií o organizácii a riadení banky, najmä či vykonáva svoju činnosť spôsobom, ktorý zohľadňuje a minimalizuje riziká, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov a neohrozuje bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky a či vykonáva svoju činnosť s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov.

Následne boli vyžiadané informácie v zmysle ustanovenia § 35 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom ohľadom denných objemov zostatkov vkladov na účtoch bánk, klientov a verejnej správy v stanovenej štruktúre a rozsahu.

Po účinnosti nového opatrenia o likvidite boli od bánk v zmysle ustanovenia § 35 ods. 1 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom vyžiadané informácie ohľadom dennej výšky likvidných aktív a likvidných pasív v štruktúre podľa opatrenia NBS č. 18/2008 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk z 28.októbra 2008.

Iné činnosti pri výkone dohľadu nad bankami

V rámci validácie IRB modelov dohľad na diaľku spolupracoval na analýze úverového portfólia príslušných bánk a na výpočte rizikovo vážených aktív za účelom výpočtu požiadavky na vlastné zdroje.

Dohľady na mieste u obchodníkov s cennými papiermi v roku 2008

- **BROKERSKÝ DOM o.c.p. a.s.** – v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu vykonaný dohľad zameraný na nasledovné oblasti: dosledovanie stavu plnenia opatrení prijatých spoločnosťou na základe dohľadu vykonaného v roku 2006, dodržiavanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, dodržiavanie

ustanovení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papírech a investičních službách, dodržování osobitných zákonů v rozsahu z nich vyplývajícího a všeobecně závazných právních předpisů vydaných na ich vykonanie.

- **KEY INVESTMENTS, o.c.p, a.s.** – v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu vykonaný dohľad zameraný na nasledovné oblasti: organizácia a riadenie spoločnosti, činnosť spoločnosti ako obchodníka s cennými papiermi v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papírech, dodržovanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, vedenie obchodnej dokumentácie a dodržovanie odbornej starostlivosti pri poskytovaní investičných služieb, reporting a oznamovacie povinnosti spoločnosti ako obchodníka s cennými papiermi - vecná správnosť predkladaných výkazov a hlásení v nadväznosti na vedenie účtovníctva a vnútorný kontrolný systém spoločnosti, interné predpisy upravujúce činnosť spoločnosti, bezpečnosť informačného systému, ochrana dát a zálohovanie dát, ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti.
- **PORTFIN, o.c.p., a.s.** – v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu vykonaný dohľad zameraný na nasledovné oblasti: predmet činnosti, organizácia a riadenie spoločnosti, činnosť spoločnosti ako obchodníka s cennými papiermi v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z., dodržovanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, odborná starostlivosť pri poskytovaní investičných služieb, obchodný systém spoločnosti, vedenie obchodnej dokumentácie, reporting, vecná správnosť predkladaných výkazov a hlásení v nadväznosti na vedenie účtovníctva, vnútorný kontrolný systém spoločnosti, interné predpisy upravujúce činnosť spoločnosti, bezpečnosť informačného systému, ochrana dát a zálohovanie dát, ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti.
- **DLHOPIS, o.c.p., a.s.** - v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu vykonaný dohľad zameraný na nasledovné oblasti: činnosť spoločnosti ako obchodníka s cennými papiermi v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z., predmet činnosti, organizácia a riadenie spoločnosti, obchodný systém, dodržovanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, odborná starostlivosť pri poskytovaní investičných služieb, vedenie obchodnej dokumentácie, obchodný systém, reporting a vecná správnosť predkladaných výkazov a hlásení v nadväznosti na vedenie účtovníctva, vnútorný kontrolný systém spoločnosti, interné predpisy upravujúce činnosť spoločnosti, obchodný systém, bezpečnosť informačného systému, ochrana dát a zálohovanie dát, ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti.
- **IS SLOVAKIA, s.r.o.** - v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu vykonaný dohľad zameraný na nasledovné oblasti: predmet činnosti, organizácia a riadenie spoločnosti, činnosť spoločnosti ako sprostredkovateľa investičných služieb v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z., dodržovanie podmienok ustanovených povolením na výkon činnosti sprostredkovateľa investičných služieb.
- **ACROSS Wealth Management, o.c.p, a.s.** - v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu zahájený dohľad zameraný na nasledovné oblasti: činnosť obchodníka s cennými papiermi, dodržovanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, dodržovanie ustanovení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papírech a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonů v znení neskorších predpisů, dodržovanie osobitných zákonů v rozsahu z nich vyplývajícího

a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie. Dohľad nebol do konca roka 2008 ukončený.

- **SLÁVIA CAPITAL, o.c.p, a.s.** - v spoločnosti bol v súlade s plánom dohľadu zahájený dohľad zameraný na nasledovné oblasti: činnosť obchodníka s cennými papiermi, dodržiavanie podmienok ustanovených povolením na poskytovanie investičných služieb, dodržiavanie ustanovení zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, dodržiavanie osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie. Dohľad bol začatý 27.11.2008 a do konca roka 2008 nebol ukončený.

5.2 Kapitálový trh

Dohľad na mieste

Vykonanie dohľadu na mieste v roku 2008 vychádzalo z ročného plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadu v predchádzajúcich rokoch, t.j. bol zameraný na spoločnosti, v ktorých ešte nebol dohľad na mieste vykonaný, ako aj na významnosť spoločností v sektore. V niektorých prípadoch sa uskutočnila informatívna návšteva spoločností.

V roku 2008 boli u správcovských spoločností vykonané následné dohľady na mieste:

- **AIG Funds Central Europe správ. spol., a.s.** – v spoločnosti bol vykonaný komplexný dohľad na mieste, pričom jeho predmetom bol dohľad nad činnosťou správcovskej spoločnosti a ňou spravovanými podielovými fondmi, dodržiavaním ustanovení zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní, zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a dodržiavaním osobitných zákonov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie.
- **VÚB Asset Management, správ. spol., a.s.** – v spoločnosti bol vykonaný komplexný dohľad na základe schváleného plánu, ktorého predmetom bolo preverenie: činnosti správcovskej spoločnosti, dodržiavania ustanovení zákona o kolektívnom investovaní, dodržiavania iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavania štatútov podielových fondov a stanov správcovskej spoločnosti, ako aj dodržiavanie podmienok, za ktorých boli udelené povolenia, dodržiavanie podmienok uvedených v ďalších rozhodnutiach NBS, a na preverenie vecnej správnosti vybraných výkazov a hlásení.
- **Tatra Asset Management, správ. spol., a.s.** – v spoločnosti bola vykonaná kombinácia dosledovacieho a tematického dohľadu v súlade s plánom dohľadu na rok 2008. Predmetom dohľadu bolo preverenie: obchodovania vo vybraných fondoch spoločnosti, plnenia plánu nápravných opatrení, činnosti správcovskej spoločnosti, dodržiavania ustanovení zákona o kolektívnom investovaní, zákona o cenných papieroch a investičných službách, dodržiavania iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavania štatútov podielových fondov a stanov správcovskej spoločnosti, ako aj dodržiavanie podmienok, za ktorých boli udelené povolenia podľa zákona o kolektívnom investovaní, dodržiavanie podmienok uvedených v ďalších rozhodnutiach NBS a preverenie vecnej správnosti vybraných výkazov a hlásení.
- **ČSOB Asset Management, správ. spol., a.s.** - komplexný dohľad v spoločnosti bol zameraný na hodnotenie hlavných činností správcovskej spoločnosti pri správe podielových fondov, najmä na organizáciu a riadenie spoločnosti, vnútorné predpisy, systém uzatvárania obchodov, systém riadenia portfólia, riadenie rizík v podielových fondoch a systém vnútornej kontroly v spoločnosti.

- **Istro Asset Management správ. spol., a.s.** – dosledovací dohľad v spoločnosti zameraný na dosledovanie plnenia opatrení prijatých správcovskou spoločnosťou vyplývajúcich z dohľadu vykonaného v roku 2007.

Dohľad na diaľku

Hlavnou náplňou dohľadu na diaľku v oblasti kolektívneho investovania v roku 2008 bola podpora dohľadu na mieste, a to jednak v procese prípravy, no tiež počas samotného výkonu dohľadu. Táto podpora spočívala najmä v kontrole oceňovania portfólií dohliadaných subjektov. Zdrojom potrebných informácií boli výkazy dohliadaných subjektov pravidelne mesačne predkladané NBS prostredníctvom systému APS STATUS DFT ako aj informácie, ktoré boli od dohliadaného subjektu vyžiadané v rámci dohľadu na mieste (bližší popis postupov trhového a teoretického oceňovania, údaje ktoré rozširujú informácie obsiahnuté v mesačných výkazoch). Pri kontrole oceňovania finančných nástrojov bol použitý systém Bloomberg ako primárny zdroj trhových cien cenných papierov. Systém Reuters predstavuje hlavný zdroj sadzieb výnosových kriviek, ktoré sú používané pri teoretickom oceňovaní finančných nástrojov. Voľnejšia legislatíva upravujúca oceňovanie aktív spravovaných správcovskými spoločnosťami v podielových fondoch v porovnaní s dôchodkovými fondmi neumožňovala takú kontrolu postupov oceňovania ako v prípade dôchodkových fondov. Tento stav by mal byť napravený prijatím nového opatrenia o spôsobe určenia hodnoty majetku v podielovom fonde, na tvorbe ktorého počas roka 2008 aktívne participoval aj dohľad na diaľku. Aj naďalej je potrebné dohliadať na zvyšovanie kvality vykazovaných informácií zo strany správcovských spoločností, nakoľko stále existujú určité nedostatky vo výkazoch, ktoré sťažujú proces výkonu dohľadu na diaľku.

Burza cenných papierov v Bratislave, a.s. a Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.

Výkon dohľadu nad činnosťou BCPB v priebehu roka 2008 spočíval najmä na vykonávaní priebežného monitoringu uzatvorených obchodov s cennými papiermi prijatými na jednotlivé trhy BCPB v rámci modulov jej obchodného systému. Monitoring obchodovania bol zameraný najmä na možné využitie dôverných informácií, manipuláciu trhu s dôrazom na obchodovanie s akciami emitentov, na ktoré bola vyhlásená povinná ponuka na prevzatie a konania členov BCPB v súlade so zásadami poctivého obchodného styku s odbornou starostlivosťou. Na základe monitoringu vzniklo a preverovalo sa podozrenie z manipulácie trhu. Výkon dohľadu v CDCP bol v priebehu roka 2008 zameraný najmä na preverovanie podaní o nakladaní s akciami klientov.

Emitenti cenných papierov a vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt

NBS v roku 2008 vykonávala dohľad na diaľku nad plnením informačnej povinnosti emitentov, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu burzy cenných papierov podľa zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov, v ktorom ustanovenia týkajúce sa regulovaných informácií nadobudli účinnosť dňa 1.5.2007 a podľa § 130 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách nad informačnou povinnosťou vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorí zhromaždili peňažné prostriedky od verejnosti na základe verejnej ponuky.

Emitentov, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu Burzy cenných papierov v Bratislave, a.s. a mali v zmysle zákona o burze cenných papierov informačnú povinnosť, bolo k 1.1.2008 - 173 a k 31.12.2008 - 144. Vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorí zhromaždili peňažné prostriedky od verejnosti na základe

verejnej ponuky, ktorí mali informačnú povinnosť podľa § 130 zákona o cenných papieroch a investičných službách, boli spolu štyria.

NBS v roku 2008 kontrolovala ročné správy, polročné správy, predbežné vyhlásenia a priebežné informačné povinnosti. NBS ďalej vyhodnotila plnenie informačnej povinnosti emitentov za rok 2007, ktorú emitenti plnili v zmysle § 34 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov. K poslednému dňu zákonnej lehoty predkladania ročných správ boli ku dňu 30.4.2008 na regulovanom trhu burzy cenných papierov prijaté na obchodovanie cenné papiere 171 emitentov. Ročnú správu za rok 2007 predložilo NBS celkom 159 emitentov a 4 vyhlasovatelia. Všetci vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorí zhromaždili peňažné prostriedky od verejnosti na základe verejnej ponuky, doručili NBS ročnú správu za rok 2007. V mesiaci jún 2008 bolo spolu oslovených 34 emitentov s požiadavkou na dodatočné plnenie informačnej povinnosti, či už voči NBS, alebo voči BCPB. BCPB rozhodla s účinnosťou od 1.9.2008 o ukončení obchodovania s emisiami akcií 4 emitentov na regulovanom voľnom trhu, z dôvodu nepredloženia BCPB ročnej správy za rok 2007 a dokladu o jej zverejnení. Väčšina emitentov, ktorí NBS ročnú správu za rok 2007 doručili, zaslali ročnú správu neúplnú. Neúplnosť ročných správ vyplývala z podstatného rozšírenia obsahu ročných finančných správ, ktoré priniesla zmenená legislatíva v roku 2007.

Emitenti, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, mali povinnosť predložiť NBS polročnú finančnú správu za rok 2008 vypracovanú podľa § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov. Polročnú správu za rok 2008 malo povinnosť predložiť 151 emitentov. Túto povinnosť si voči NBS splnilo 139 emitentov. Z celkového počtu štyroch vyhlasovateľov verejnej ponuky majetkových hodnôt si informačnú povinnosť za polrok 2008 splnili všetci. NBS listom oslovila spolu 20 emitentov, ktorí si informačnú povinnosť nesplnili voči NBS alebo voči burze alebo ani voči jednému z uvedených subjektov. NBS plnenie informačnej povinnosti za polrok 2008 priebežne kontroluje. Za nesplnenie informačnej povinnosti za polrok 2008 boli vylúčené cenné papiere deviatich emitentov z regulovaného trhu BCPB. Väčšina emitentov, ktorým bola polročná správa skontrolovaná, zaslalo polročnú správu za polrok 2008 neúplnú. Najčastejším dôvodom bolo, že väčšina emitentov nezaregistrovala zmenu v právnych predpisoch týkajúcich sa vypracovania polročných správ.

NBS vykonávala dohľad na diaľku aj podľa § 36 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov, podľa ktorého emitent cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu je povinný zverejniť počas prvých šiestich mesiacov účtovného obdobia prvé predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu a predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu počas druhých šiestich mesiacov účtovného obdobia. Prvé predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu malo povinnosť zaslať 171 emitentov. Informačnú povinnosť voči NBS si splnilo celkom 141 emitentov. NBS listom oslovila 44 emitentov, ktorí v zákonnej lehote nepredložili prvé predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu voči NBS alebo voči burze alebo ani voči jednému z uvedených subjektov. Druhé predbežné vyhlásenie riadiaceho orgánu je v štádiu kontroly.

Vyhlasovatelia verejnej ponuky majetkových hodnôt predbežné vyhlásenie svojho riadiaceho orgánu nemajú povinnosť predkladať.

NBS kontroluje úplnosť doručených správ ako aj ich kompletnosť zverejnenia na internetových stránkach jednotlivých emitentov. Emitenti sú okrem vyššie uvedených správ povinní predkladať NBS aj ostatné regulované informácie v zmysle zákona o burze cenných papierov, ktoré sú tiež povinní zverejňovať.

NBS vykonávala dohľad na diaľku nad emitentmi dlhopisov, a to najmä kontrolou plnenia povinnosti zverejniť emisné podmienky dlhopisov podľa § 3 ods. 5 zákona č.530/1990 Zb.

o dlhopisoch a povinnosti predložiť emisné podmienky NBS podľa § 8 ods. 1 zákona o dlhopisoch. NBS následne zabezpečovala zverejnenie predložených emisných podmienok dlhopisov v Obchodnom vestníku podľa § 3 ods. 5 zákona o dlhopisoch. V roku 2008 bolo vydaných 76 emisií dlhopisov 27 emitentov dlhopisov, pričom všetci emitenti splnili vyššie uvedené povinnosti. NBS od roku 2007 vykonáva dohľad nad plnením povinností emitentov vyplácať výnosy z dlhopisov v termíne stanovenom v dlhopise formou ročných sumárnych hlásení emitentov dlhopisov.

5.3 Poistný sektor

Dohľad na mieste

Vykonanie dohľadu na mieste v roku 2008 vychádzalo z ročného plánu dohľadu, ktorého zostavenie zohľadňovalo najmä výkon dohľadu v predchádzajúcich rokoch, t.j. bol zameraný na spoločnosti, v ktorých ešte nebol dohľad na mieste vykonaný, ako aj na významnosť spoločností v sektore.

Počas roka 2008 boli v poisťovniach vykonané, resp. začaté nasledovné 3 komplexné a 3 tematické dohľady na mieste:

- **Poisťovňa Česká poisťovňa - Slovensko, a.s.** - komplexný dohľad v poisťovni bol uskutočnený v súlade s plánom dohľadu a bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve, osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona o poisťovníctve.
- **ING Životná poisťovňa, a.s.** - tematický dohľad v poisťovni bol vykonaný na základe požiadavky orgánu dohľadu členského štátu EÚ Holandska (DNB) v zmysle čl. 12 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte. Dohľad na mieste bol zameraný na dodržiavanie aktuálne platných vnútorných predpisov poisťovne v oblasti compliance a fungovanie compliance za obdobie r. 2007 a časť r. 2008, systém vykonávania vnútornej kontroly v poisťovni za obdobie r. 2005 až 2007 a plnenie si oznamovacích povinností poisťovne voči NBS ku koncu r. 2006 a za r. 2007. Ako prizvaná osoba v zmysle § 11 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom sa dohľadu na mieste v poisťovni zúčastnil aj zamestnanec DNB.
- **Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.** - tematický dohľad v poisťovni bol vykonaný na základe požiadavky orgánu dohľadu členského štátu EÚ Nemecka (Bafin) v zmysle čl. 12 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte. Predmetom spoločného dohľadu bolo dodržiavanie aktuálne platných vnútorných predpisov poisťovne pri výkone vnútornej kontroly a interného auditu a systém vykonávania vnútornej kontroly v poisťovni. Zároveň NBS preverila plnenie oznamovacích povinností poisťovne voči NBS, uzatváranie a správu poisťných zmlúv a s tým súvisiace vzťahy so sprostredkovateľmi poistenia.
- **PČSP Rapid poisťovňa, a.s.** – tematický dohľad na mieste bol zameraný na tvorbu technických rezerv a podklady k tvorbe technických rezerv poisťovne, účtovanie o technických rezervách poisťovne, ustanovenia Všeobecných poisťných podmienok pre poistenie, zjednávané poisťovňou, platných od 21.5.2007, prijímanie poisťných rizík poisťovňou, správu poisťných zmlúv, likvidáciu poisťných udalostí a poskytovanie plnenia

z poistných zmlúv v zmysle zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve. Predmetom výkonu dohľadu na mieste bola aj kontrola údajov a informácií, ktoré poisťovňa predkladá NBS vo forme výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ v zmysle zákona o poisťovníctve a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

- **Amslico AIG Life poisťovňa a.s.** – komplexný dohľad na mieste bol uskutočnený v súlade s plánom dohľadu a bol zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve.
- **KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group** – komplexný dohľad na mieste bol vykonávaný v súlade s plánom dohľadu. Predmetom dohľadu bola kontrola dodržiavania ustanovení zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavanie podmienok určených v povolení vydanom podľa zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve.

K 31.12.2008 nebol dohľad na mieste ešte ukončený pri týchto poisťovniach:

- **Amslico AIG Life poisťovňa a. s.**
- **PČSP Rapid poisťovňa, a. s.**
- **KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group**

Na základe niektorých zistení z dohľadov na mieste sa zástupcovia NBS stretli v priebehu roka 2008 so zodpovednými audítormi, ktorí vykonávajú audit v poisťovniach. Predmetom rokovaní boli rozdielne názory strán na vykazovanie niektorých účtovných položiek.

Dohľad na diaľku

V oblasti dohľadu na diaľku boli preverované štandardné výkazy a hlásenia poisťovní za koniec roka 2007 (auditované) a za všetky štvrťroky roka 2008 (priebežné), ako aj hlásenia zasielané ad-hoc prostredníctvom aplikačného programového systému APS STATUS DFT s názvom FINAN (súbor finančných ukazovateľov). Bol vypracovaný späťne za rok 2006, 2007 a za prvý kvartál roka 2008. V rámci kontrol výkazov a hlásení boli zistené viaceré nedostatky, ktoré sa prešetrovali (napr. v pravidelných štvrťročných výkazoch, v ročnej a polročnej správe). Viaceré nedostatky boli riešené formou stretnutí so zástupcami poisťovní.

Dôležitou náplňou dohľadu na diaľku v oblasti poisťovníctva v roku 2008 bola aj podpora dohľadu na mieste, a to jednak v procese prípravy, ako aj počas samotného výkonu dohľadu. Táto podpora spočívala najmä v kontrole oceňovania portfólií dohliadaných subjektov. Zdrojom potrebných informácií boli výkazy dohliadaných subjektov, pravidelne štvrťročne predkladané NBS prostredníctvom systému APS STATUS DFT, ako aj informácie, ktoré boli od dohliadaných subjektov vyžiadané v rámci dohľadu na mieste (bližší popis postupov trhového a teoretického oceňovania, údaje ktoré rozširujú informácie obsiahnuté v štvrťročných výkazoch). Pri kontrole oceňovania finančných nástrojov bol použitý systém Bloomberg ako primárny zdroj trhových cien cenných papierov. Systém Reuters predstavuje hlavný zdroj sadziieb výnosových kriviek, ktoré sú používané pri teoretickom oceňovaní finančných nástrojov.

V súvislosti s dianím na finančných trhoch a postupujúcou finančnou a hospodárskou krízou sa uskutočnilo stretnutie s predstaviteľmi poisťovní, na ktorom zástupcovia poisťovní podrobne popísali priebežné dopady krízy na fungovania a hospodárenie poisťovní.

Sprostredkovatelia poistenia, zaistenia a sprostredkovatelia investičných služieb

Dohľad na mieste u sprostredkovateľov poistenia a zaistenia bol zameraný na dodržiavanie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky upravujúcich túto oblasť.

V roku 2008 bol vykonaný dohľad na mieste v 9 spoločnostiach, z ktorých až na dve spoločnosti bol dohľad v priebehu roka 2008 aj ukončený.

Dohľadom na mieste bolo preukázané, že dohliadané subjekty konali v rozpore so zákonom č. 340/1995 Zb. o sprostredkovaní poistenia a zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon sprostredkovaní poistenia a zaistenia“), najčastejšie v týchto prípadoch:

- sprostredkovanie poistenia vykonávali osoby, ktoré nespĺňali podmienku dôveryhodnosti, resp. odbornosti;
- sprostredkovanie poistenia vykonávali osoby, ktoré na to neboli oprávnené, (zapísané v príslušnom zozname v registri sprostredkovateľov, resp. začali vykonávať sprostredkovanie poistenia skôr, ako boli zapísané do zoznamu);
- sprostredkovatelia poistenia si neplnili tzv. informačnú povinnosť vo vzťahu ku klientom, t.j. neinformovali klienta o skutočnostiach, ktoré majú pre jeho rozhodovanie význam, u ktorých to ukladá zákon sprostredkovaní poistenia a zaistenia,
- sprostredkovatelia poisťovní si neplnili informačnú povinnosť vo vzťahu k NBS (uzatvorenie, resp. skončenie zmluvných vzťahov s poisťovňami, informácie o existencii poistnej zmluvy pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone sprostredkovania poistenia).

Z vykonaných dohľadov na mieste vyplýva, že preverené subjekty oprávnené na výkon sprostredkovania poistenia a zaistenia nedodržiajú všetky povinnosti stanovené zákonom sprostredkovaní poistenia a zaistenia na výkon činnosti sprostredkovania poistenia a zaistenia.

5.4 Dôchodkové sporenie

Dohľad na mieste

Počas roka 2008 boli v oblasti dôchodkového sporenia vykonané nasledovné dohľady na mieste:

- **Allianz - Slovenská dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.**- dohľad na mieste bol zameraný na nasledovné oblasti činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti: organizácia, riadenie a právny rámec fungovania spoločnosti a zmluvná agenda spoločnosti, riadenie investícií a činnosti súvisiace so zhodnocovaním majetku v dôchodkových fondoch vrátane vysporiadania obchodov, riadenie rizík a dodržiavanie zákonných limitov týkajúcich sa zloženia majetku v dôchodkových fondoch, informačný systém a informačné toky v spoločnosti, oceňovanie majetku v dôchodkových fondoch, výpočet NAV a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky, poplatky v DF, účtovníctvo a výkazníctvo, vedenie osobných dôchodkových účtov pre sporiteľov, pripisovanie príspevkov, výnosov a strhávanie poplatkov, zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení, vnútorná kontrola a sťažnosti, reklama a propagácia.
- **AXA dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.** - dohľad na mieste bol zameraný na nasledovné oblasti činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti: organizácia a riadenie spoločnosti, riadenie investícií a činnosti súvisiace so zhodnocovaním majetku v dôchodkových fondoch vrátane vysporiadania obchodov, obchodná dokumentácia, riadenie rizík a dodržiavanie zákonných limitov, oceňovanie majetku v dôchodkových

fondochem, výpočet čistej hodnoty majetku a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky, vedenie osobných dôchodkových účtov pre sporiteľov a odplaty, zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení, výkazníctvo, sťažnosti sporiteľov, systém vnútornej kontroly.

- **AEGON dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.** - dohľad na mieste bol zameraný na nasledovné oblasti činnosti dôchodkovej správcovskej spoločnosti: organizácia a riadenie spoločnosti, riadenie investícií a činnosti súvisiace so zhodnocovaním majetku v dôchodkových fondoch vrátane vysporiadania obchodov, obchodná dokumentácia, riadenie rizík a dodržiavanie zákonných limitov, oceňovanie majetku v dôchodkových fondoch, výpočet čistej hodnoty majetku a aktuálnej hodnoty dôchodkovej jednotky, vedenie osobných dôchodkových účtov pre sporiteľov a odplaty, zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení, výkazníctvo, sťažnosti sporiteľov, systém vnútornej kontroly.
- **VÚB Generali, dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.** – komplexný dohľad, ktorý bol vykonaný v súlade s plánom, bol zameraný na preverenie: činnosti dôchodkovej spoločnosti, dodržiavania ustanovení zákona o starobnom dôchodkovom sporení, dodržiavania iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavania štatútov dôchodkových fondov a stanov dôchodkovej spoločnosti, ako aj dodržiavania podmienok, za ktorých boli udelené povolenia, dodržiavania podmienok uvedených v ďalších rozhodnutiach Národnej banky Slovenska a na preverenie vecnej správnosti vybraných výkazov a hlásení.
- **ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.** – komplexný dohľad bol vykonaný v súlade so schváleným plánom na rok 2008. Dohľad bol zameraný na dohľad nad činnosťou dôchodkovej spoločnosti, preverenie dodržiavania ustanovení zákona o starobnom dôchodkovom sporení, dodržiavania iných všeobecne záväzných právnych predpisov, dodržiavania štatútov dôchodkových fondov a stanov dôchodkovej spoločnosti, ako aj dodržiavania podmienok, za ktorých boli udelené povolenia, dodržiavania podmienok uvedených v ďalších rozhodnutiach NBS a na preverenie vecnej správnosti vybraných výkazov a hlásení.
- **ČSOB, dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.**- dosledovací dohľad bol zameraný na dosledovanie plnenia opatrení prijatých spoločnosťou vyplývajúcich z dohľadu vykonaného v roku 2007.

V roku 2008 boli v doplnkových dôchodkových spoločnostiach vykonané nasledovné dohľady na mieste:

- **STABILITA, doplnková dôchodková spoločnosť, a.s.** - dohľad na mieste bol zameraný na nasledovné oblasti činnosti doplnkovej dôchodkovej spoločnosti: kontrola a oboznámenie sa s vysporiadaním spoločnosti s transformáciou doplnkovej dôchodkovej poisťovne na doplnkovú dôchodkovú spoločnosť v zmysle zákona o DDS, kontrola vysporiadania sa spoločnosti s nárokmi príjemcov dávok doplnkového dôchodkového poistenia, či spoločnosť postupuje a zabezpečuje splnenie záväzkov vyplývajúcich z pôvodných dávkových plánov doplnkovej dôchodkovej poisťovne, preverenie spôsobu, akým sa identifikujú platby prichádzajúce do príspevkového doplnkového dôchodkového fondu a ich následné prerozdelenie účastníkom doplnkového dôchodkového sporenia, preverenie postupu prerozdelenia výnosov klientom spoločnosti, preverenie postupu pri oceňovaní majetku doplnkových dôchodkových fondov spravovaných spoločnosťou a výpočte čistej hodnoty majetku v doplnkových dôchodkových fondoch, preverenie spôsobu účtovania nákladov spojených so správou majetku v doplnkových dôchodkových

fondoch v zmysle § 35 ods. 1 až 5 zákona o DDS, preverenie postupu a spôsobu vybavovania sťažností účastníkov doplnkového dôchodkového sporenia.

- **AXA doplnková dôchodková spoločnosť, a.s.** - dohľad na mieste bol zameraný na nasledovné oblasti činnosti doplnkovej dôchodkovej spoločnosti: preverenie náležitostí osobných účtov účastníkov alebo poberateľov dávok a preverenie náležitostí výpisov z osobných účtov účastníkov alebo poberateľov dávok.

Dohľad na diaľku

V roku 2008 bolo v oblasti starobného dôchodkového sporenia predmetom dohľadu na diaľku 6 dôchodkových správcovkých spoločností, ktoré spolu spravujú 18 dôchodkových fondov a 4 bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení. V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia bolo predmetom dohľadu na diaľku 5 doplnkových dôchodkových spoločností, ktoré spolu spravujú 14 doplnkových dôchodkových fondov (spoločnosť AEGON d.d.s., a.s. vzhľadom ku krátkemu obdobiu pôsobnosti na trhu ešte nemá vytvorený výplatný doplnkový dôchodkový fond) a 4 bankové subjekty vykonávajúce depozitársku činnosť v zmysle zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení.

Dohľad na diaľku bol počas predchádzajúceho roka sústredený predovšetkým na oblasť starobného dôchodkového sporenia. Medzi štandardne realizované činnosti dohľadu na diaľku patrí kontrola plnenia denných informačných povinností dôchodkových správcovkých spoločností a depozitárov dôchodkových fondov podľa vyhlášky NBS č. 91/2008 Z. z. a na základe takto získaných informácií bola následne vyhodnocovaná rizikovosť jednotlivých transakcií a ich vplyv na rizikovosť portfólií dôchodkových fondov. V procese dohľadu na diaľku bol dôraz kladený najmä na priebežnú kontrolu správnosti ocenenia majetku v dôchodkových fondoch a na súlad nadobúdania finančných nástrojov do majetku fondov jednotlivých dôchodkových správcovkých spoločností s ustanoveniami zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení. Zistené nedostatky boli konzultované s jednotlivými dôchodkovými spoločnosťami, pričom ich dopad na stanovenie čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde bol zanedbateľný. Výstupom denných hlásení a iných informácií získaných priamo od spoločností boli ďalej štvrťročne vypracovávané správy, ktorých hlavným cieľom bolo na základe metódy Value at Risk sledovať trhové riziko v jednotlivých dôchodkových fondoch, predovšetkým citlivosť dôchodkových fondov na zmenu úrokových sadzieb, cien akcií, menových kurzov. Neoddeliteľnou súčasťou správy sú aj výsledky stresového testovania. Vplyvom prehĺbenia finančnej krízy počas roka 2008 bol štandardne používaný set stresových scenárov doplnený o nové scenáre zohľadňujúce aktuálnu situáciu. Na základe získaných výstupov bolo vykonané porovnanie medzi jednotlivými fondmi a dopad na P/L dôchodkových fondov. Mesačne bola vypracovávaná informácia o stave majetku v dôchodkových fondoch, zobrazujúca percentuálny podiel jednotlivých finančných nástrojov na hodnote majetku v dôchodkových fondoch a tiež medziročná výkonnosť jednotlivých dôchodkových fondov. Dohľad na diaľku začal v marci 2008 kontrolovať dodržiavanie ustanovení § 91 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení, ktoré sa týkajú porovnávania výkonnosti dôchodkových fondov. Za týmto účelom bol informačný systém odboru dohliadacieho „Systém dôchodkových limitov II. piliera“ rozšírený o modul Výkonnosť dôchodkových fondov na základe ktorého je možné automatizovane na dennej báze sledovať dodržiavanie príslušných ustanovení zákona. Zároveň sú informácie o priemernom výnose dôchodkových fondov a priemernom výnose trhovej konkurencie pravidelne zverejňované na stránke NBS. Informačný systém „Systém dôchodkových limitov II. piliera“ bol tiež rozšírený o modul Mesačné správy,

ktorý na agregovanej úrovni informuje o stave rozloženia investícií dôchodkových fondov podľa druhu aktív, geografického členenia a menovej expozície. Súčasne informuje o 10 objemovo najvýznamnejších akciových, dlhopisových a peňažných investíciách. Finančná kríza neobišla ani trh dôchodkového sporenia. Významnou úlohou dohľadu na diaľku bola v priebehu roka 2008 podpora dohľadu na mieste, a to jednak v procese prípravy, ako aj počas samotného výkonu dohľadu. Táto podpora spočívala najmä v kontrole oceňovania portfólií dohliadaných subjektov. Zdrojom potrebných informácií boli denné výkazy zasielané dohliadanými subjektmi ako aj informácie, ktoré boli od dohliadaného subjektu vyžiadané v rámci dohľadu na mieste (bližší popis postupov trhového a teoretického oceňovania, údaje ktoré rozširujú informácie obsiahnuté v denných výkazoch). Pri kontrole oceňovania finančných nástrojov bol použitý systém Bloomberg ako primárny zdroj trhových cien cenných papierov. Systém Reuters predstavuje hlavný zdroj sadzieb výnosových kriviek, ktoré sú používané pri teoretickom oceňovaní finančných nástrojov. V prípade kontroly teoretických cien uvádzaných vo výkazoch sa dohľad na diaľku zameriaval na spôsob ich výpočtu, ktorý musí byť v súlade s príslušnou legislatívou. Počas roka sa dohľad na diaľku aktívne podieľal na úpravách a zmenách primárnej i sekundárnej legislatívy v oblasti dôchodkového sporenia (zmena investičných pravidiel, oceňovacia vyhláška apod.).

5.5 Devízový dohľad

Devízový dohľad bol zameraný na plnenie ohlasovacej povinnosti, a to predovšetkým na základe podnetu odboru štatistiky NBS. Vo všetkých prípadoch vykonaného devízového dohľadu zameraného na plnenie devízovej ohlasovacej povinnosti bolo zistené jej neplnenie. Devízový dohľad zameraný na oblasť zmenárenskej činnosti preveroval predovšetkým vedenie predpísanej, osobitnej evidencie (vystavovanie nákupných, resp. predajných odpočtov, valutového denníka a pod.). Devízový dohľad v roku 2008 bol vykonaný u 7 subjektov.

5.6 Preverenie pripravenosti dohliadaných subjektov na prechod na euro

V roku 2008 dohľad vykonal preverenie stavu pripravenosti dohliadaných subjektov na zavedenie meny euro, a to najmä so zameraním na povinnosť duálneho zobrazovania vyplývajúcej zo zákona 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR. Preverované boli všetky dohliadané subjekty, teda banky, pobočky zahraničných bánk, úverové družstvá, poisťovne, obchodníci s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, dôchodkové správcovské spoločnosti, doplnkové dôchodkové správcovské spoločnosti, burza cenných papierov a centrálny depozitár cenných papierov. Po zhodnotení dokumentácie zaslanej dohliadanými subjektmi boli vykonané návštevy obchodných miest. Následne boli jednotlivé subjekty upozornené na zistené nedostatky so žiadosťou o okamžitú nápravu.

Návštevy obchodných miest boli vykonané v IV. štvrtroku 2008 v 42 subjektoch, z toho u: 16 bánk, 9 pobočiek zahraničných bánk, 12 správcovských spoločností, 5 dôchodkových správcovských spoločností a 5 doplnkových dôchodkových spoločností. Z uvedených subjektov boli zistené nedostatky v 10 bankách, 3 pobočkách zahraničných bánk a 2 správcovských spoločnostiach. Pri zistených nedostatkoch boli jednotlivým subjektom zasielané listy s upozornením na identifikované nedostatky a so žiadosťou o bezodkladné vykonanie nápravy. Niektoré nedostatky súvisiace s duálnym zobrazením boli odstránené pracovníkmi obchodných miest bezodkladne počas návštevy obchodného miesta.

Návštevou bola preverená pripravenosť na prechod na menu euro od 1.1.2009 u 18 obchodníkov s cennými papiermi, na Burze cenných papierov v Bratislave a u Centrálného depozitára cenných papierov. Dohľadom bolo zistené, že dohliadané subjekty sú organizačne, technicky a personálne pripravené zabezpečiť bezproblémový prechod na menu euro.

Dohľad vykonal tiež preverenie stavu pripravenosti poisťovní na zavedenie meny euro, a to najmä so zameraním na povinnosť duálneho zobrazovania v poisťovniach. Preverenie bolo vykonané v mesiacoch október až december 2008, a zahŕňalo hodnotenie zaslaných podkladov, ako aj preverenie plnenia povinností na vybraných obchodných miestach poisťovní. Prevereními dokumentov poisťovní a návštevami obchodných miest boli identifikované viaceré nedostatky pri plnení povinností vyplývajúcich zo zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v SR (na niektorých tlačivách nebol uvedený konverzný kurz, resp. bol uvedený nesprávny konverzný kurz, poisťovňa použila nesprávny počet desatinných miest pri duálnom zobrazovaní, údaje neboli duálne zobrazované, bola nesprávne prepočítaná hodnota zo slovenskej meny na euro, v obchodných priestoroch nebol zverejnený na viditeľnom mieste konverzný kurz a informácia o opatreniach, pravidlách a postupoch, ktoré sa chystá poisťovňa vykonať, vykonáva alebo vykonala na zabezpečenie prechodu zo slovenskej meny na euro). Pri zistení nedostatkov súvisiacich so zavedením eura a duálnom zobrazovaní boli jednotlivým poisťovniam zasielané listy s upozornením na identifikované nedostatky a so žiadosťou o bezodkladné vykonanie nápravy.

Dohľadom bolo zisťované plnenie zákonných a zmluvných podmienok predzásobenia bánk eurovou hotovosťou, t.j. eurobankovkami a euromincami, v rámci prípravy na prechod na euro v súlade so zákon č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky - „usmernenie ECB/2000/9 zo dňa 14. júla 2006“. Následne bol v spolupráci s komerčnou bankou vykonaný dohľad, zameraný na plnenie zmluvných a zákonných podmienok medzi komerčnou bankou a podnikateľmi.

6. Iné aktivity

6.1 Spolupráca s regulátormi z iných krajín

Dňa 7.10 2008 sa uskutočnilo bilaterálne stretnutie predstaviteľov NBS s rakúskym regulátorom FMA. Stretnutia s uskutočňujú každoročne na základe uzavretého memoranda o porozumení. Témou stretnutia bolo riešenie finančnej krízy.

Multilaterálne memorandum o porozumení k výmene informácií a dohľadu nad činnosťou obchodníkov s cennými papiermi (CESR/05-335) vytvorilo základný rámec pre spoluprácu dohliadacích orgánov pri plnení ich dohliadacích funkcií. Protokol z výkonu dohľadu nad pobočkami podľa MiFID (CESR/07-672) umožňuje dva základné modely spolupráce medzi príslušnými dohliadacimi orgánmi – formou tzv. spoločnej požiadavky dohľadu, čo je model založený na spoločnom a koordinovanom dohľade pobočky, alebo tzv. stála požiadavka pomoci, čo je model, pri ktorom príslušný dohliadací orgán požiadava druhý príslušný dohliadací orgán o pomoc pri dohľade.

NBS akceptovala návrh na spoluprácu pri výkone dohľadu nad pobočkami zahraničných bánk pôsobiacimi zároveň ako obchodník s cennými papiermi formou stálej požiadavky pomoci v prípade COMMERZBANK AG, pobočka zahraničnej banky (dohliadací orgán Bundesanstalt

für Finanzdienstleistungsaufsicht, Nemecko) a HSBC Bank plc., pobočka zahraničnej banky (dohliadaci orgán Financial Market Authority, Veľká Británia).

6.1.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

- v januári 2008 sa vo Viedni uskutočnilo stretnutie, na ktorom bol prezentovaný posledný vývoj vo Volksbank Group a implementácia pravidiel Basel II.
- vo februári 2008 sa uskutočnilo stretnutie s regulátormi skupiny Unicredit. Cieľom stretnutia bola diskusia o návrhu multilaterálnej dohody o spolupráci pri dohľade nad skupinou Unicredit.
- v júli 2008 sa uskutočnilo stretnutie regulátorov skupiny Unicredit. Cieľom stretnutia bola prezentácia výsledkov hodnotenia skupinových modelov pre kreditné a operačné riziko talianskym dohľadom a dohoda ohľadom rozsahu preverenia modelov ostatnými regulátormi.
- v septembri 2008 sa uskutočnilo prvé stretnutie kolégia dohľadov skupiny KBC. Na stretnutí bola prezentovaná stratégia skupiny ako aj hodnotenie skupiny belgickým dohľadom. Regulátori diskutovali spôsob spolupráce pri dohľade nad touto bankovou skupinou.
- v októbri 2008 sa uskutočnilo stretnutie kolégia dohľadov skupiny Erste Bank Group. Predmetom stretnutia bola výmena informácií z výkonu dohľadu, hodnotenie rizikového profilu skupiny a diskutovalo sa tiež o návrhu multilaterálnej dohody o spolupráci pri dohľade nad skupinou Erste Bank Group.
- v mesiacoch september-október 2008 sa pracovníci dohľadu NBS v Paríži zúčastnili celoeurópskej misie zameranej na zhodnotenie modelu ekonomického kapitálu v Société Générale Group; misie sa okrem Slovenska zúčastnili ešte ďalšie krajiny: Česká republika, Francúzsko, Grécko, Luxembursko, Rumunsko, Slovinsko.
- v októbri 2008 sa v Paríži uskutočnilo stretnutie, na ktorom boli prezentované predbežné závery z misie v Société Générale Group, metodológia používaná v rámci Piliera 2 francúzskym dohľadom ako aj metodologie používané v rámci Piliera 2 vybranými hostiteľskými dohľadmi.
- v decembri 2008 sa vo Viedni uskutočnili stretnutia, na ktorých boli prezentované posledný vývoj v štruktúre RZB Group a Volksbank Group, implementácia pravidiel Basel II ako aj metodika pre hodnotenie primeranosti vnútorného kapitálu (ICAAP).
- v decembri 2008 sa taktiež uskutočnilo stretnutie kolégia dohľadov skupiny OTP. Každý regulátor prezentoval dôležité informácie z výkonu dohľadu a diskutovalo sa tiež o návrhu multilaterálnej dohody o spolupráci pri dohľade nad skupinou OTP.

6.1.2 Poistný sektor

V priebehu roka 2008 sa uskutočnili stretnutia regulátorov nad nasledovnými cezhraničnými poisťovacími skupinami v EÚ: Eureka Group (Union poisťovňa, a.s.), Generali (Generali poisťovňa, a.s.), Allianz Group (Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s.), Vienna Insurance Group (Kooprativa poisťovňa, a.s. Komunálna poisťovňa, a.s. Kontinuita poisťovňa, a.s. a Poisťovňa Slovenskej sporiteľne, a.s.), HDI Versicherung (POISŤOVŇA HDI-GERLING Slovensko, a.s.), BNP Paribas Assurances (Poisťovňa Cardif, a.s.), ALICO Group (Amslico AIG Life poisťovňa a.s.) a ING Group (ING Životná poisťovňa a.s.). Predmetom stretnutí boli prezentácie finančných ukazovateľov a problémov jednotlivých zúčastnených inštitúcií, s ktorými sa pri výkone dohľadu v skupine regulátori stretli, možnosť prípravy spoločného dohľadu na

mieste, tzv. joint inspections, zhodnotenie činnosti dohľadu v zúčastnených krajinách a návrh nových možností riešenia dohľadu. Na stretnutiach sa taktiež riešili sa aj výsledky QIS 4 a predbežné dopady finančnej krízy na celkové hospodárenie poisťovní.

6.1.3 Dôchodkové sporenie

V novembri 2008 sa v Bratislave na pôde NBS uskutočnilo stretnutie so zástupcami Orgánu dohľadu nad dôchodkovými správcovskými spoločnosťami z Rumunska, pričom išlo najmä o výmenu informácií o systéme dôchodkového sporenia v oboch krajinách a výmenu skúseností v postupoch dohľadu v tejto oblasti.

6.2 Účasť v pracovných skupinách

V súvislosti so záväzkami NBS voči medzinárodným organizáciám, Európskej centrálnej banke, výborom EÚ a pod. sa pracovníci útvaru dohľadu pravidelne zúčastňujú rokovaní rôznych pracovných skupín a výborov. NBS je členom Výboru európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS), Výboru európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondmi (CEIOPS) a Výboru európskych regulátorov cenných papierov (CESR), ktoré patria medzi tzv. „Level 3 Committees“.

6.2.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

Okrem tradičných aktivít v rámci pracovných skupín a výborov, sa NBS významným podielom zaslúžila o zohľadnenie požiadaviek Slovenskej republiky v texte návrhu smerníc, ktorými sa novelizujú Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie) a Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (prepracované znenie), pričom v závere roka 2008 svoje pripomienky uplatňovala aj na rokovaníach pracovných skupín Rady.

V súvislosti s krízou finančného sektora a činnosťou Komisie, pokiaľ ide o vypracovanie a uverejnenie návrhu Nariadenia o ratingových agentúrach, NBS opäť významným spôsobom zasiahla do prijímacieho konania návrhu tohto nariadenia, tiež na úrovni Rady, nakoľko uvedené nariadenie môže v budúcnosti v mnohých ohľadoch ovplyvniť jej činnosť.

V oboch menovaných prípadoch do konca roka 2008 nebol legislatívny proces ukončený.

Banking Supervision Committee (BSC) - Hlavnou úlohou BSC v roku 2008 bolo monitorovanie finančnej stability na úrovni EÚ. Analýzy, ktoré boli vypracované na úrovni podskupín, ako aj diskusie, sa venovali najmä zraniteľnosti finančného systému EÚ a odolnosti systému voči rôznym šokom. Cieľom BSC je aj posilnenie spolupráce medzi regulátormi a centrálnymi bankami v rámci EÚ za účelom udržiavania finančnej stability.

- *Working Group on Developments in Banking (WGDB)* – v roku 2008 sa skupina venovala pravidelnému sledovaniu štrukturálnych zmien v európskom bankovom sektore. Na jednotlivých stretnutiach sa diskutovalo aj o dopade finančnej krízy na jednotlivé sektory krajín EÚ a o opatreniach, ktoré prijímali jednotlivé krajiny na zmiernenie dopadov finančnej krízy. V roku 2008 publikovala pracovná skupina správu o tzv. „Originate and Distribute“ modeli v bankovníctve.
- *Working Group on Macro-Prudential Analysis (WGMA)* – v roku 2008 sa skupina venovala pravidelným správam – tzv. „Financial Stability Review“ a „Banking Sector Stability Report“ za rok 2008. Počas všetkých štyroch stretnutí skupiny v priebehu roka sa

osobitne diskutovalo o dopade finančnej krízy na finančné sektory krajín EÚ. Práca skupiny sa zamerala aj na vývoj na trhu nehnuteľností v jednotlivých členských krajinách a stresové testovanie.

- *Task Force on Crisis Management (TFCM)* - pracovná skupina v roku 2008 pracovala sa vytvorení analytického systémového nástroja, použiteľného regulátormi v čase finančnej krízy. Cieľom je vytvorenie spoločného jazyka a priestoru na komunikáciu v krízových časoch.
- *BSC-CEBS Joint Task Force on the Impact of the New Capital Framework* – v roku 2008 skupina pripravila pre BSC a CEBS prvú správu o vlastných zdrojoch a primeranosti vlastných zdrojov v bankách, ktoré implementovali pokročilé metódy merania rizika podľa Bazileja II (podľa údajov k 30. júnu 2008) a kvalitatívne hodnotenie procyklikality nových kapitálových požiadaviek.

Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS) – výbor poskytuje poradenské služby Európskej komisii v oblasti bankovníctva. Zameriava sa hlavne na pravidlá pre kapitálové požiadavky pre finančné inštitúcie s cieľom zabezpečiť užšiu prepojenosť kapitálu finančných inštitúcií s rizikami, ktorým sú vystavené. V roku 2008 sa uskutočnili štyri stretnutia výboru.

- *Groupe de Contact (GdC)* – expertná skupina výboru CEBS zameraná na harmonizáciu postupov dohľadu a výmenu informácií. Hlavné oblasti práce skupiny v roku 2008 boli spolupráca dohľadov v kolégiách, odporúčanie pre riadenie rizika likvidity, internal governance, praktické postupy pre hodnotenie bánk v Pilieri 2 a manažment kríz. V roku 2008 sa uskutočnili štyri stretnutia tejto skupiny, z toho jedno v Bratislave.
- *Passport Experts Network (GdC)* - zameraním pracovnej skupiny v roku 2008 bolo riešenie problematiky single passport v rámci krajín Európskeho hospodárskeho priestoru s cieľom zjednotenia procesov a procedúr v rámci problematiky single passport v krajinách EHP. Rokovania skupiny (1x v roku 2008) sa zúčastnili zástupcovia dohliadačích orgánov krajín EHP.
- *Subgroup on Operational Networking (SON)* – úlohou tejto skupiny je spolupráca regulátorov vrátane spolupráce uvedenej v článku 129 smernice 2006/48/EC a otázka implementácie AMA a IRB prístupov z pohľadu ako regulátorov, tak i bankových skupín. V roku 2008 sa uskutočnilo 5 stretnutí skupiny.
- *Pillar 2 Convergence Network (P2CN)* – pracovná skupina je zameraná na riešenie otázok pri aplikácii postupov dohľadu v Pilieri 2 s hlavnou úlohou harmonizovať prístupy, postupy a hodnotenia orgánov dohľadu v rámci piliera 2 CRD. V roku 2008 sa uskutočnilo 6 stretnutí skupiny. Činnosť skupiny bola v roku 2008 zameraná najmä na: spracovanie konzultačného dokumentu (CP20) o technických aspektoch diverzifikačných efektov, aktualizáciu analytického dokumentu o národných prístupoch k Pilieru 2 CRD a aktualizáciu a doplnenie smernice CEBS o riziku koncentrácie. V priebehu mesiacov september a november 2008 bol spracovaný a prediskutovaný v P2CN a GdC Formulár o národných systémoch hodnotenia rizika (RAS), ktorý bol následne postúpený na vyplnenie všetkým členským krajinám GdC.
- *Cross border Mergers and Acquisitions Task Force (3L3 CMATF)* - zameraním pracovnej skupiny je vydanie usmernení týkajúcich sa smernice 2007/44/EC s cieľom určiť, ktorá primeraná požiadavka na informácie bude potrebná pre zhodnotenie a spoločné porozumenie hodnotiacich kritérií, a určiť súbor praktických procedúr

a procesov pre spoluprácu rozličných kompetentných orgánov. V roku 2008 sa uskutočnilo 5 rokovaní pracovnej skupiny.

- *NOVI-O* – Podskupina NOVI-O je zodpovedná za podporu validačných praktík v súvislosti s operačným rizikom. Jej cieľom je výmena informácií o technických aspektoch v danej oblasti a identifikácia problémov, ktoré si žiadajú dodatočné vstupy zo strany CEBS-u. V roku 2008 sa uskutočnili dve stretnutia pracovnej skupiny. Výstupom práce skupiny sú dokumenty riešiace oblasti use testu, alokačného mechanizmu, hraničných udalostí operačného rizika a prípadu podvodu v Sociéte Général Skupine boli prezentované prístupy významných komerčných bánk v oblasti použitia use testu, korelácií a poistenia. Koncom roka 2008 skupina pracovala na dokumente ohľadom poistenia a iných mechanizmoch prenosu rizika. Ťažiskom práce skupiny boli štyri dokumenty tvoriace kompendium operačného rizika, pričom tri z nich boli v decembri 2008 publikované CEBS-om ako Consultation Paper č. 21.
- *Supervisory Culture Network (CEBS)* – zameraním pracovnej skupiny je vzdelávanie zamestnancov bankových dohľadov, a to výmennými stážami a študijnými pobytmi dosiahnuť vyššiu kvalifikáciu a úroveň znalostí a vedomostí pracovníkov bankových dohľadov. Účastníkmi skupiny sú zástupcovia bankových dohľadov členských krajín, skupina sa stretáva 1 x ročne.
- *Working Group on Passporting (CEBS)* - zameraním pracovnej skupiny je riešenie problematiky licencovania, tzv. single passport. Cieľom je príprava spoločného manuálu pre jednotné postupy v prípade licencovania úverových subjektov z krajín EHP (single passport). Účastníkmi skupiny sú zástupcovia niektorých krajín EHP, skupina sa stretávala 5 x ročne, v súčasnej dobe je činnosť skupiny ukončená.
- *Anti Money Laundering Task Force (AMLTF)* - zameraním pracovnej skupiny je implementácia Tretej smernice EÚ proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v členských krajinách s dôrazom na praktické problémy pri jej aplikácii; implementácia EÚ nariadenia č. 1781/2006 o údajoch o príkazcovi, ktoré sprevádzajú cezhraničné prevody finančných prostriedkov, ktoré nadobudlo účinnosť v rámci EÚ 1. januára 2007 s dôrazom na praktické problémy pri jeho aplikácii. Cieľom skupiny je získať prehľad o aktuálnych problémoch pri presadzovaní práv a povinností vyplývajúcich z Tretej smernice pre povinné osoby a pre inštitúcie poverené výkonom kontroly a dohľadu, vypracovať prehľadný materiál, ktorý bude po zverejnení na web stránke CEBS-u poskytovať základ pre spoluprácu pri výkone cezhraničného dohľadu nad povinnými osobami, vypracovať, prediskutovať so zástupcami bánk a publikovať na web stránke CEBS-u materiál k praktickej implementácii nariadenia č. 1781/2006 o údajoch o príkazcovi, ktoré sprevádzajú cezhraničné prevody finančných prostriedkov. Účastníkmi skupiny sú zástupcovia bankových dohľadov členských krajín (aj dohľadu nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom, nakoľko ide o 3L3 committee). Skupina sa stretáva podľa potreby, väčšinou 6x ročne.
- *MONEYVAL* – Rada Európy, Štrasburg - zameraním pracovnej skupiny je stály monitoring dodržiavania a presadzovania opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu v členských krajinách Rady Európy na základe 40+9 odporúčaní FATF a Tretej EÚ AML/FT smernice. Jej cieľom je prostredníctvom hodnotenia zahraničnými expertmi priamo v členskej krajine vypracovať správu o krajine (vrátane udelených ratingov za jednotlivé FATF odporúčania) a po prerokovaní počas plenárnych rokovaní správu zverejniť na web stránke výboru, sledovať dosiahnutý pokrok pri

odstraňovaní zistených nedostatkov v preventívnom a represívnom režime členských krajín prostredníctvom “progress reportov”. Účastníkmi skupiny sú delegácie členských krajín (zástupca finančnej spravodajskej jednotky, generálnej prokuratúry a útvaru dohľadu). Plenárne rokovania skupiny sa uskutočňujú aspoň 3krát ročne.

- *Group of contact points on the bank lending survey* – pracovná skupina pôsobiaca pod ECB. jej cieľom je diskutovať o technických a implementačných detailoch dotazníka o vývoji na trhu bankových úverov. Tento dotazník sa zaoberá zmenami v úverových štandardoch a v dopyte po úveroch v krajinách Eurozóny. Z dôvodu začlenenia SR do Eurózy začala od 1. januára 2009 NBS zbierať údaje od troch najväčších bánk podľa metodológie ECB na štvrťročnej báze.

6.2.2 Kapitálový trh

Výbor európskych regulátorov cenných papierov (CESR) – úlohou výboru je zlepšiť koordináciu jednotlivých orgánov dohľadu v oblasti cenných papierov v rámci Európskej únie, pôsobiť ako poradná skupina Európskej komisie a pracovať na zabezpečení konzistentnejšej a včasnej implementácii komunitárnej legislatívy v členských štátoch. Na zasadnutiach vrcholných predstaviteľov jednotlivých orgánov dohľadu v oblasti regulácie cenných papierov - členov CESR, na ktorých sú prijímané zásadné rozhodnutia v tejto oblasti regulácie a výkonu dohľadu a schvaľované Level 3 usmernenia a iné dôležité dokumenty, týkajúce sa činnosti CESR (v súlade s prijatými zmenami stanov kvalifikovanou väčšinou členov), sa okrem predstaviteľa NBS zúčastňuje aj interný koordinátor CESR. V roku 2008 CESR osobitnú pozornosť venoval otázkam postavenia a právomocí, zefektívnenia činnosti, ako aj vzájomnej spolupráce tzv. 3L3 Výborov, čo sa odrazilo aj v zmenených stanovách CESR, účinných od 10.9.2008. V rámci CESR je zriadených niekoľko stálych pracovných a expertných skupín, v ktorých má NBS zastúpenie, a v ktorých sa realizuje tvorba a príprava väčšiny odborných materiálov, predkladaných na rokovania CESR na najvyššej úrovni (tzv. CESR Plenary, resp. CESR Chairs meeting), ako výstup činnosti príslušnej skupiny, na schválenie.

Zástupca NBS sa zúčastňuje aj na stretnutiach IOSCO (International Organisation of Securities Commissions).

- *Review Panel (RP)* – mandátom tejto stálej pracovnej skupiny v rámci CESR je formou informácií, získaných od národných regulátorov, vyhodnocovať mieru zosúladenia národného legislatívneho prostredia s komunitárnymi požiadavkami (na úrovni Level 1 a Level 2), ako aj Level 3 usmerneniami a štandardami CESR. Posudzuje celkový proces implementácie, poskytuje spoločné stanoviská a vyjadruje sa k špecifickým problémom procesu implementácie individuálnych členov CESR. Skupina zasadá spravidla 4-krát ročne. V roku 2008 skupina vypracovala Správu o vyhodnotení miery implementácie usmernení CESR k zjednodušeniu procesu notifikácie UCITS jednotlivými členmi, ktorú po jej schválení na plenárnom rokovaní CESR zverejnila v máji 2008. Na základe žiadosti EK vyhodnotiť implementáciu smernice č. 2004/39/ES o trhoch s finančnými nástrojmi (MiFID) do národných právnych systémov členov CESR vypracovala skupina v priebehu roku 2008 obsiahly dotazník a získané informácie následne spracovala v „Správe o kompetenciách a praktikách dohľadu, režime udeľovania administratívnych a trestných sankcií vo vzťahu k MiFID“. Podobnú úlohu plní dotazník vypracovaný RP, na základe ktorého CESR vyhodnotí kompetencie, spôsob výkonu dohľadu a ukladané sankcie vo vzťahu k Transparency Directive. Skupina RP taktiež prehodnocovala zabezpečenie plnenia princípov finančných Štandardov č.1 a č. 2 členmi CESR.

- *CESR-Pol* – v roku 2008 bola hlavným výstupom činnosti skupiny príprava vydania Tretieho súboru usmernení pre účely Smernice o obchodovaní s využitím dôverných informácií a manipulácii s trhom (ďalej „Smernica MAD“) na 3 úrovni Lamfalussyho procesu, ako aj koordinačné práce v oblasti právnej úpravy členských v oblasti short-sellingu ako jedno z opatrení pri zamedzení dopadu krízy.
- *CESR-Fin* – v roku 2008 boli v rámci práce skupiny opätovne prerokovávané otázky opatrení Európskej Komisie v oblasti používania národných účtovných štandardov tretích krajín v rámci EÚ, otázky ekvivalencie národných účtovných štandardov vybraných tretích krajín so štandardami IAS/IFRS, boli navrhované úpravy a zlepšenia jednotlivých štandardov. Skupina taktiež naďalej zabezpečuje prevádzku databázy rozhodnutí príslušných orgánov členských krajín v oblasti vynučovania štandardov pre finančné výkazníctvo.
- *CESR MiFID Expert Group* - cieľom práce skupiny je uľahčiť proces hladkej a jednotnej/zhodnej implementácie úpravy MiFiD smernice, ktorá je účinná od novembra 2007 so zameraním na praktickú aplikáciu MiFiD smernice, reporting EK, ďalej poradenská činnosť a konzultácie. V rámci svojej činnosti poskytuje návody a odporúčania. Ďalšie práce v skupine budú realizované podľa potrieb a opodstatnenosti. Zameraním skupiny je napr. dopad aplikácie MiFiD na sekundárny trh (funkcionálne hľadisko), odporúčania CESR a ERGEG adresované EK v oblasti tretieho energetického balíčka, činnosť na základe prieskumu u účastníkov trhu, konflikt záujmov, dohliadacia činnosť - zameranie na proces passportingu, zvýšenie dôvery retailových klientov (vývoj sprievodcu retailového investora úpravou MiFiD), zlepšenie funkcionality MiFiD databáz a spoločné konzultácie v oblasti komodít.
- *CESR Expert Group on Investment Management (CESR-IMEG)* - činnosť expertnej skupiny bola v roku 2008 sústredená na dve hlavné oblasti. Prvou z nich bol výkon jej poradnej funkcie vo vzťahu k Európskej Komisii v rámci prípravy návrhu novej smernice UCITS². Táto časť práce zahŕňala spoluprácu pri vytvorení návrhu novej formy zverejňovania predkontraktuálnych informácií v kolektívnom investovaní, ale najmä vypracovanie technickej pomoci k problematike jednotného európskeho povolenia pre správcovské spoločnosti (Management Company Passport), ktorá bola zrýchleným spôsobom pripravená a schválená v treťom kvartáli roku 2008. Druhou dôležitou oblasťou práce expertnej skupiny bola práca súvisiaca s dopadmi globálnej finančnej krízy na sektor kolektívneho investovania. Táto oblasť práce bola vykonávaná najmä v rámci podskupiny *Operational Task Force*. Okrem monitoringu a analýzy niektorých segmentov sektoru kolektívneho investovania, ktoré boli mimoriadne zasiahnuté globálnou finančnou krízou (napr. segment fondov peňažného trhu), prebiehali práce na príprave možnej reakcie CESR na tretej úrovni Lamfalussyho procesu. Okrem týchto dvoch hlavných pracovných procesov sa skupina zaoberala aj prípravou usmernenia na tretej úrovni Lamfalussyho procesu vo vzťahu k riadeniu rizík pri správe fondov kolektívneho investovania.

---

² Návrh novej smernice Európskeho Parlamentu a Rady o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), predpokladá nahradenie súčasnej smernice Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) v znení neskorších smerníc

- *CESR Prospectus Contact Group* – úlohou skupiny je zabezpečiť fungovanie procesu passportizácie a zjednotenie postupov a riešení praktických problémov a otázok z oblasti prospektov cenných papierov. V roku 2008 sa riešila napr. problematika aktualizácie a zverejňovania častých otázok týkajúcich sa prospektov.
- *Transparency Expert Group* – činnosť expertnej skupiny v roku 2008 bola o. i. zameraná na prípravu dokumentu 'Q&A', ktorého zámerom je poskytnúť účastníkom trhu odpovede na praktické otázky. Daný dokument bude pravidelne aktualizovaný a publikovaný. V priebehu roka bol skupinou vypracovaný aj obsiahly dotazník, ktorý zmapoval implementáciu smernice Transparency Directive (Directive 2004/109/EC) v jednotlivých členských krajinách únie. Súčasťou diskusií pracovných stretnutí bolo aj posudzovanie rovnocenných požiadaviek tretích krajín na pravidelné finančné informácie a oznamovania významných podielov a prijatie konsenzu ako postupovať pri ich posudzovaní. Úlohou expertnej skupiny je tiež podieľať sa na vytvorení jednotnej elektronickej siete, ktorá bude spájať národné mechanizmy uchovávania regulovaných informácií (tzv. centrálné evidencie regulovaných informácií). Cieľom vytvorenia takejto jednotnej elektronickej siete je uľahčiť prístup investorov k informáciám o emitentoch, ktorých cenné papiere sú obchodované na regulovaných trhoch a podporiť integráciu európskych kapitálových trhov. Počas roka 2008 sa uskutočnili 3 stretnutia pracovnej skupiny.
- *CESR-Tech - projekt TREM* – V roku 2008 bolo hlavnou náplňou práce tejto skupiny koordinovanie implementácie a testovania novej verzie TREMu, príprava nového projektu centrálnej databázy finančných nástrojov (vrátane seminára), rozdelenie nákladov na chod systému TREM a projekt výmeny informácií o obchodovaní s OTC derivátmi.
- *Post-Trading Expert Group* – expertná pracovná skupina zameraná na post-trading aktivity v rámci členských krajín Európskej únie. Hlavné oblasti práce skupiny v roku 2008 boli definovanie úloh a zodpovednosti regulátorov v procese zúčtovania a vyrovnania, budúca možná spolupráca dohľadov, revízia mandátu pracovnej skupiny, príprava štandardov a odporúčaní pre systém zúčtovania, transformácia štandardov do odporúčaní, cezhraničné vyrovnanie obchodov s cennými papiermi. V rámci svojej činnosti skupina taktiež vypracovala dotazník týkajúci sa opatrení a požiadaviek na centrálnych depozitárov z iných jurisdikcií, vstupujúcich na regulovaný trh jednotlivých členských krajín.
- *CESR Mutual Recognition Task Force* - zameraním pracovnej skupiny v roku 2008 bolo schválenie mandátu skupiny s cieľom identifikovať benefity vzájomného uznávania EU-US pre Európu a určenie podmienok a kritérií, za ktorých bude vo všeobecnosti podporené vzájomné uznávanie tretích krajín. V roku 2008 sa uskutočnilo 1 rokovanie pracovnej skupiny.
- *Takeover Bids Network* – aktivita pracovnej skupiny v roku 2008 bola upriamená na riešenie aktuálnych praktických otázok, výmenu poznatkov a názorov a prípravu podkladov do dokumentu „Q&A“. Súčasťou stretnutí pracovnej skupiny boli taktiež prezentácie a analýza významných ponúk na prevzatie v niektorých členských krajinách, týkajúce sa najmä konania v zhode a cezhraničných ponúk na prevzatie. V súvislosti s revíziou smernice Takeover Bids Directive (2004/25/EC) z hľadiska skúseností nadobudnutých pri jej uplatňovaní, Európska komisia v spolupráci s členmi pracovnej skupiny pripravila prieskumný dotazník o ponukách na prevzatie. Cieľom tohto

prieskumu bude zmapovanie ponúk na prevzatie za rok 2008 v jednotlivých členských krajinách. V roku 2008 sa uskutočnili 3 stretnutia pracovnej skupiny.

- *TREM User Network* - Skupina sa venovala operatívne riešeniu problémov technického charakteru. Medzi hlavné témy patrila identifikácia hlavných problémov s kvalitou dát a nájdenie spôsobov ich riešenia, spôsob a kontrola správnosti štatistík generovaných systémom a zjednotenie pravidiel na identifikáciu transakcií a rolí jednotlivých účastníkov transakcie v rámci rôznych jurisdikcií jednotlivých členských štátov.
- *Rada EÚ, The Working Party on Financial Services (UCITS IV)* - Na zasadaniach pracovnej skupiny sa preberal návrh novej smernice Európskeho parlamentu a Rady o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS IV). Keďže návrh smernice mal dostatočnú kvalifikovanú väčšinu na schválenie Radou EÚ, bolo na decembrovom zasadaní Rady EÚ pre ekonomické a finančné záležitosti (ECOFIN), prerokované znenie textu, s ktorým po menších úpravách súhlasil aj Európsky parlament a Európska Komisia. Expertné stretnutia skupiny sa konali za účasti zástupcov NBS a MF SR.

6.2.3 Poistný sektor

- *CEIOPS Financial Requirements Expert Group, Solvency II* – pracovná skupina v roku 2008 v spolupráci s Groupe Consultatif pripravila a publikovala dokument zaoberajúci sa zjednodušenými metódami výpočtu (tzv. proxy) technických rezerv a rizikovej marže, a to v prípade, že poisťovateľ nedisponuje dostatočnými znalosťami v oblasti aktuárskych metód výpočtu, prípadne dostatočnými dátami pre presný výpočet. Pracovná skupina ďalej spolupracovala pri príprave odporúčania pre Európsku komisiu ohľadne princípu primeranosti, a to najmä v oblasti kvantitatívnych kritérií. Počas roka 2008 skupina pripravila technickú špecifikáciu 4. kvantitatívnej dopadovej štúdie projektu Solvency II (QIS 4). QIS 4 prebiehala v čase od apríla do júla 2008. Pracovná skupina sa taktiež podieľala na analýze výsledkov QIS 4, pričom sumárne výsledky boli zverejnené koncom novembra 2008. Počas roka 2008 sa uskutočnilo 10 stretnutí pracovnej skupiny.
- *CEIOPS Internal Governance, Supervisory Review and Reporting, Solvency II* – V roku 2008 sa pracovná skupina venovala príprave odporúčaní pre Európsku komisiu („*Level 2 advice*“) - pilier 2 a 3. V rámci piliera 2 sa skupina venovala kvalitatívnym požiadavkám na vykonávanie poisťovacej a zaistovacej činnosti. V rámci piliera 3 sa skupina venovala príprave jednotného výkazníctva pre účely dohľadu a požiadavkám na zverejňovanie v poistnom sektore. Pracovná skupina sa taktiež zapája do prípravy medzinárodných účtovných štandardov (IAS/IFRS), týkajúcich sa poisťovní a zaistovní a slúži ako platforma na del'bu informácii medzi členskými štátmi v oblasti účtovníctva a finančného výkazníctva. V roku 2008 sa skupina podieľala na realizácii a analýze kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 4 (oceňovanie aktív a pasív (okrem technických rezerv) a operačné riziko).
- *CEIOPS Internal Model Expert Group, Solvency II (CEIOPS-IMEG)* – agendou pracovnej skupiny sú prípravné práce pre špecifikáciu dizajnu a procesu schvaľovania úplného ako i čiastočného interného modelu pre výpočet kapitálových požiadaviek. Pracovná skupina taktiež slúži na zdieľanie informácií a vedomostí v oblasti interných modelov. Skupina na základe požiadavky Európskej komisie pripravila správu, ktorá

sumarizuje zistenia skupiny ohľadne technických aspektov používaných interných modeloch poisťovní a zaistovní, ako i skúsenosti so schvaľovacím procesom bankového sektora. Počas roka 2008 sa uskutočnilo 8 stretnutí pracovnej skupiny a skupina zorganizovala významný počet stretnutí so zástupcami trhu, kde boli jednotlivými spoločnosťami prezentované ich prístupy k interným modelom. Skupina na požiadanie Európskej komisie pripravila stock-taking report, ktorý sumarizuje súčasné praktiky v jednotlivých oblastiach interných modelov. Skupina sa tiež podieľala na vyhodnotení kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 4 za oblasť interné modely. Skupina začala pripravovať odporúčania pre Európsku komisiu ohľadom znenia tzv. „implementing measures“ (Úroveň 2 Lamfalussyho procesu) v rámci pripravovanej regulácie Solvency II za oblasť interné modely.

- *CEIOPS Committee on Consumer Protection* – skupina vznikla zlúčením s „Intermediaries Expert Group“ v marci 2008. Pracovná skupina je zameraná na zvýšenie ochrany klientov na finančnom trhu na základe dostatočnej informovanosti klientov o finančných produktoch a vzdelávaním vo finančnej oblasti. Medzi hlavné úlohy pracovnej skupiny patrí zvýšenie dohľadu nad subjektmi finančného trhu, spolupráca členských štátov pri riešení sťažností klientov, výmena praktických skúseností v súvislosti so smernicou o sprostredkovaní poistenia a zaistenia (2002/92/ES), zlepšenie dohľadu nad cezhraničným poskytovaním služieb, ako aj podpora Európskej komisie v oblasti garančných schém. V roku 2008 sa uskutočnili 4 stretnutia pracovnej skupiny.
- *CEIOPS Insurance Groups Solvency Committee* – Komisia vznikla po podpise Helsinského protokolu v máji 2000 ako Helsinki Protocol Working Group a jej úlohou bolo zmapovať všetky poisťné skupiny a ich aktivity v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EEA). Komisia taktiež zastrešovala aktivitu Koordinačných komisií (Co-Cos). Koordinačné komisie sú zodpovedné za doplnkový dohľad skupín, spadajúcich do rozsahu pôsobnosti Smernice 98/78/ES európskeho parlamentu a Rady o doplnkovom dohľade nad poisťovňami v skupine. Po reorganizácii organizačnej štruktúry CEIOPS-u v júni 2007, bola Komisii pridelená ďalšia úloha, a to v súvislosti s dohľadom nad skupinami v rámci projektu Solvency II, ako i vyhodnotenie možného diverzifikačného vplyvu na poisťné skupiny. V máji 2008 komisia publikovala Odporúčanie Európskej komisie ohľadne aspektov skupinového dohľadu rámcovej smernice pre Solvency II. Počas roka 2008 sa uskutočnilo 7 stretnutí komisie.
- *CEIOPS HR network* – skupina bola vytvorená pre spoluprácu pri výmene zamestnancov a pracovných stretnutiach zamestnancov dozorných orgánov Európskeho hospodárskeho priestoru.
- *CEIOPS Insurance Groups Supervision Committee* – pracovná skupina sa počas roka 2008 zaoberala najmä projektom Solventnosti II z hľadiska (poisťovacích) skupín. Boli diskutované a pripravované návrhy odporúčaní znenia tzv. „Level 2 implementing measures“. Pracovná skupina participovala na príprave, realizácii a vyhodnotení dopadovej štúdie QIS 4 ako aj na príprave a realizácii jesenného seminára CEIOPSu spojeného s workshopom. Mimo práce na projekte Solventnosti II sa pracovná skupina počas roka 2008 venovala aj aktualizácii zoznamu „Helsinki List“ a IGD databázy a skúmaniu fungovania stretnutí koordinačných skupín (zostavených pre jednotlivé poisťovacie skupiny zo zástupcov orgánov dohľadov dohliadajúcich tieto skupiny).

- *Rada EÚ, The Working Party on Financial Services (Solvency II)*: Na zasadaniach pracovnej skupiny sa preberal návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia (Solventnosť II). Riešili sa výhrady a nejasnosti jednotlivých členských štátov k návrhu. Na decembrovom zasadaní Rady EÚ pre ekonomické a finančné záležitosti (ECOFIN) bolo prijaté kompromisné znenie smernice, tzv. „*general approach compromise*“. Expertné stretnutia skupiny sa konali za účasti zástupcov NBS a MF SR.
- *OECD Insurance and Private Pension Committee* - Cieľom komisie je propagovať efektívne, otvorené a trhovo orientované poistné systémy a súkromné dôchodkové systémy založené na transparentnosti. Ďalej sa komisia snaží o zlepšenie informovanosti a vzdelávania v oblasti poistenia a súkromných dôchodkov a zlepšenie finančného manažmentu katastrofických rizík.
- *OECD Working Party of Governmental Experts on Insurance* – táto ad hoc pracovná skupina bola zriadená pre analýzu a vyhodnotenie regulačného prostredia v členských krajinách a techník dohľadu so zameraním na solventnosť.
- *OECD Task Force Insurance Statistics* – cieľom pracovnej skupiny je zlepšiť včasnosť zberu dát a relevantnosť zverejnených štatistík.
- *IAIS Insurance Laws, Regulations, Practices and Standards Subcommittee* – skupina je zameraná na poistné právo, obozretnú reguláciu a spracovanie databázy poistného práva.

6.2.4 Dôchodkové sporenie

International Organisation of Pension Supervisors (IOPS) - predmetom rokovaní tejto organizácie v roku 2008 boli najmä pravidlá pri výkone dohľadu na mieste a na diaľku s osobitným dôrazom na identifikovanie sady nástrojov na výkon rizikovo orientovaného dohľadu, problémy týkajúce sa rozsahu a obsahu informácií poskytovaných sporiteľom v rámci povinného a dobrovoľného dôchodkového sporenia, ako aj dopad finančnej krízy na tento sektor finančných služieb. NBS sa aktívne zapojila do projektového tímu, ktorý sa zaoberal porovnávaním nákladov a odplát v príspevkovo definovaných systémoch v členských krajinách IOPS-u. Výsledok práce bol publikovaný na stránke organizácie v júni 2008 ako Working paper č. 6.

- *CEIOPS Occupational Pensions Committee (OPC)* – hlavnou úlohou výboru je identifikovať prekážky cezhraničného podnikania doplnkových dôchodkových spoločností, spolupracovať s Európskou komisiou pri implementácii smernice IORP a vypracovávať správy o záležitostiach, ktoré majú osobitný význam pre členov. V roku 2008 sa preto výbor zaoberal identifikáciou obsahu noriem sociálneho a pracovného práva členských štátov EÚ, ktoré si v zmysle uvedenej smernice môžu členské štáty EÚ uplatňovať ako výhradu verejného záujmu limitujúcu cezhraničné podnikanie v sektore doplnkového dôchodkového sporenia. Ďalej sa pracovalo na prístupe štátov k implementácii pojmu „rizikový kapitálový trh“, monitoringu cezhraničného podnikania a začali sa práce na revízii Budapeštianskeho protokolu o spolupráci orgánov dohľadu. NBS v uvedenom období viedla projektový tím zložený zo zástupcov orgánov dohľadu Malty, Rumunska a Lotyšska, ktorý vypracoval správu o regulácii outsourcingu v doplnkovom dôchodkovom sporení v členských štátoch EÚ. Záverečná správa bola schválená v októbri 2008 a je zverejnená na stránke organizácie. V súčasnosti je NBS aktívne zapojená do projektového tímu, ktorý sa zaoberá problematikou risk

managementu v 3. dôchodkovom pilieri. Okrem toho, NBS v júli 2008 zorganizovala zasadnutie predmetného výboru v Bratislave.

- *OECD Working Party on Private Pensions (WPPP)* - skupina komplexne pokrýva problematiku dávkovo definovaných dôchodkových systémov a príspevkovo definovaných dôchodkových systémov v krajinách OECD, jej činnosť bola v roku 2008 primárne zameraná na dopady finančnej krízy na dôchodkové úspory.
- *OECD Task Force on Pension Statistics* - skupina sa zoberá zbieraním a vyhodnocovaním štatistických údajov pre rôzne účely za penzijné schémy v krajinách OECD.

6.3 Spolupráca so sektorovými asociáciami a inými inštitúciami

6.3.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

V období roka 2008 možno spoluprácu s asociáciami definovať hlavne z hľadiska prijímania troch významných podzákonných noriem, a to opatrenia NBS č. 17/2008, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi, opatrenia NBS č. 18/2008 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk a opatrenia NBS č. 24/2008, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré opatrenia Národnej banky Slovenska v súvislosti so zavedením meny euro v Slovenskej republike, nakoľko tieto tvorili hlavný pilier zmien v regulácii bánk a obchodníkov s cennými papiermi v roku 2008.

V prípade prijatia opatrenia NBS č. 17/2008 išlo o zavŕšenie takmer dvojročného úsilia Slovenskej bankovej asociácie na jednej strane a NBS na strane druhej vydať revidujúci predpis v oblasti výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje bánk a obchodníkov s cennými papiermi, ktorým by sa do legislatívy preniesli nahromadené skúsenosti z aplikačnej praxe, pričom najviac diskutovanými témami so zástupcami Slovenskej bankovej asociácie a predmetom novelizácie boli najmä nasledovné oblasti:

- pozmenenie definície nezávislého oceňovateľa,
- rozšírenie využiteľného zabezpečenia v technikách zmierňovania kreditného rizika a v tej súvislosti doplnenie definície komerčnej nehnuteľnosti, prepracovanie definície obytnej nehnuteľnosti, doplnenie definície dostatočného poistenia a prepracovanie ustanovení, ktoré sa týkajú metód oceňovania nehnuteľností,
- pozmenenie definície podriadeného dlhu – upustenie od požiadavky, aby podriadený dlh nemohol byť uznaný za vlastné zdroje, pokiaľ záväzok podriadenosti je vložený do cenného papiera,
- pozmenenie úpravy týkajúcej sa priradovania rizikovej váhy expozíciám voči členskému štátu alebo voči centrálnej banke členského štátu,
- pozmenenie úpravy týkajúcej sa priradovania rizikovej váhy expozíciám voči iným orgánom verejnej moci a voči právnickým osobám iným než podnikateľom,
- pozmenenie výpočtu majetkových angažovaností,
- opravy nesprávnych odkazov v rámci textu opatrenia a nesprávne použitého pojmoslovie,
- ustanovenie prechodného obdobia týkajúceho sa mien členských štátov a ich vzťahu na slovenskej korune, pokiaľ ide o výpočet rizikovo vážených expozícií.

Pokiaľ ide o prijatie opatrenia NBS č. 17/2008, významným podielom na kvalite prijatého textu opatrenia sa podieľala ako Slovenská banková asociácia, tak i zástupcovia bánk. V zásade išlo o pokračovanie spolupráce, ktorá bola významne posilnená už v období prípravy tzv. CRD smerníc (č. 2006/48/ES a 2006/49/ES). V tejto etape precizovania legislatívy v oblasti požiadaviek na vlastné zdroje a majetkových angažovaností sa do procesu prípravy opatrenia NBS č. 17/2008 zapojila aj Asociácia obchodníkov s cennými papiermi, ktorá svojimi návrhmi a pripomienkami čiastočne ovplyvnila text tohto opatrenia z hľadiska činnosti nebankových obchodníkov s cennými papiermi. Išlo najmä o snahu presadiť niektoré úľavy v oblasti výpočtu majetkových angažovaností nebankových obchodníkov s cennými papiermi.

V prípade prijatia opatrenia NBS č. 18/2008 išlo o snahu Slovenskej bankovej asociácie sa podľa možnosti čo najaktívnejšie zapojiť do určenia parametrov ukazovateľa likvidných aktív obsiahnutého v tomto opatrení, a to svojimi analýzami, výpočtami a návrhmi na ich výšku. Nakoľko v septembri 2008 požiadavka nepretržitej likvidity bánk a pobočiek zahraničných bánk nadobudla osobitný rozmer z dôvodu globálneho rozširovania sa finančnej krízy, čo viedlo aj k zmene navrhovanej účinnosti opatrenia (15. novembra 2008) oproti pôvodným predpokladom v čase tvorby tohto opatrenia (prvý štvrtrok 2009) a významnému skráteniu legislatívneho konania v porovnaní s pôvodným harmonogramom, diskusia so Slovenskou bankovou asociáciou na tému tohto opatrenia NBS nebola ukončená štandardným spôsobom. Jej podiel na kvalite opatrenia aj napriek tomu možno považovať za významný a s cieľom v diskusii pokračovať aj v roku 2009.

V prípade prijatia opatrenia NBS č. 24/2008 išlo o riešenie parciálnej otázky povinného výkazníctva voči NBS z hľadiska viacdimenzionálneho prepojenia záujmov NBS a subjektov trhu, vrátane bánk a obchodníkov s cennými papiermi, zabezpečiť bezproblémový prechod na menu euro v Slovenskej republike. Slovenská banková asociácia v tomto ohľade zohrala významnú úlohu partnera na rôznych úrovniach diskusií so zástupcami NBS, pričom najvýznamnejší podiel spolupráce bol nepochybne v oblasti platobného styku.

V priebehu prípravy metodického usmernenia útvaru dohľadu č. 7/2008 k ochrane banky a pobočky zahraničnej banky pred praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu pracovná skupina (experti útvaru dohľadu, Ministerstva financií SR a Finančnej spravodajskej jednotky) konzultovala niekoľko krát okruhy problémov s predstaviteľmi bánk a pobočiek zahraničných bánk na pôde Slovenskej bankovej asociácie.

6.3.2 Kapitálový trh

V rámci svojej regulačnej funkcie v sektore kolektívneho investovania NBS v roku 2008 intenzívne spolupracovala s Ministerstvom financií SR. V prvom polroku 2008 bola táto spolupráca zameraná na implementáciu Smernice Komisie 2007/16/ES prostredníctvom opatrenia NBS. Keďže Európska Komisia v júli 2007 predložila svoj návrh novej smernice UCITS, spolupráca pri regulácii v sektore kolektívneho investovania sa v druhom polroku 2008 presunula na poskytovanie odbornej podpory Ministerstvu financií SR pri legislatívnom procese na pôde inštitúcií EÚ.

Okrem toho NBS na základe uznesení vlády SR č. 624/2007 a č. 365/2008 intenzívne spolupracovala s Ministerstvom financií SR na príprave návrhu zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na príprave návrhu zákona o ochrane práv spotrebiteľa na finančnom trhu.

Príprava prvého z menovaných právnych predpisov začala už na konci predchádzajúceho roku a pokračovala počas roku 2008. Najintenzívnejšia účasť zástupcov NBS bola počas prvého

polroku roku 2008, keď Národná banka Slovenska asistovala Ministerstvu financií SR pri príprave regulačných zámerov a tiež novej právnej úpravy a pri ich komunikácii so zástupcami odbornej verejnosti. Na druhej strane príprava návrhu zákona o ochrane práv spotrebiteľa na finančnom trhu začala až v druhom polroku roku 2008 a predpokladá sa pokračovanie aktívnej účasti zástupcov NBS na tomto procese v roku 2009.

Aby sa zabezpečil pružný prenos potrebných informácií a podnetov medzi NBS a sektorom kolektívneho investovania, reprezentovaného Slovenskou asociáciou správcovských spoločností (ďalej len „SASS“), NBS pokračovala v zavedených pravidelných stretnutiach so zástupcami SASS na dvojmesačnej báze, na ktorých prebiehala výmena informácií o aktuálnom stave sektora a dôležitých otázkach, ktoré boli predmetom záujmu oboch strán (napr. pripravované opatrenia NBS, vzťah smernice UCITS a MiFID, problémy distribúcie podielových listov, svetová finančná kríza a jej dopad najmä na peňažné podielové fondy, príprava novej európskej smernice UCITS IV a jej možný dopad na tuzemský sektor kolektívneho investovania).

Okrem pravidelných stretnutí sa za účasti predstaviteľov väčšiny správcovských spoločností - členov SASS, uskutočnili aj ďalšie stretnutia, a to v júni 2008 k problematike majetkovej angažovanosti týkajúcej sa finančných derivátov v podielových fondoch, v júli 2008 k praktickým otázkam súvisiacim s prechodom na menu euro a v októbri 2008 k problematike možných opatrení správcov v súvislosti s nízkou likviditou na trhoch kvôli finančnej kríze a zvýšenými požiadavkami na vyplatenie podielových listov zo strany podielnikov. V súvislosti s prípravou nového opatrenia NBS o spôsobe určenia hodnoty majetku v podielovom fonde sa v decembri 2008 uskutočnili stretnutia zástupcov odborných útvarov NBS so zástupcami SASS a zástupcami Slovenskej bankovej asociácie s cieľom prediskutovať pripomienky, návrhy a podnety. Spolupráca s Asociáciou obchodníkov s cennými papiermi (ďalej len „AOCP“) sa o. i. uskutočňovala aj formou zastúpenia pracovníkov NBS v skúšobnej komisii a pri príprave skúšok odbornej spôsobilosti sprostredkovateľov investičných služieb AOCP. Zástupcovia NBS sa zúčastnili aj na konferencii „MiFID v praxi II“, ktorá sa konala v apríli 2008 vo Vyhniach.

6.3.3 Poistný sektor

V priebehu roka 2008 bolo uskutočnených niekoľko stretnutí zástupcov NBS s predstaviteľmi poisťovní a advokátskych kancelárií s cieľom objasnenia a zosúladenia činností vykonávaných v oblasti sprostredkovania poistenia poisťovňami alebo sprostredkovateľmi poistenia so zákonom o sprostredkovaní, v oblasti vykonávania poisťovacej a zaisťovacej činnosti v súvislosti s novým zákonom o poisťovníctve.

Boli uskutočnené stretnutia so Slovenskou asociáciou poisťovní, ktoré boli zorganizované za účelom prípravy opatrení NBS, upravujúcich poistný sektor, prípadne z dôvodu vyjasnenia pripomienok Slovenskej asociácie poisťovní k pripraveným predpisom. Slovenská asociácia poisťovní sa významne podieľala na príprave opatrenia NBS o predkladaní poistno-matematických údajov a štatistických údajov týkajúcich sa používania kritéria pohlavia fyzickej osoby ako určujúceho poistno-matematického faktora.

Pre Slovenskú spoločnosť aktuárov bola poskytnutá podpora pri príprave celodenného seminára o profesionalizme.

6.3.4 Dôchodkové sporenie

V súvislosti s potrebou vytvorenia základného regulačného rámca pre oblasť investovania v starobnom dôchodkovom sporení a doplnkovom dôchodkovom sporení bola na úrovni NBS a zástupcov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako garanta legislatívy, založená

Pracovná skupina pre úpravu regulácie v dôchodkovom sporení. V priebehu prvých mesiacov minulého roka sa zaoberala predovšetkým úpravou pravidiel investovania v druhom a treťom dôchodkovom pilieri. Pracovná skupina sa stretáva spravidla raz týždenne už od decembra roku 2007, pričom na spoločných stretnutiach boli postupne predkladané materiály, analýzy a iné dokumenty vypracované Oddelením regulácie dôchodkového sporenia, v ktorých boli spracované problematické ustanovenia zákona o starobnom dôchodkovom sporení spolu s rôznymi alternatívami ponúkajúcimi riešenie daného problému, resp. prinášajúce nový pohľad a posun v regulácii. Podkladom pre zmenu v regulácii uskutočnenej zákonom č. 449/2008 Z. z. boli práve závery tejto pracovnej skupiny. Vybraní členovia pracovnej skupiny v druhom polroku 2008 nadviazali na stanovené nové princípy v tejto oblasti a pracovali na formulovaní precíznejších pravidiel pre stanovenie hodnoty investičných nástrojov v majetku v dôchodkovom fonde a doplnkovom dôchodkovom fonde, ktoré budú ustanovené v sekundárnej legislatíve začiatkom roku 2009.

NBS v súvislosti s uvedenými legislatívnymi zmenami pravidelne organizovala stretnutia s Asociáciou dôchodkových správcovských spoločností, Asociáciou doplnkových dôchodkových spoločností a Slovenskou bankovou asociáciou (depozitári dôchodkových fondov a doplnkových dôchodkových fondov) tak, aby mohli byť aj závery z týchto stretnutí súčasťou návrhov materiálov od počiatku legislatívneho procesu.

V dôsledku svetovej finančnej krízy a jej dopadu na výkonnosť dôchodkových fondov boli priebežne organizované stretnutia so zástupcami dohliadaných subjektov, v rámci ktorých sa hľadali spôsoby prístupu k oceňovaniu a držbe „zasiiahnutých“ aktív dôchodkových fondov. Časť dôchodkovej regulácie, ktoré nezohľadňovali výnimočnú situáciu na finančných trhoch a neumožňovali flexibilne reagovať precenením časti portfólia, prípadne dlhšou držbou finančného nástroja aj pri strate ratingovej kvality, boli preto na základe dohody preformulované a zapracované už v rámci noviel v roku 2008.

6.4 Sektorové zisťovania

V roku 2008 sa v poisťovníctve uskutočnila tzv. kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 pre Solvency II. Cieľom QIS 4 bolo získať informácie a dáta o možnom dopade navrhovaného výpočtu kapitálových požiadaviek v rámci projektu Solvency II. Hlavnými cieľmi QIS 4, ktoré stanovila Európska komisia, boli: kvantitatívne vyhodnotenie solventnosti na bilanciu poisťovacích a zaisťovacích skupín vrátane diverzifikačného vplyvu na vlastné zdroje a prevoditeľnosť vlastných zdrojov, použitie zjednodušených metód na výpočet kapitálových požiadaviek a technických rezerv, využitie parametrov špecifických s ohľadom na rizikový profil poisťovní a zaisťovní, dizajn a kalibráciu minimálnej kapitálovej požiadavky a porovnanie výsledkov vypočítaných internými modelmi a štandardným vzorcom.

Za účelom zvýšenia porovnateľnosti získaných dát NBS zorganizovala pracovné stretnutia so zástupcami poisťovní k organizácii a vyplňaniu tabuliek. QIS 4 sa zúčastnilo spolu 5 poisťovní, čo predstavuje 23,8%-ný podiel na celkovom počte poisťovní, ktorým bola udelená licencia v Slovenskej republike. Trhový podiel zúčastnených poisťovní v životnom a neživotnom poistení sa významne nelíšil, vzhľadom na väčšinou univerzálny charakter zúčastnených poisťovní.

Najvýznamnejšou zmenou Solvency II, ktorá vyplynula z výsledkov QIS 4, je významný pokles technických rezerv, čo bolo čiastočne kompenzované nárastom kapitálových požiadaviek. Tento výsledok je v súlade s filozofiou návrhu Solvency II, ktorá posúva reguláciu od implicitne

stanovenej bezpečnosti v rámci technických rezerv k explicitnému oceneniu rizík v rámci kapitálových požiadaviek.

6.5 Analytická činnosť útvaru dohľadu

Útvar dohľadu nad finančným trhom vykonáva analytickú činnosť na rôznych úrovniach svojej organizačnej štruktúry. Významná časť z celkovej analytickej činnosti útvaru je vypracovaná na odbore regulácie a metodiky riadenia rizík (ORM). Analýzy sú v prevažnej miere orientované na kvantifikáciu rizík vo finančnom sektore vzhľadom na vývoj na finančných trhoch a domácej a zahraničnej ekonomike. Ich cieľom je najmä identifikovanie stredno a dlhodobých rizík. Cieľom analytickej činnosti ORM je tiež bližšie prepojenie medzi výstupmi z analýz na zmeny v regulácii. Regulácia by tak do veľkej miery mala reagovať v dostatočnom predstihu na možné riziká vo finančnom sektore.

Okrem pravidelného vyhodnocovania trendov a rizík na domacom a zahraničnom finančnom trhu prostredníctvom vybraných ukazovateľov je veľká časť práce venovaná polročnej Analýze slovenského finančného sektora. Táto správa je predkladaná do Bankovej rady NBS a v skrátenej forme verejne publikovaná³. Správa je zároveň dôležitým podkladom pre Správu o finančnej stabilite. Súčasťou analýzy je komplexné a hĺbkové hodnotenie trendov v celom finančnom sektore, identifikovanie rizík a kvantifikácia schopnosti individuálnych finančných subjektov ako aj celého sektora zvládnuť riziká, voči ktorým sú vystavené.

Druhou pravidelnou analýzou s polročnou periodicitou je Správa o stave a vývoji slovenského finančného trhu, predkladaná podľa zákona o dohľade nad finančným trhom na rokovanie vlády a Národnej rady SR.

Analytická činnosť bola v roku 2008 do veľkej miery ovplyvnená prebiehajúcou finančnou krízou. V súvislosti s týmto vývojom boli v prvej fáze hypotekárnej krízy vykonané analýzy dopadu na bankový sektor a na II. pilier dôchodkového sporenia. Analýzy sa podrobne venovali citlivosti portfólií cenných papierov týchto subjektov na pokles hodnoty vybraných skupín finančných aktív. Z hľadiska posúdenia dopadov krízy sa pozornosť zamerala tiež na hodnotenie systémového rizika, vystavenie inštitúcií slovenského finančného trhu voči protistranám, ktorých riziko sa v čase krízy zvýšilo, ako aj sledovaniu rôznych trhových ukazovateľov (napr. cien akcií a kreditných derivátov).

Osobitná časť tejto činnosti bola venovaná zdokonaleniu modelov a systému hodnotenia rizík. Pozornosť bola zameraná najmä na stresové testovanie. V rámci hodnotenia rizík bolo vykonané a publikované stresové testovanie dopadu dvoch makroekonomických scenárov na celý finančný trh. Pritom bolo využitých viacero ekonometrických modelov, napríklad viacrovnícový dynamický model transmisného modelu zmien základnej úrokovej sadzby centrálnej banky do ostatných trhových úrokových sadzieb, alebo model zmien podielu zlyhaných úverov domácností v závislosti od makroekonomických veličín. Výsledky makrostresového testovania za bankový sektor boli v spolupráci s Odborom výskumu NBS publikované aj ako samostatná výskumná štúdia NBS.⁴ V rámci hodnotenia rizík bol tiež implementovaný nový spôsob sledovania kreditného rizika, ktorý využíva individuálne údaje o individuálnych poskytnutých úveroch a ich zabezpečeniach dostupných zo systému Register úverov a záruk (RBUZ). Vyvíjaný bol taktiež štatistický skóringový model na meranie kreditného rizika v sektore podnikov.

Cieľom vykonaných analýz bolo užšie prepojenie medzi údajmi za jednotlivé inštitúcie finančného sektora s trhovými údajmi za účelom včasného identifikovania rizík vo finančnom

³ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/analyzy-slovenskeho-financneho-sektora>

⁴ Jurča, P., Zeman, J.: Macro stress testing of the Slovak banking system, Working paper NBS, 2008

sektore. Bol vypracovaný model na analýzu miery zlyhania zahraničných bánk, ktorý vychádza z analýzy CDS. Aktívne boli sledované aj trendy vo vývoji cien na trhu rezidenčných aj komerčných nehnuteľností.

Súčasťou analytickej činnosti boli viaceré stretnutia s bankami. Osobitnými témami stretnutí v roku 2008 bolo vystavenie bánk voči komerčným nehnuteľnostiam, vývoj rizikovosti v bankách, zmeny v úverových štandardoch ako aj úverová politika bánk.

Na základe uznesenia vlády SR č. 808 zo 6. novembra 2008 k návrhu opatrení vlády SR na prekonanie dopadov globálnej finančnej krízy pripravuje útvar dohľadu Správu o vývoji novoposkytnutých úverov klientom a ich úrokových sadzieb, ktorá sa mesačne predkladá na rokovanie vlády SR.

Súčasťou analytickej činnosti je spracovanie údajov a vypracovanie analytických podkladov. Za týmto účelom sú pravidelne spracovávané analytické podklady pre vedenie NBS, či už vo forme prezentácií, správ alebo pripomienkových konaní. Veľká časť spracovaných údajov je pravidelne zverejňovaná na internetovej stránke NBS – štvrťročné analytické údaje za finančný sektor, mesačné údaje o úveroch na nehnuteľnosti, správa a analytické podklady o vývoji ponuky a dopytu na trhu úverov.

Pravidelne sa vypracúvajú analytické podklady pre medzinárodné inštitúcie – MMF, ECB, Svetová banka. Za rok 2008 boli prvýkrát vypracované tzv. financial stability indicators pre potreby MMF.

Rozširovanie analytickej činnosti kladie dôraz aj na potrebu adekvátnych vstupných dát. V roku 2008 sa začali využívať viaceré nové zdroje údajov pre analytickú činnosť. Išlo najmä o využívanie údajov z cenovej mapy nehnuteľností. Intenzívne sa pracovalo na prístupe do registra retailových úverov bánk, s predpokladaným začatím využívania dát v prvej polovici roka 2009.

Samostatné analýzy boli venované problematike poplatkov v bankách. Analýzy boli zamerané najmä na viazanosť produktov v bankách a s tým súvisiacimi poplatkami.

Prijímanie spoločnej meny euro sa v rámci útvaru dohľadu prejavilo na viacerých úrovniach. V rámci analytickej činnosti bola vypracovaná analýza dopadov prijatia eura na finančný sektor. Predmetom práce bola aj s tým súvisiaca regulačná činnosť. Išlo najmä o prípravu vyhlášky NBS č. 221/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú niektoré pravidlá pre duálne zobrazovanie niektorých cien, platieb a iných hodnôt pre oblasť finančného trhu a služieb finančných inštitúcií v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia o duálnom zobrazovaní, vyhlášky NBS č. 240/2008 Z. z., ktorou sa určuje počet desatinných miest pri zaokrúhľovaní pri premene menovitej hodnoty niektorých druhov cenných papierov zo slovenskej meny na euro, opatrenia NBS č. 24/2008 a vyhlášky NBS č. 523/2008, ktorými sa menili výkazy dohliadaných subjektov pri prechode na euro. V súvislosti s prechodom na euro ORM koordinoval úlohy stanovené interným plánom NBS útvaru dohľadu a vydával usmernenia pre dohliadané subjekty ohľadom prechodu na euro.

Analytická činnosť bola pomerne intenzívne využívaná aj pri príprave novej regulácie, najmä pri analýze dopadov legislatívnych zmien. Príkladom je opatrenie, resp. vyhláška o spôsobe určenia hodnoty majetku v podielových fondoch, v dôchodkových fondoch a vo fondoch doplnkového dôchodkového sporenia, pravidlá a obmedzenia investovania v dôchodkových fondoch, pravidlá benchmarkingu a odplát v dôchodkových fondoch, opatrenie NBS č. 357/2008 Z. z. o majetkovej angažovanosti týkajúcej sa finančných derivátov alebo opatrenie NBS č. 17/2008, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie NBS č. 4/2007 o vlastných zdrojoch financovania bánk. Významná časť práce bola venovaná príprave opatrenia o riadení likvidity v bankách v súvislosti so zavedením nového ukazovateľa likvidity a opatrenia

a vyhlášky týkajúcich sa prechodu na euro. Kvantifikované boli tiež navrhované zmeny ohľadom veľkých expozícií v jednotlivých bankách.

V roku 2008 sa v rámci svojej analytickej činnosti ORM zaoberal dopadmi zavedenia úrokového stropu na trh spotrebiteľských úverov. Za týmto účelom bolo vypracovaných niekoľko analýz. Podieľal sa tiež na príprave vyhlášky MF SR o predkladaní údajov veriteľmi. Na základe nariadenia vlády SR ORM pravidelne pripravuje a spracúvava údaje zaslané od veriteľov a zasiela ich MF SR.

V roku 2008 ORM koordinoval a pripravoval vyhodnotenie integrácie dohľadu nad finančným trhom. Podobne zodpovedal aj za prípravu Stratégie útvaru dohľadu nad finančným trhom. Obidva materiály boli predložené do Bankovej rady NBS.

V súvislosti s prebiehajúcou krízou sa väčšia pozornosť venovala krízovému manažmentu. Na medzinárodnej úrovni ORM spolupracoval najmä na vypracovaní spoločného analytického nástroja pre prípad krízových situácií (tzv. *Systemic impact assessment framework a heat map*). Na medzinárodnej úrovni sa tiež uskutočnilo niekoľko stretnutí s predstaviteľmi centrálnych bánk okolitých štátov.

V priebehu roka 2008 sa uskutočnilo niekoľko stretnutí s predstaviteľmi MMF a Svetovej banky. Predmetom rokovaní bola výmena poznatkov o aktuálnom vývoji vo finančnom sektore SR a vystavenie voči rizikám. Výstupy analytických činností boli tiež predmetom pravidelných stretnutí s hlavnými ratingovými agentúrami.

6.6 Organizačné aktivity

6.6.1 Bankový sektor a obchodníci s cennými papiermi

V decembri 2008 organizoval útvar dohľadu piaty ročník tzv. „Financial Stability Christmas Seminar“. Na seminári vystúpili zástupcovia národných bánk zo Slovenska, Českej republiky, Rakúska, Poľska a Maďarska. Prezentované boli najmä nové kvantitatívne metódy a modely, ktoré môžu byť v prostredí centrálnych bánk využité na hodnotenie finančnej stability. Okrem toho boli prezentované aj dopady prebiehajúcej finančnej krízy na finančné systémy v Poľsku, Českej republike a na Slovensku.

6.6.2 Dôchodkové sporenie

V apríli 2008 zorganizovala NBS stretnutie stredoeurópskych regulátorov v oblasti dôchodkového sporenia. Cieľom stretnutia bolo predovšetkým zahájenie užšej kooperácie regulátorov povinných príspevkovo definovaných dôchodkových schém, ktoré nepodliehajú jednotnej európskej úprave a aktívne formovanie regulácie na úrovni národných úprav. Za účasti zástupcov dohliadacích orgánov z Českej republiky, Maďarska, Poľska, Rumunska a Bulharska boli prediskutované predovšetkým nasledovné témy: výplatná fáza, investičné stratégie dôchodkových fondov, konkurencieschopnosť a konsolidácia v dôchodkovom sporení a poplatky v 3. dôchodkovom pilieri.

V máji 2008 sa uskutočnilo stretnutie s predstaviteľmi Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej republiky zamerané na problematiku transformácie doplnkových dôchodkových poisťovní na doplnkové dôchodkové spoločnosti v Slovenskej republike v priebehu rokov 2005 a 2006, jej najdôležitejšie fázy, problémy pri vypracovaní transformačných projektov, určovaní výšky vlastného imania doplnkovej dôchodkovej spoločnosti pre účely oddelenia majetku poisťencov od majetku spoločnosti a podobne. Zároveň boli prediskutované posledné zmeny

a zamýšľané smerovanie regulácie v doplnkovom dôchodkovom sporení tak v Českej ako i v Slovenskej republike.

6.7 Iné

Informačné systémy pre účely dohľadu

Popri rutinnej prevádzke systémov Register bankových úverov a záruk – RBUZ (poskytovanie metodických informácií, overovanie konfliktných záznamov bánk, ich oprava a následné poskytovanie informácií bankám o nekorektných záznamoch klientov v systéme) a MIM (import a spracovanie údajov od komerčných bánk, aktualizácia výkazníctva pre potreby spracovania obozretných a varovných ukazovateľov) boli informačné systémy útvaru dohľadu naďalej rozvíjané. Najdôležitejšou zmenou bola úprava APS MIM, RUZAN a RBUZ v súvislosti so zavedením eura. V APS MIM boli vyvinuté algoritmy pre automatizovanú identifikáciu položiek obsahujúcich peňažnú hodnotu, čo umožňuje efektívne vytvoriť konzistentné časové rady peňažných hodnôt za obdobia pred a po zavedení meny euro. Ďalšie úpravy boli zamerané na automatizáciu prenosu údajov z APS STATUS do systémov MIM a TREM. V APS MIM boli podstatne vylepšené možnosti hromadného importu dát. Pre zvýšenie kvality údajov v databázach MIM a RUZAN boli zavedené nové logické kontroly. Ďalej boli vytvorené nové reporty z APS RUZAN, umožňujúce podstatne lepšiu analýzu kreditného rizika v sektore podnikov. Pracovnou inštrukciou č. 21/2008 z 12. 8. 2008 bol vydaný aktualizovaný prevádzkový poriadok APS MIM.

Rok 2008 bol prvým rokom praktického fungovania systému TREM, ktorého účelom je zabezpečenie výmeny informácií medzi európskymi regulátormi, ktorí sú členmi CESR, o obchodoch s finančnými nástrojmi prijatými na obchodovanie na regulovanom trhu. Prvá verzia systému, ktorá bola spustená v novembri 2007, mala dva vážne nedostatky. Prvým bolo, že nepokrývala nástroje, ktoré boli obchodované na regulovanom trhu, ale nemali pridelený ISIN. Druhým bola problematická identifikácia krajiny, ktorej majú byť informácie o transakciách zasielané. Preto bola v roku 2008 pripravená (v spolupráci s FESE) druhá verzia systému, v ktorej sú nástroje bez ISINu identifikované kódom AII a informácie sú zasielané krajinám podľa centrálne aktualizovanej tabuľky. Aj tá je však len dočasným riešením, finálnym bude až centrálna databáza nástrojov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, ktorá je v štádiu príprav. Oficiálne bola druhá verzia systému TREM úspešne spustená 3.11.2008. Technická náročnosť prechodu na novú verziu však spôsobila, že nie všetky členské štáty ju boli do tohto termínu schopné implementovať v plnom rozsahu. V rámci NBS však všetky práce prebehli podľa schváleného harmonogramu, lokálne aj medzinárodné testovanie bolo dokončené v dostatočnom predstihu a tak štart novej verzie prebehol bez problémov.

V rámci implementácie mechanizmu centrálného uchovávanía regulovaných informácií (povinnosť NBS viesť takýto register vyplýva z ustanovení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, tzv. Transparency Directive, implementovaných do národnej legislatívy zákonom č. 209/2007 Z. z.) bola vytvorená infraštruktúra na systematickú digitalizáciu všetkých dokumentov spadajúcich pod túto povinnosť. Na účely efektívneho uchovania a ďalšieho spracovania dokumentov a metainformácií bola vytvorená špecializovaná aplikácia, ktorá umožní tieto informácie poskytovať tretím stranám podľa požiadaviek uvedeného zákona.

7. Prílohy

Príloha č. 1

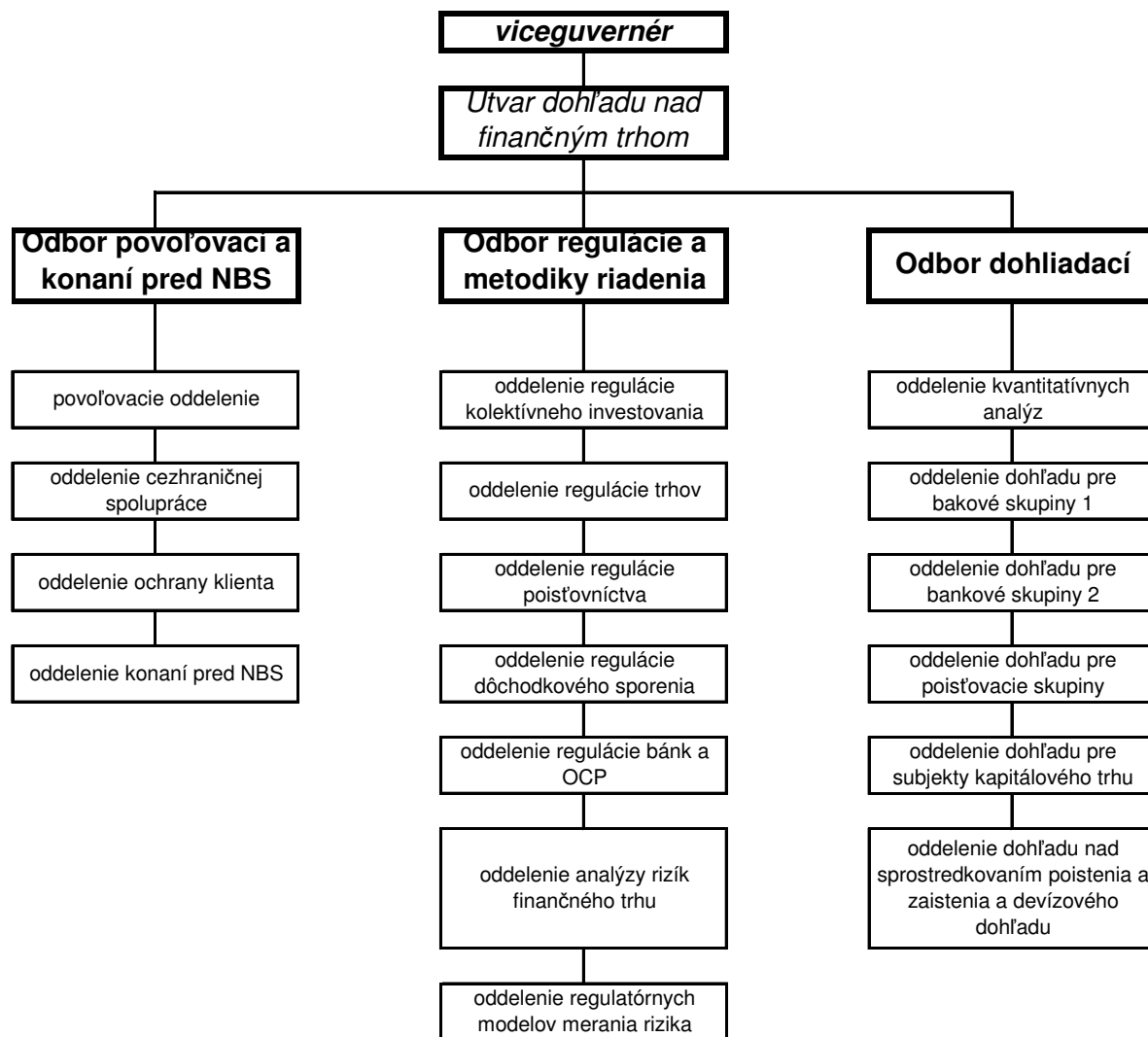
Zoznam zákonov, podľa ktorých vykonáva NBS dohľad nad finančným trhom:

- Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon Slovenskej národnej rady č. 310/1992 Zb. O stavebnom sporení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 340/2005 Z. z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- § 22 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov v znení neskorších predpisov.

Zoznam subjektov a skupín subjektov, nad ktorými v rámci dohľadu nad finančným trhom vykonáva dohľad NBS:

- banky a pobočky zahraničných bánk
- obchodníci s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi
- sprostredkovatelia investičných služieb
- burzy cenných papierov
- centrálni depozitári cenných papierov
- správcovské spoločnosti a pobočky zahraničných správcovských spoločností
- podielové fondy
- zahraničné subjekty kolektívneho investovania
- poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní
- zaisťovne a pobočky zahraničných zaisťovní
- sprostredkovatelia poistenia
- sprostredkovatelia zaistenia
- dôchodkové správcovské spoločnosti
- dôchodkové fondy
- doplnkové dôchodkové poisťovne
- doplnkové dôchodkové spoločnosti
- doplnkové dôchodkové fondy
- sprostredkovatelia doplnkového dôchodkového sporenia
- inštitúcie elektronických peňazí a pobočky zahraničných inštitúcií elektronických peňazí
- Fond ochrany vkladov
- Garančný fond investícií
- Slovenská kancelária poisťovateľov
- konsolidované celky
- finančné holdingové inštitúcie (iba regulované subjekty)
- finančné konglomeráty
- iné osoby, iné účelové združenia majetku a skupiny osôb a účelové združenia majetku, ktorým osobitné zákony v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva, alebo dôchodkového sporenia ukladajú povinnosti

Organizačná štruktúra útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS v roku 2008:

Zoznam skratiek:

<i>skratka</i>	<i>úplný názov / význam</i>
AMLTF	Anti Money Laundering Task Force
AMA prístup	Advanced Measurement Approach, pokročilý prístup merania operačného rizika
AOPC	Asociácia obchodníkov s cennými papiermi
APS MIM	Aplikačný systém metainformačný modul
APS RBUZ	Aplikačný systém registra bankových úverov a záruk
APS STATUS	Aplikačný systém STATUS
APS STATUS DFT	aplikačný programový systém STATUS pre dohľad nad finančným trhom
ASISTENT	asistencia pri implementácii Basel II a Solvensy II
Bazilej II	Internal Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, A Revised Framework
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.
BGN	Bulharské leva
BR	Banková rada Národnej banky Slovenska
BSC	Banking Supervision Committee, Výbor pre bankový dohľad
BSCEE	Výbor pre bankový dohľad krajín strednej a východnej Európy
CBFA	belgický orgán dohľadu
CDCP	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.
CEBS	Výbor európskych orgánov dohľadu nad bankami
CEIOPS	Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a zamestnaneckými penzijnými fondami
CEIOPS – IMEG	CEIOPS Internal Model Expert Group
CESR	Výbor európskych regulátorov cenných papierov
CESR - Fin	permanent operational group with the role of co-ordinating the work of CESR Members in the area of endorsement and enforcement of financial reporting standards in Europe
CESR – IMEG	CESR Expert Group on Investment Management
CESR - Pol	permanent operational group within CESR, composed of senior officials of each CESR member that are responsible for the surveillance and the exchange of information
CP	cenný papier
CRD	Capital Requirements Directive
CZK	Česká koruna
DB	Definet Benefit, dávkovo definovaný systém
DC	Defined Contribution, príspevkovo definovaný systém
ECB	Európska centrálna banka
ECM	Economic Capital Model
ECOFIN	Rada EÚ pre ekonomické a finančné záležitosti
EG CR	Expert Group for Capital Requirements
EGFI	Expert Group on Financial Information

EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
Finan	mesačný súhrn finančných ukazovateľov
FINREP	Financial Reporting, finančné výkazníctvo
FMA	rakúsky orgán dohľadu
FSAP	Financial Sector Assessment Program
GdC	Groupe de Contact
HUB	distribučný systém pre systém TREM
IAIS	Insurance International Association of Insurance Supervisors, Medzinárodná asociácia orgánov dohľadu nad poisťovníctvom
IAS/IFRS	medzinárodné účtovné štandardy
IASB	International Accounting Standards Board
ICAAP	proces hodnotenia vnútorného kapitálu
IOPS	International Organisation of Pension Supervisors
IORP	Institutions for Occupational Retirement Provisions
IRB prístup	Internal Ratings Based Approach, prístup založený na používaní vlastných ratingov pri kreditnom riziku
ITAS	International Training and Socondment
IWCFC	Interim Working Committee on Financial Conglomerates
MAD	Market Abuse Directive
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
MiFID	smernica Európskeho parlamentu a Rady Európy 2004/39/ES o trhoch s finančnými nástrojmi
MONEYVAL	Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures
MTF	mnohostranný obchodný systém
NBS	Národná banka Slovenska
NOVI-O	Network on validation issues - operational risk
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OPC	Occupational Pensions Committee
P2CN	Pillar 2 Convergence Network
PKIPCP (UCITS)	smernica 2007/16/ES, ktorou sa implementuje smernica Rady 85/611/EHS o koordinácii zákonov iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov
QIS	kvantitatívna dopadová štúdia
RP	Review Panel
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
SAP	Slovenská asociácia poisťovní
SBA	Slovenská banková asociácia
SDTF	Supervisory Disclosure Task Force
Sk	Slovenská koruna
SKP	Slovenská kancelária poisťovateľov
Solvency I	súčasný systém regulácie pre poisťovne
Solvency II	projekt nového systému regulácie poisťovní
SON	GdC subgroup on Operational Networking
SR	Slovenská republika
SSA	Slovenská spoločnosť aktuárov

TREM	Transaction Reporting Exchange Mechanism
UCITS	subjekt kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, Európsky fond
WGBD	Working Group on Developments in Banking
WGMA	Working Group on Macroprudential Analysis
WGOC	Working Group on Commodities
WGOLE	Working Group on Large Exposures
EGOOF	Working Group on Own Funds